N°. 9494. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1862.

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam........ƒ7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ8.50.
De Zondags-Editie....... " 1.50. Afzonderlijke Couranten....... " 0.10.
Ieder loopend Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Dingsdag 27 Mei.

UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve 35 c. zegelgeld............ƒ1.75.
Iedere regel meer.. " 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL, bevattende het Verslag van de Zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van Zaturdag 24 Mei jl., benevens eenige Eindverslagen betreffende aanhangige Wets-Ontwerpen.

Wij noodigen de kiezers uit Dingsdag 27 dezer, ter verkiezing van een lid van den Gemeenteraad alhier, getrouw ter stembus op te komen en hunne stemmen uit te brengen op den Heer

MR. F. G. R. H. VAN LILAAR.

INHOUD
VAN DE JONGSTE ZONDAGS-EDITIE.

Herstemming voor den Gemeenteraad op Dingsdag a. s.

ENGELAND. Zitting van het Huis der Lords. Nieuw model ijzeren stoomschip. De tentoonstelling. Verwacht bezoek van Prins Napoleon. Vergiftiging. Diefstal. Zeeramp. Ongeluk te Greenock.

DUITSCHLAND. Weenen: Vermindering van het leger. Ziekte van den aartshertog Albrecht. Berigt van de *Ost-Deutsche Post.* Beschouwing over Hessen. Berigten van de Poolsche grenzen. — Berlijn: De ontbinding der fractie Grabow. Zitting van het Huis der Afgevaardigden. Artikel van de *Stern-Zeitung.* Circulaire van de Deensche regering. — Frankfort: Zitting der bondsvergadering. Plan tot emancipatie der Joden in Aargau. Nagelaten werken van prof. Steinlau. Invoering der katoen-industrie in Bern.

FRANKRIJK. De Mexicaansche expeditie. De Romeinsche kwestie. Gedenkschriften van Guizot. Kennisgeving van den Heer Inhaus. Zaak van den Heer Laurent Lapp. *L'Univers-illustré.* Verblijf van Said-Pacha te Parijs. Circulaire van den Heer de Persigny aan de prefecten. Verslag nopens de criminele regtspleging in 1860. Toewijzing van den prijs Bordin. Middel tegen de hondsdolheid. Ziekte van sir J. Hudson. Berigten uit Italie, Spanje en Griekenland.

BINNENLAND. Zitting van den Gemeenteraad op Woensdag a. s. Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op Zaturdag jl. Koninklijke besluiten en benoemingen. Giften ontvangen bij den Minister van Binnenl. Zaken voor de noodlijdenden te Enschedé. Commissie tot regeling van het domein-beheer. Algemeene Synode der Nederd. Herv. Kerk. Gerucht. Gestichten der Maats. van Weldadigheid. Artikel van de Geneesk. Cour. Publieke aanbesteding voor spoorweglijnen in Frankrijk. Naamlijst der landen vertegenwoordigd op de tentoonstelling te Londen. Weerkundige waarnemingen. 's Gravenhaagsche berigten. Giften voor de ongelukkigen te Enschedé, verzameld te Delft, Rotterdam, Edam, Hilversum, Arnhem, Zwolle, Blokzijl, Deventer, Hengelo, enz. Ansjovis-vangst te Harderwijk. Vergiftiging te Leeuwarden. Sterfte te Harlingen. Bedrijvigheid te Deventer. Vertrek van 10 korporaals van Kampen. Geneeskunstoefenaar in Drenthe. Bezoek van Z. M. den Koning aan Zeeland. Verpachtingen van Hooilanden in Noord-Braband. Giften voor de Noodlijdenden door den brand te Enschedé, ingekomen bij de directie van het *Handelsblad.*

Laatste berigten. Telegrafische berigten. Handelsberigten. Fondsen- en Beurstijdingen. Scheepstijdingen. Rivierberigten. Cargalijsten. Aangekomen Passagiers.

NECROLOGIE OVER 1861 (slot). Nederlandsche geleerden en hooge ambtenaren.

FRANSCHE BRIEVEN. (Parijs Vrijdag 23 Mei.)

CONCERT- en TOONEELNIEUWS.

SCHAAKSPEL.

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Zaturdag 24 Mei (des Avonds).

Hr. Ms. geboortedag is heden wel herdacht, doch overeenkomstig Hoogstderzelver wensch, met geene uiterlijke vertooning hoegenaamd gevierd.

— Heden namiddag is aan het bureau van lord Palmerston een kabinetsraad gehouden.

— De discusssien, gisteren in het Huis der Gemeenten gehouden, leveren voor het buitenland weinig belangrijks op. De verschillende motien van begrooting, die ter sprake werden gebragt, werden zonder tegenkanting aangenomen. Voorts vestigde sir R. Clifton de aandacht van het Huis op de steeds toenemende vermeerdering der uitgaven tot 's lands verdediging in vredestijd. Volgens Spr. is de Keizer der Franschen met de meest vriendschappelijke gevoelens jegens Engeland bezield en verlangt hij zelf de toerustingen in Frankrijk te verminderen. Hij verklaarde voorts uit eene goede bron te weten, dat de Keizer tot eene aanzienlijke vermindering van het leger en de vloot besloten heeft en hiervan ook reeds kennis had gegeven aan het Engelsche kabinet. De redenaar vroeg vervolgens de overlegging der stukken, betreffende de vermindering van Frankrijks krijgstoerustingen, en beschuldigde ten slotte de Engelsche regering van noodeloos eene paniek in het land gaande te houden.

Lord Palmerston ontkende dit laatste. Hij zeide, dat er geene paniek in ons land was. De regering volgde alleen eene staatkunde, die door het vorig kabinet begonnen was; die staatkunde had slechts ten doel om tegen een mogelijken aanval goed gewapend te zijn. Overigens zag hij volstrekt geen bezwaar in de overlegging der officieele stukken, die de regering van Frankrijk ontvangen had; het waren dezelfde opgaven, welke de *Moniteur de l'Armée* medegedeeld heeft, maar de overlegging van confidentieele rapporten, door agenten van Engeland in Frankrijk opgemaakt en bij de regering ingezonden, moest hij weigeren.

De Heer Standfield, een der voornaamste radicalen, heeft van zijn voornemen kennis gegeven om het gouvernement binnen eenige dagen te interpelleren omtrent de uitgaven en terzelfder tijd vermindering daarvan voor te stellen. De Heer Horsman, een onzer meest welsprekende redenaars, zal, in antwoord op die interpellatie, verklaren, dat die uitgaven noodzakelijk en voorzigtig zijn. De conservatieven, die dat vraagstuk geheel en al hebben uitgeput, zijn er nu in geslaagd gemeene zaak met de aanhangers van den Heer Bright te maken. Dit is een zeer belangrijk en onheilspellend feit, want het bestaan van het gouvernement hangt grootendeels zoo niet geheel af van de radicalen, aangezien zij het evenwigt tusschen de Whighs en Tories bewaren. Intrigue is nu druk in de weer en beide partijen zullen geld, belofte noch invloed sparen om de meerderheid in haar belang over te halen. Zeer veel zal van den grooten demagoog Bright zelf afhangen.

— De *London Gazette* bevat thans de benoeming van lord Canning, graaf Russell, den hertog van Somerset, graaf van Haftesbury en graaf Fitzwilliam tot ridders der orde van den Kousenband. Reeds voor eenigen tijd wist men dat de regering tot die benoemingen besloten had.

— De Japansche ambassadeurs hebben gisteren in het legerkamp van Aldershot eene wapenschouwing over ruim 7500 man van verschillend wapen bijgewoond, die daarna een spiegelgevecht hielden. Men zag eenige der Japanezen druk bezig schetsen te nemen.

— Gisteren is het gebouw der tentoonstelling bezocht geworden door 18,105 personen, onder welke prins Eduard van Saksen-Weimar, de hertog en de hertogin van Manchester en anderen.

— De invoer van edel metaal heeft gedurende deze week bedragen eene waarde van 174,782 £ en de uitvoer 1,299,944 £.

— Te Cork zijn zeven personen in hechtenis genomen, verdacht van het zenden van dreigbrieven aan den Heer Leaby.

Duitsche Post.

WEENEN, 23 Mei. De financiele commissie heeft zich gisteren bezig gehouden met het onderzoeken der uitgaven voor de maréchaussée, de keizerlijke academie van wetenschappen, het geologisch instituut en voor de administratie der afzonderlijke kroonlanden. Bij die gelegenheid is de bezoldiging van den stedehouder te Triëst verminderd met 2000, die van en stedehouder te Venetie met 8400 flor.

— Men meldt uit Laibach, dat voor eenige dagen aldaar het volgende ongeluk plaats had. Bij het doorvoeren eener reizende menagerie had een der werklieden de onvoorzigtigheid het hok van een leeuw te naderen. Deze greep den man in het aangezigt en beet hem den neus af.

BERLIJN, 25 Mei, (des Ochtends). De *Bank- und Handelszeitung* verzekert dat de Heer von Bismarck Schönhausen, wel is waar, zijne benoeming heeft erlangd tot gezant bij het Fransche hof, maar vooreerst niet derwaarts zal vertrekken. Het schijnt dat het plan om hem in het ministerie te brengen, nog niet is opgegeven.

— Ten opzigte van de groote werken aan de Jahdegolf tot inrigting der groote oorlogshaven, wordt door de *Weser Zeitung* het volgende gemeld: Er zijn nu negen jaren verloopen sedert een aanvang werd gemaakt met den bouw der genoemde haven. Ten gevolge van den verhoogden ijver, welke in den jongst verloopen tijd is opgemerkt, laat zich nu op de plaats zelve een denkbeeld vormen van hetgeen men met der tijd zal zien verrijzen. De beide kolossale havendammen zijn bijna voltooid; daarenboven is men insgelijks op andere punten druk aan den arbeid, zoodat nu 1500 man dagelijks werkzaam zijn; eindelijk mag verwacht worden dat de zaak tot stand zal komen.

— De *Elberf. Zeit.* deelt mede dat aan de verschillende stations van den Prins Wilhelm en den Berghem-spoorweg van regeringswege bevel is gezonden om alle beschikbare waggons en veewagens naar Dusseldorf te zenden, ten einde te strekken tot het vervoeren van troepen. Te Soest worden heden 10 locomotieven van verschillende stations verwacht.

— Het besluit is genomen om zoo spoedig doenlijk een spoorweg aan te leggen ter verbinding van Duren met Kall in het regeringsdistrict Aken. De voorloopige werken voor de perceelen van Duren tot Durscheen zijn reeds voltooid.

— Uit Bielefeld wordt gemeld, dat de Heer Schönfeld, luitenant bij de landweer, als zoodanig is gesuspendeerd, uithoofde hij bij eene openbare gelegenheid te Minden, de viering van het feest ter eere van Fichte, eene democratische redevoering heeft gehouden.

— Men meldt uit Gothenburg, dat op 21 dezer een hevige brand die stad heeft geteisterd, waarbij 26 gebouwen in het voornaamste gedeelte der voorstad Mojorno in de asch zijn gelegd. Verscheidene bewoners dier gebouwen hebben daarbij het leven verloren. De schade wordt op 220,000 rijksd. begroot.

— Volgens berigten uit Warschau zijn vier officieren van de jagers, aldaar in garnizoen, die in het bezit waren van exemplaren van het te Londen verschijnende weekblad *Kolokol*, benevens opruijende plakkaten, strekkende om de militairen tot het verlaten hunner vaandels over te halen, veroordeeld om gedurende een onbepaald getal jaren als gemeen soldaat dienst te doen; als bijzondere gunst zijn zij niet vervallen verklaard van hunnen adeldom. Drie officieren der bezetting van Kalisch zijn tot gelijke straf veroordeeld.

FRANKFORT, 24 Mei. Uit Kassel wordt gemeld, dat het keurvorstelijke hof dezer dagen zich zal begeven naar het landgoed Horsowitz in Boheme, dat aan den Keurvorst behoort. Na Pinksteren begeeft de Keurvorst zich naar de badplaats Teplitz.

— Wurtemberg heeft ook geprotesteerd tegen het nemen van maatregelen van geweld door Pruisen tegen Keurhessen. Oostenrijk heeft Pruisen thans bepaald uitgenoodigd om het geschil met Keurhessen te vereffenen op de wijze bepaald bij art. 11 der bondsacte.

Fransche Post.

PARIJS, Zaturdag 24 Mei.

Het hof zal den 6den Junij zijn intrek nemen op Fontainebleau. De Prins en de Prinses Metternich zullen eenigen tijd daar bij den Keizer en de Keizerin doorbrengen.

— De pauselijke nuntius geeft heden een groot diner, ter eere van den generaal de Goyon. Onder de diplomaten, die genoodigd zijn, bevindt zich de Prins Metternich.

— De aartsbisschop van Posen heeft hier eene groote kerkelijke dienst gevierd voor de hier wonende Polen. Men heeft bij die gelegenheid de liederen gezongen, welke te Warschau verboden zijn.

— De Keizer heeft Prins Napoleon verzocht om Syracusa, Agrigentum, Catania en andere steden van Sicilie te bezoeken en hem eenige inlichtingen te verschaffen, die voor zijne geschiedenis van Julius Cesar dienstbaar kunnen zijn; men denkt dat dit weder een voorwendsel is, om den Prins nog eenigen tijd uit Parijs verwijderd te houden.

— De Keizer heeft aan den generaal Goyon zijn dank betuigd, voor de wijze waarop hij zijne bevelen heeft opgevolgd en hem een plaats in den senaat toegezegd, maar zich verder niet over zijne voornemens uitgelaten. Het gerucht door den *Pays* medegedeeld, dat de politieke en militaire zaken in Italie zullen vereenigd en dat deze dubbele zending aan den maarschalk Niel opgedragen zal worden, heeft zich niet bevestigd.

— De Heer Lambert, gezant van Koning Radama bij de hoven van Frankrijk en Engeland, heeft zich te Marseille ingescheept om naar Madagascar terug te keeren.

— Bij het Wetgevend Ligchaam is een ontwerp ingekomen, waarbij de verschillende soorten der 3 pCts. staatsschuldbrieven vereenigd worden tot eene soort (per telegraaf reeds gemeld), zoodat voortaan de rente van sommigen niet meer om de drie maanden en andere daarentegen om het half jaar, maar alle om de drie maanden betaalbaar zijn. Het Wetgevend Ligchaam heeft voorts het ontwerp aangenomen tot verlenging van het tabaksmonopolie met tien jaren, waarna de vergadering op reces is uiteengegaan.

— De hoogleeraren in de faculteit der geneeskunde zijn vergaderd geweest, om te beraadslagen over de benoeming tot deken van den Heer Rayer, en dat wel tegen het reglement. De beraadslagingen zijn zeer onstuimig geweest, maar de meerderheid verlangde het *fait accompli* met stilzwijgen aan te nemen en de Heer Rayer is dus in hun midden opgenomen.

— De Heer Leopold Werner, een Duitsch bankier, heeft het kasteel en park van Luciënnes, voormalig verblijf van de gravin Dubary, gekocht voor 500,000 fr. De laatste eigenares, Mme. Boose, had aanzienlijke sommen uitgeven tot verfraaijing van dit vorstelijk verblijf.

— Het hof van cassatie heeft het beroep verworpen van Alcide Alexis Numa Giraud de Gatebourse, tegen het arrest van het hof van assises, waarbij hij tot levenslangen dwangarbeid is veroordeeld, wegens het vervaardigen van valsche bankbiljetten.

— Uit Italie meldt men, dat er weldra een volkomene verzoening tusschen den Koning en Garibaldi wordt te gemoet gezien. De kanunnikken van den H. Januarius, die terstond na het vertrek des Konings aan de ceremonie van de zuivering der kerk waren begonnen en daarop gevangen genomen werden, zijn meest allen op vrije voeten gesteld; eene geheele amnestie is echter voorloopig nog verschoven, op aanraden van den Heer Ratazzi, die heeft doen opmerken, dat thans 27,000 personen zich in de gevangenissen bevinden en dat men in groote ongelegenheid kon geraken, wanneer al deze min of meer schuldige lieden plotseling losgegelaten werden, te midden van eene zoo opgewonden bevolking, als de Napelsche nog op dit oogenblik is.

— Uit Turyn wordt gemeld, dat de Senaat zich tot geregtshof zal constitueren om in de zaak van Bergamo en Brescia regt te spreken.

— Volgens de *Italia* heeft Mazzini heimelijk de hand gehad in de beweging te Brescia. Deze volksmenner heeft zich te Milaan opgehouden, van waar hij de beweging geleid heeft, maar het plan mislukt ziende, heeft hij in allerijl Italie verlaten en Calais weten te bereiken, van waar hij naar Engeland is teruggekeerd.

— De hertog van Aumale heeft zijne receptien op het prachtige paleis van Twickenham geopend; men ziet er de keur der Engelsche aristocratie en ook vele Fransche, Belgische en Nederlandsche familien.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, Maandag 26 Mei.

Men meldt ons uit Middelburg van heden 26 Mei: Z. M. heeft zich gisteren, na te Veere het merkwaardige te hebben bezigtigd, over Vrouwenpolder en de Oranjezon begeven naar Overduin, een buitenverblijf van Mr. de Jonge van Ellemeet, alwaar Z. M. het dejeuner heeft gebruikt. De Heer de Jonge van Ellemeet had, ter eere van 's Konings bezoek, honderd en vijftig familien uit alle standen der maatschappij op Overduin genoodigd. Vervolgens bezocht Z. M. Domburg, en keerde over Oostkapelle Serooskerke en St. Laurens naar Middelburg terug.

Z. M. is heden ochtend ten 8 ure vertrokken naar Neuzen en heeft benoemd tot groot-officier van de orde van de Eikenkroon den commissaris des Konings in dit gewest, en tot commandeur den burgemeester dezer gemeente.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Donderdag 22 dezer zijn ingekomen de navolgende verzoekschriften als: drie adressen betrekkelijk het wets-ontwerp tot herziening van het tarief van in- en uitvoerregten, als van de kamer van koophandel en fabrieken te Roermond; van de Winkel en Dahmen, meelfabrikanten te Roermond; E. H. J. Sanders en andere steenfabrikanten in Rhijnland (Zuidholland); twee adressen betrekkelijk het wets-ontwerp tot regeling der predikantspensioenen, als van den algemeenen kerkeraad der Ned. Herv. gemeente te Zierikzee, de synodale commissie der Evangelisch-Luthersche kerk; een adres van B. Hartogensis grondeigenaar te Rotterdam, betrekkelijk het wets-ontwerp tot afkoopbaarstelling der tienden; een adres van G. A. Lezan Rijsterborgh te Amsterdam, betrekkelijk verhooging van zijn pensioen. Deze adressen zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.

In het verslag der voorstelling in den Stads Schouwburg op Donderdag jl. ten voordeele der ongelukkigen door den brand te Enschede (zie onze laatste Zondags-Editie) hebben wij gesproken van de medewerking der zangvereeniging Oefening baart Kunst. Dit is onjuist, niet O. B. K., maar Zanglust heeft welwillend tot die voorstelling medegewerkt.

Uit de acte van beschuldiging tegen den scheepsmakelaar Smith te Vlissingen, blijkt o. a. dat hij ter zake van het schip de Dollard, dat op de banken bij Breskens was gedreven, zijne diensten heeft aangeboden, na zich vergewist te hebben, dat het schip was verzekerd. Hij heeft voor zijne bewezene diensten eene rekening van ƒ16,919 ingeleverd, als avarij rekening, behalve dat hem reeds ƒ5000 als belooning en 2 pCt. van de te verkoopen lading was toegezegd. Die hooge rekening heeft hij getracht te waarborgen door kwitantien, welke gebleken zijn of van valsche handteekeningen te zijn voorzien, of in blanco te zijn geteekend, terwijl de leveranciers meenden, dat eene kleine som zou worden ingevuld, terwijl er eene groote som was opgesteld. De beschuldiging loopt over 15 vervalschingen in geschriften.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN, 26 Mei, ten 8 u. voormiddags.

PLAATSEN.	Barometer. Millimet.	WIND. Rigting.	WIND. Kracht	Temperat. Celsius	TOESTAND. Lucht.	TOESTAND. Zee.
Groningen.	+ 3.6	W.	0.5	+13.2	—	—
Helder....	+ 3.7	W.N.W.	1.2	+13 3	—	—
Maastricht.	+ 5.2	W.N.W.	2	+12.0	—	—
Vlissingen.	+ 3.4	Z.W.t.W.	1	+13.2	—	—
Hartlepool.	+ 6.3	W.	—	+14.4	schoon.	slecht water.
Yarmouth.	+ 5.6	W.Z.W.	—	+13.9	id.	—
Plymouth.	+ 2.0	W.	mat.br.	+17.8	id. dampig.	slecht water.
Portsmouth	+ 5.2	N.N.W.	—	+12.2	schoon.	stil.
Havre.....	+ 7.4	N.	0	+14.1	id.	id.
Brest......	+ 6.9	N.N.W.	0	+10.0	zeer id.	id.
Parijs.....	+ 3.4	N.W.	15	+12.4	id.	—

Grootste verschil in Bar.-afw.: In Nederland 1.8, in het geheel 5.4 mm.

* 's GRAVENHAGE, 25 Mei. Naar men verneemt, zal Z. M. de Koning, na HD. terugkomst uit de provincie Zeeland eenigen tijd in de residentie verblijven en zich dan naar het Loo begeven.

— Z. K. H. de Prins van Oranje is heden morgen ten 8 ure met den gewonen spoortrein uit de residentie naar 's Hertogenbosch vertrokken.

* VOORBURG, 25 Mei. Ook hier breidt zich de tongblaar onder het rundvee meer en meer uit. Op een stal zijn meer dan veertig koeijen die er aan lijden. Al de melk moet weggeworpen worden, want reeds ander vee is door het gebruik daarvan aangetast.

* OOSTERMEER, 21 Mei. De post van hoofdonderwijzer is in dit aanzienlijke, buitengewoon welvarende en rijke dorp vacant. De bevolking bedraagt meer dan 600 zielen en het aantal scholieren ver boven de honderd, zoodat er ook een hulponderwijzer werkzaam is. En nu bestaat het tractement van den hoofdonderwijzer uit ƒ450 's jaars, en dus slechts ƒ50 boven het minimum der wet. Dat men den moed niet heeft, om in de *Nieuwe Bijdragen* voor het schoolwezen, sollicitanten op te roepen, waartoe men anders volgens ministeriele aanschrijving verpligt is, kan men ligt begrijpen. Zoo als in de gemeente, waartoe dit dorp behoort, het onderwijs is geregeld, zoo is het ook in vele andere.

§ AALSMEER, 20 Mei. Heden is alhier, met medewerking van leden van het gemeentebestuur en leeraren van verschillende Godsdienstige gezindten, voor de noodlijdenden door den brand te Enschede, aan de huizen der ingezetenen de som van ƒ224 gecollecteerd.

* NIJMEGEN, 25 Mei. Naar men verneemt zullen in de maanden Augustus en September a. s. ter goede verzorging van zieke militairen in de ambulance, in het kamp bij Millingen eenige hospitaal geëmploijeerden in plaats van militaire bedienden derwaarts worden gezonden, om aldaar dienst te doen.

LEEUWARDEN, 24 Mei. Bij Zr. Ms. besluit van 11 dezer is aan 52 gevangenen in de groote strafgevangenis alhier, kwijtschelding of vermindering van den hun nog restenden straftijd verleend. Tot de eersten behooren er 7, die heden op vrije voeten zijn gesteld, en van de laatsten hebben er 35 een half jaar en 10 drie maanden afslag bekomen.

* 's HERTOGENBOSCH, 24 Mei. Van wege het dep. van binnenl. zaken is alhier aanbesteed het herstel der winterschaden ontstaan door hoog opperwater aan den linker oever der nieuwe Merwede onder de gemeente Werkendam. Aangenomen voor ƒ53,585 door den Heer T. J. Smits te Dordrecht.

* WIJHE, 25 Mei. Als eene zeldzaamheid deelen wij mede, dat gisteren een stuk hooiland, aan den straatweg tusschen Wijhe en Zwolle, reeds voor de tweede maal in dezen zomer gemaaid is.

* SLUIS, 24 Mei. De dag, waarop Z. M. de Koning deze stad bezoeken zou, was heden aangebroken, en die dag was een feestdag. Reeds vroeg wapperden van de torens en gebouwen ontelbare nationale en oranjevlaggen. De straten, met mastboomen, groen en guirlandes opgetooid, vertoonden een fraai en vrolijk aanzien, terwijl onderscheidene eerebogen in haar midden prijkten. Onder de opschriften, waarvan deze voorzien waren, was ook het volgende:

Als 't vuur de woning sloopt en 't IJs de dijken velt,
Heeft God in onzen Vorst een Redder ons besteld.

Hoe meer de dag vorderde, hoe meer de toevloed van vreemdelingen, ook uit het naburige Belgie, toenam. Ten 1½ ure verzamelde zich de eerewacht te paard en die bestaande uit de afdeeling Sluis van het Metalen Kruis, op de Groote Markt, om het gemeentebestuur en de verdere autoriteiten, die ten huize des burgemeesters waren bijeengekomen, onder muziek, in plegtigen optogt te begeleiden tot buiten de stad. Nauwelijks was men daar aangekomen, of veel vroeger dan men verwacht had, kwam Z. M. met zijn gevolg aanrijden. De burgemeester verwelkomde den vorst en het volkslied werd aangeheven, waarna Z. M. met den commissaris des Konings en den burgemeester in een rijtuig, onder het gejuich der menigte de stad intoog. Wegens de spoedige aankomst was er eenige verwarring gekomen, doch al spoedig was de orde hersteld. De Koning hield het eerst stil voor de kantwerkschool; aldaar werd Z. M. door de directrice ontvangen en onder een smaakvollen en prachtigen, van kanten vervaardigden troonhemel geleid. Welwillende woorden werden door den Koning gesproken, terwijl hij met belangstelling de werkende meisjes gadesloeg en een kostbaren van kant en bloemen vervaardigden ruiker aannam, die hem door de directrice werd aangeboden. Thans vervolgde de stoet langzamen weg door de straten tot even buiten de stad, waar de Koning langdurig en naauwkeurig acht sloeg op de uitgestrekte schorren van het Zwin, die reeds al te lang op indijking wachten en schatten voor Nederland doen

verloren gaan. Eindelijk stapte Z. M. af ten huize des burgemeesters, verleende audientie aan den gemeenteraad, ontving de gouverneur van West-Vlaanderen, door het Belgische gouvernement herwaarts gezonden om Z. M. te complimenteren, alsmede den generaal opperbevelhebber der troepen in Vlaanderen, benevens andere autoriteiten en een gedeelte der Sluissche schoolkinderen, allen keurig gekleed, en ging toen te voet naar het stadhuis, waar een prachtig déjeuner-dinatoire den vorstelijken gast verbeidde. De zaal met rood damast behangen en met guirlandes versierd, waartusschen wapenschilden met 's Konings naamcijfer en de wapens van Zeeland en Sluis waren aangebragt, leverde een schitterend gezigt. Achter de zitplaats van Z. M. stonden vóór een trofée van vlaggen, de bustes van Willem I, Willem III en Willem II, terwijl aan het andere einde der zaal, boven een kolossalen spiegel het rijkswapen was aangebragt. De Koning was gezeten tusschen den commissaris in Zeeland en den burgemeester; over hem waren geplaatst de gouverneur van West-Vlaanderen, de Belgische generaal en de vice-admiraal de Smit van den Broecke; voorts regts en links 's Konings adjudanten en kamerheeren, benevens de verder genoodigde stedelijke en andere autoriteiten. Het gastmaal was vorstelijk. De burgemeester bragt in warme en welsprekende woorden een dronk aan den geëerbiedigden en beminden Koning, wiens edele voorvaderen, ook in deze stad, voor Nederland hun goed en bloed hebben veil gehad. Niet minder warm en krachtig werd door Z. M. daarop geantwoord. De Koning betuigde zijn hartelijken dank voor de gevoelens van trouw en gehechtheid aan hem en zijn huis, door den burgemeester geuit. »Die liefde en trouw van Neerlands volk," zoo sprak Z. M., »zullen mij een spoorslag zijn, om even als mijne voorvaderen, goed en bloed voor Nederland veil te hebben. Ik ben er trotsch op een telg van Oranje te zijn. Ik ben dankbaar aan dit gewest, aan Zeeland, bijzonder ook aan deze stad, voor de bewijzen van hartelijkheid en liefde, die ik allerwege ondervinden mogt. De vrijheid en onafhankelijkheid van Nederland voor te staan zal immer mijn streven zijn." Een driewerf leve de Koning! was het krachtigst blijk, dat die schoone woorden hadden weerklank gevonden in aller hart. Ten 6½ ure verliet de Koning de zaal, door al de aanwezigen uitgeleid. Aller harten waren vol, wegens de minzaamheid door den Koning aan den dag gelegd. Nog lang waren de genoodigden ten stadhuize na 's Konings vertrek te zamen, in het aangenaam bijzijn van Z. Exc. den gouverneur van West-Vlaanderen. Nog menigen dronk werd uitgebragt, ook op de verbroedering van Zuid- en Noord-Nederland, tot dat men ten 9½ ure hoogst voldaan de feestzaal verliet, om het vuurwerk te zien op de markt, waarmede een dag besloten werd, die wel nimmer zal gewischt worden uit de herinnering der Sluizenaren en van de talrijke aanwezigen, die dit vorstelijk feest hebben bijgewoond.

Nederlandsche Kolonien.

PER OVERLAND-MAIL VIA MARSEILLE.

BATAVIA, 14 April.

In de laatste maanden zijn door het bestuur van het Bataviaasch Genootschap van Kunsten en Wetenschappen benoemd: tot eereleden de HH. Ch. F. Pahud, Oud-Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Indie, bij zijne aftreding als Beschermheer van het Genootschap, en E. Netscher, resident van Riouw, vroeger lid van het bestuur des genootschaps, tevens Secretaris; tot bestuurend lid den Heer Mr. H. D. Levijssohn Norman, en tot gewone leden de HH. P. van Hoek, Mr. F. M. C. Pels Rijcken, Jhr. Mr. A. van der Does de Bije, J. M. Tiedeman, J. H. Stok en G. N. T. Wiggers van Kerchem.

Ook werd na het vertrek van den Heer Pahud in eene algemeene vergadering besloten het beschermheerschap van het genootschap aan te bieden aan Z. Ex. den Gouverneur-Generaal Mr. L. A. J. W. Baron Sloet van de Beele, die deze opdragt goedgunstig aannam, en later door een bezoek in des genootschaps museum en boekerij Hare belangstelling toonde.

— In de vergaderingen van de hoofd-directie der Nederlandsch-Indische Maatschappij van Nijverheid en Landbouw, gehouden op den 1sten en den 29sten Maart jl., zijn als gewone leden aangenomen de Heeren: M. Blok, te Cheribon, A. N. Dom, te Djokjokarta, Edw. Heijning, te Batavia, J. J. Rambaldo, te Bezocki, en als corresponderend lid de Heer M. J. Schram, te Tagal.

Door het bestuur van de afdeeling Soerakarta zijn in de algemeene vergadering van den 20sten Februarij jl. als gewone leden aangenomen de Heeren Mr. H. S. W. Lawick van Pabst, IJ. S. van Dijk, W. Hilling en S. C. A. Scharp de Visser.

PALEMBANG (Februarij). In den handel was het ter hoofdplaats vrij levendig; vooral werd rijst omgezet, welk product in grootere hoeveelheid dan in Januarij jl. werd aangebragt; de prijs van dat levensmiddel onderging echter geene vermindering.

De berigten uit de Beneden-divisien waren over het algemeen gunstig.

Op meest alle plaatsen stond het padigewas voordeelig; alleen in de omstreken van Benaro, in de Komering Ilir, waren de velden door hoo gen waterstand voor een gedeelte vernield, waarin echter door nieuwe aanplant nog min of meer kan worden voorzien.

De gezondheidstoestand was overigens algemeen gunstig.

De telegraafkabel, die bij de doesoen Oepang aan den wal was vastgemaakt, is door den snellen stroom weggevoerd.

Uit de Pasumah ontving men immer gunstige berigten; de handel met dat landschap bleef steeds levendig.

Met het weder daarstellen van eene hangbrug over de Lematang, nabij Lahat, alwaar de rivier eene breedte heeft van ongeveer 102 Nederlandsche ellen, welke brug in 1858 door de opstandelingen is vernield geworden, zal door de bevolking eerstdaags een begin worden gemaakt.

Te Tebing Tinggi en omstreken breidde de pokziekte zich meer en meer uit; de officier van gezondheid aldaar, Broers, beijverde zich zeer om zooveel mogelijk den voortgang dier epidemie te stuiten.

In de Ogan en Komering Oeloe was de bevolking, waarschijnlijk ten gevolge van de ongunstige weêrsgesteldheid, algemeen lijdende aan koortsen en buikziekte. Te Batoe radja Ogan kwamen successivelijk aan 721 mannen, vrouwen en kinderen uit de grensstreek Semendo Oeloe Danau, met het verzoek om zich te mogen laten vaccineren, waaraan onmiddelijk voldaan werd; volgens hunne bewering zou de pokziekte in hun landschap groote verwoesting onder de bevolking hebben aangerigt; ook in het benedengedeelte van de Komering Oeloe heeft de pokziekte eenige uitbreiding verkregen.

In het Djambische werd de rust nergens verstoord; volgens uit de bovenlanden aldaar ontvangen berigten was met het padi snijden bereids een aanvang gemaakt.

Den 1sten Februarij werden twee als slechte personen bekend staande Djambinezen bij den politieken agent gebragt, onder de beschuldiging van op korten afstand beneden de hoofdplaats, onder middel van inbraak te hebben gestolen.

Beide personen werden door den politieken agent aan Pangeran Soero overgegeven om de zaak te onderzoeken en volgens de Djambische regtspleging af te doen; beiden werden schuldig bevonden en ieder met 12 rietslagen afgestraft en vervolgens naar Z. H. Sulthan opgezonden.

De politieke agent meldde nog, dat zeker Arabier Sjech Aboebakar genaamd, die zich geruimen tijd in de bovenlanden van Djambi had opgehouden om dáár handel te drijven en producten in te koopen, de tijding heeft medegebragt, dat de bevolking aldaar druk bezig was hare ladangs te bewaken en rijpe padi te snijden.

Men ontving het berigt, dat de vervallen verklaarde Sulthan Taha zich te Telok Kwala ophield, alwaar hij zich wenschte te vestigen.

De Djambi-rivier is door hevige banjers zeer gezwollen geweest, ten gevolge waarvan in de doesoen Patjinan vele aardstortingen hebben plaats gehad.

Men meldt uit Modjokerto: Aangezien hier gebrek aan voeding voor de bevolking bestaat, zijn door den hoofd-ingenieur Beijerink maatregelen genomen, om hierin bereids voor een gedeelte te voorzien.

Hij heeft namelijk eene hoeveelheid rijst disponibel gesteld, die door den hoofdopzigter van Lenkong dagelijks één kattie per man gratis, aan het belangrijke getal werklieden bij de kunstwaterwerken aldaar, uitgedeeld wordt. Daar deze werklieden bij den tegenwoordigen hoogen waterstand dag en nacht dienst moeten doen, kan deze loffelijke en goede tegemoetkoming niet genoeg toegejuicht worden.

— Men schrijft nog van Malang: De prijs van de rijst alhier klimt van dag tot dag, zoodat die thans *f* 22 zilver kost. Het is waarlijk betreurenswaardig, dat het bestuur geene middelen aanwendt, om in het bestaande gebrek te voorzien. Indien in den tegenwoordigen toestand geene verandering komt, dan zal het gevolg daarvan allertreurigst kunnen zijn, want bereids krioelt het hier van bedelaars, die geregeld alle dagen met een mandje in de hand in ieders huis om rijst komen vragen.

Naar wij vernemen heeft één der tabaksondernemers alhier, de Heer v. H., bij den resident aanzoek gedaan, om 1000 picols rijst te mogen invoeren en die zonder *eenige winst* te verstrekken aan de met hem contracterende bevolking als voorschot op de door haar te leveren tabak. Moge deze edele en waarlijk menschlievende daad navolging vinden bij andere alhier gevestigde tabaksondernemers.

Men schrijft van Djocja: Dezer dagen heeft er een duel op pistool alhier plaats gehad tusschen den 2de Lt. L..... en den 1sten Lt. V. H..... Eerstgenoemde ontving het tweede schot in de borst en bleef ter plaatse dood. Men wil dat eene kleinigheid de oorzaak van dit ernstig duel was.

Wij vernemen, dat gisteren op het stoomschip *Batavia*, door de schouten v. S. en R., zijn gearresteerd 2 Europeanen, met name A. Baar en K. Estoppij, ziekenoppassers te Batavia. Deze personen hebben van den korporaal Frenaij eenen sleutel zijner koffer in bewaring gehad, waarin deze *f* 3,000, onlangs van zijnen vader ontvangen, had geborgen. Na zich van dit geld te hebben meester gemaakt en in een publiek huis van kleederen verwisseld te hebben, zijn zij te paard over Tjandjor, Bandong, Sumedang, Cheribon enz. naar Samarang vertrokken, natuurlijk zonder pas; op de laatste plaats hebben zij den Heer Gerards de eer aangedaan om in zijn logement te logeren en van daar met bovengenoemde boot de reis tot hier doorgezet. Alhier gearresteerd, hebben zij hunne misdaad bekend en het restant geld ad *f* 1650 afgegeven en zijn tot nadere overdenking in de doos van Themis gestopt.

— Per telegraaf via Soerabaija zijn de volgende tijdingen ontvangen uit Bandjermasin, loopende tot 14 Maart jl.

Toemenggoeng Gamar heeft aaageboden, om demang Lehman dood of levend te Martapoera aan te brengen.

Zekere Toeka Tjansie di Karsa is den 9den Maart jl., voorzien van de noodige tjaps van Hidajat, naar het binnenland vertrokken, om de dáár nog aanwezige opstandelingen tot onderwerping aan te manen.

Den 12den Maart jl. is Zr. Mts. stoomschip *de Vecht* van zijnen togt naar de Boven-Doeson teruggekeerd; op de Lahai was de bevolking nog vijandig gestemd en zijn de uitgezondene sloepen beschoten.

In de Thoweh daarentegen is een plankje gevonden, waarop het aanbod tot onderwerping van verscheidene hoofden uit de Boven Doeson stond geschreven. Maatregelen zijn genomen om zulks in de hand te werken.

Te Margasari heerschte volkomene rust.

— Nog zijn per telegraaf via Soerabaija de volgende tijdingen ontvangen uit Bandjermasin, loopende tot 3 April jl.

Te Bandjermasin, Martapoera, Amonthai en in de Tanah-Laut, Kapoeas en Kahajan bleef het rustig.

In het Amanditsche beproefde eene bende opstandelingen de bevolking weder tot opstand aan te zetten, doch het gelukte nog tijdig den vijand met verlies van 3 dooden en 7 zwaar gekwetsten te verdrijven.

Van de opstandelingen uit de omstreken van Bantan Gadong is een vijftiental der voornaamsten te Margasari vergiffenis komen vragen.

— Den 14den Maart jl. kwam ter reede van Bandjermasin aan Zr. Mts. stoomschip *Madura*, medebrengende postpakketten van Koetei, alwaar alles rustig gebleven is.

— Aan het algemeen overzigt van het *Batav. Handelsb.* ontleenen wij het volgende:

De officieele mededeelingen der Regering leveren geen stof tot opmerkingen. De nieuw benoemde Resident van Rembang schijnt die betrekking, die men als eene afkeuring van eenige zijner handelingen als Resident van Pekalongan beschouwde, niet te hebben willen aannemen. Hij heeft verlof naar Nederland aangevraagd en verkregen. Er zijn nu twee vakatures voor Residenten en Rembang telt nu bij de vele Residenten, die het slechts korten tijd gezien heeft, ook een, die er in het geheel niet geweest is.

De belasting op paarden en rijtuigen, gelijk die op Java bestaat, is bij Gouvernements besluit ook op Padang toegepast.

De maatregelen, die het Gouvernement heeft genomen tot leniging van den nood in Oost-Java, schijnen goede uitwerking te hebben.

De zaak der spoorwegen in Indie neemt thans een gang aan, dien niemand had kunnen vermoeden. Na de komst van den nieuwen Gouverneur-Generaal werd de aanvraag om concessie van den Heer W. Poolman c. s. in handen gesteld van den Heer Stieltjes, om er op te rapporteren en te adviseren; de aandrang der Regering deed dit rapport spoedig inkomen en in handen overgaan van den direkteur der openbare werken, die, gelijk men ons verzekert, zijn rapport reeds twee maanden geleden aan de Regering indiende. Nu had men natuurlijk verwacht, dat aangezien de zaak der spoorwegen reeds jaren lang in Indie besproken, onderzocht en beadviseerd was, en dus de uitvoering alleen nog afhing van overeenkomsten van technischen en ekonomischen aard, in Europa met de concessionarissen af te doen, het Gouvernement nu ook onmiddelijk zou zijn overgegaan, de stukken voor de aanvraag om concessie naar Nederland op te zenden. Maar wij vernemen nu tot onze verbazing, dat die zaak ook wordt behandeld volgens den ouden »Schlendrian": dat de stukken in handen gesteld zijn van den directeur der producten en civiele magazijnen en dan in die van den directeur van financien, die er zich niet mede schijnt te haasten en in wiens handen zij nog moeten zijn. Van daar zouden zij gezonden worden aan den prokureur-generaal der land- en zeemagt, daarna aan den raad van Indie (dus ook nog door 5 handen) enz. enz.

Eene geheel eigenaardige, bijna mijsterieuse geschiedenis is hier het onderwerp van alle gesprekken. Een punt daarin staat met de discipline van het Indisch leger, de hoeksteen van ons gezag, in naauw verband en verdient wel ter kennisse te komen van de koloniale regering in Nederland en — minder om de personen dan om het beginsel — een streng onderzoek uit te lokken. De Heer de St. was zeer jong tot 2de Lt. in Indie bevorderd en had het tot den rang van kapitein gebragt. Toen schijnt het militair departement geoordeeld te hebben, dat hij, ongeschikt bevonden om te gehoorzamen, ook ongeschikt was om te bevelen. Hij werd dus niet tot hoofdofficier bevorderd en nam later zijn pensioen. Met hem had als jonger officier de Lt. L. gediend, die alle rangen doorliep, en eene maand geleden te Batavia aankwam, bevorderd tot kolonel kommandant der 1ste groote Militaire afdeeling. Hier ontmoet hij op eene publieke plaats zijn vroegeren superieur, biedt dezen de hand aan en wordt gerefuseerd onder de mededeeling, dat deze hem niet kende en niet kennen wilde. De kolonel schijnt niet begrepen te hebben, dat hij niets beter te doen had gehad, dan eene onbeschoftheid, hem in het kampement aangedaan, oogenblikkelijk te straffen, door den aanrander tusschen eene wacht over de grens van het militair-kampement te doen transporteren met verbod, dat weder te betreden, zoolang hij geen apologie zou gemaakt hebben aan de autoriteit, die het opperbevel over de troepen der Afdeeling was toevertrouwd; hij informeerde alleen naar de gewone houding van den heer de St. en vernemende, dat excentriciteit nog altijd tot diens normalen toestand behoorde, nam hij van de zaak geene verder notitie.

De daarover rondloopende geruchten gaven echter een ouder officier aanleiding, den kolonel L. oplettend te maken, dat zijne eer met die zaak wel eens kon gemoeid zijn en toen verzocht deze twee oudere kolonels, chefs van diensten, naar den Heer de St. te gaan, en explicatie te vragen. Hetgeen toen is voorgevallen, wordt verschillend verhaald, *maar volkomen zeker is het*, dat beide kolonels den kolonel L. te kennen hebben gegeven, *dat hij zich geheel voldaan kon rekenen* en aan de zaak geen verder gevolg behoefde te geven. Hiermede schenen echter verscheidene hoofdofficieren van minderen rang geen genoegen te nemen, die vernomen hadden, dat de Heer de St. zich reeds vroeger had uitgelaten, kolonel L. te zullen beleedigen, indien deze hem in den weg liep; zij meenden daarom, dat deze omstandigheid den kolonel L. moest moveren, in de beslissing zijner beide vrienden — beiden ouder in rang dan hij — niet te berusten. Zij interpelleerden zoowel hem als zijne vrienden, vervoegden zich daarna bij den Generaal, kommandant van het leger en...... plotseling vernam men, dat de kolonel-kommandant der 1ste militaire afdeeling *gepensioneerd* was.

Zeer gewigtig is de vraag, of de zienswijze van den kommandant van het Indisch leger ten deze overeen te brengen is met de eischen der hierarchische, *lijdelijke* ondergeschiktheid, die bij een goed leger à tout prix moet gehandhaafd worden op de wijze, als de letter der geschreven wetten voorschrijft? of, met het oog hierop de kommandant van het Indisch leger, onder wiens onmiddelijke bevelen de Heer L. als kapitein, majoor en Lt. kolonel gedurende tien jaren met succes gediend had en op wiens voordragt hij eerst zeer kort geleden tot kolonel en kommandant der eerste mil. afdeeling was bevorderd, daarom dien kolonel niet met klem had behooren te handhaven en zelfs de aanvraag om pensioen, hoe dan ook geprovoceerd, op dat oogenblik niet aannemen, maar een onderzoek naar de ware toedragt had moeten provoceren?

De berigten van de Buitenbezittingen zijn onbeduidend. Te Menado was het gerezen geschil tusschen militairen en schutters niet van dat gewigt, dat men er eerst aan hechtte; er wordt van daar in ingezonden stukken zeer over het bestuur van den Resident geklaagd. Te Bandjermasin hoort men natuurlijk nog altijd van de stuiptrekkingen der overblijfselen van den opstand, die in een zoo woest land niet zoo spoedig kunnen ophouden als in Europa.

Op de Oost-kust van Java hebben zich zeeroovers vertoond, die thans door verscheidene oorlogsbodems worden opgespoord; of met eenige goede uitkomst, hopen wij onze lezers met de volgende Mail te berigten.

— In de *Java-Bode* komen de twee volgende vragen voor:

1°. Waarom heeft de officiele *Javasche Courant* de benoeming van den Heer Thorbecke tot minister van binnenl. zaken nog niet officieel bekend gemaakt?

2°. Waarom komt er geen rijst meer uit de Preanger-Regentschappen naar Tjikao?

SOERABAYA, 29 Maart. Dat gebrek ook bij de inlanders chevaliers d'industrie te voorschijn roept, kan uit het volgende blijken. Dezer dagen kwam een wel gekleed inlander bij den Chineschen onder-administrateur van de particuliere suiker-fabriek P., met een brief, onderteekend door den regent van Soerabaya, het verzoek om *f* 200 ter leen inhoudende. De onderadministrateur kwam dit wat verdacht voor en bragt de soeroe-an naar een nabijzijnd inlandsch hoofd, alwaar het weldra bleek dat hij zelf den brief geschreven en de handteekening van den regent nagemaakt had, zoo hij opgaf uit gebrek.

MENADO (Januarij en Februarij). Minahassa. — De gezondheidstoestand ter hoofdplaats Menado was zeer ongunstig ten gevolge van een aantal koortsgevallen. De weersgesteldheid bleef ook ongunstig door zware en aanhoudende regenbuijen.

— Den 14den Januarij werd te Menado van den controleur van Belang het berigt ontvangen, dat vier rooverspraauwen, koersstellende naar Kotta Boena, gevolgd door eene kruisboot, langs de hoofdnegorij Belang waren gevaren. Onverwijld werden twee vaartuigen van Belang tot bijstand van de kruisboot uitgezonden, terwijl van Kema eene kruisrorehe en 20 schutters in vier kleine snelzeilende praauwen vertrokken, ten einde zich met de magt, uit Belang gezonden, te vereenigen.

De contrôleur van Belang was weder met eenige vrijwillige schutters in twee kleine vaartuigen in zee gestoken ter opsporing der zeeroovers.

Den 16den daaropvolgende werd door eenige Sangirezen de tijding gebragt, dat zij den 12den zes roovers-praauwen bij het eiland Bijaren hadden gezien; terwijl de hoekoen beaar van het district Menado den 19den berigtte, dat door Sangirezen zeven groote roovers-praauwen bij het eiland Bangka waren ontwaard. Onmiddelijk werden ter opsporing van die roovers van Menado twee Ternataansche rorehe's eene praauw van den radja van Siaauw en de havensloep met 43 schutters en Ternatanen gezonden, die zich allen vrijwillig tot het doen van dien togt hadden aangeboden. Van Kema vertrokken 25 schutters in drie goed bemande rorehe's, terwijl tevens 15 vrijwillige schutters en eenige andere personen der bevolking van Likoepang zich in verscheidene kleine vaartuigen naar Bangka begaven.

Al die expeditien keerden terug, zonder de zeeroovers te hebben kunnen magtig worden.

MENADO. — Op den 9den Maart is zekere Tampi Koropit, ongeveer 15 jaren oud, woonachtig in de negorij Tateli, in een padi-tuin door een patelo-slang overvallen, waarop het dier hem heeft gedood en vervolgens ingeslikt. Den 10den Maart ten 10 ure des morgens heeft men den slang gevonden en afgemaakt. Bij meting bleek, dat de slang lang was 20 Rhijnlandsche voeten en dik ongeveer 1¼ voet.

CELEBES en Onderhoorigheden (Februarij). De vorstin van Barroe, vertegenwoordigd door haar dochtertje en de hadat, bragt op den 28sten Februarij jl. een officieel bezoek ten gouvernementshuize, ten einde den Gouverneur de gebruikelijke nieuwejaarswenschen aan te bieden.

ZUID- EN OOSTER-AFDEELING VAN BORNEO. — Berigten, loopende tot den 9den Maart jl., behelzen het volgende:

Te Martapoera en Bandjermasin bleef de rust ongestoord.

Er liepen geruchten, dat demang Lehman van slechts weinige personen vergezeld, rondzwierf en nogmaals pogingen wilde aanwenden om in genade te worden aangenomen.

Een zijner voornaamste volgelingen, toemenggoeng Gamar, heeft bij brief vergiffenis gevraagd en aangeboden hem (demang Lehman) uit te leveren.

Pangeran Tjitra Kasoema, die met vijf zijner zonen vroeger steeds vijandelijkheden pleegde in de Riam kanan, is naar aanleiding van het laatste schrijven van pangeran Hidajat, alvorens deze Bandjermasin verliet met vier hunner afgekomen om vergiffenis te vragen.

In de Tanah Laut was alles rustig.

De vijandelijke bende van p. m. 500 man, die zich in de omstreken van Randong Godong ophield, is door eene patrouille van 50 man onder den 2den luitenant G. A. van Plötz opgezocht en aangetast; drie van de onzen werden daarbij ligt gewond, terwijl de vijand een groot verlies leed.

De opstandelingen, die aanvankelijk uit elkander waren gevlugt, hebben zich later ter zelfder plaatse weder vereenigd. Twee gecombineerde kolonnes zijn uit Kedangan en Moengoe-Thaijoe op hen afgezonden.

Op den 5den Maart werd bij Kendangan de kampong Karang Djawa aangevallen door eene bende opstandelingen, vermoedelijk tot de volgelingen van Amin Oelah behoorende. De bevolking der kampong vlugtte in de wildernis, doch de trouwe pembakal bleef met zijne familie in zijne woning moedig stand houden.

De vijand had reeds het huis van den pembakal gedeeltelijk verbrand, hem met een geweerkogel in den arm gewond en zijn zoon vermoord, toen eene in allerijl door ons uitgezondene patrouille hem ontzette en de muitelingen met verlies op de vlugt dreef.

Van 27 Februarij tot 2 Maart heeft de 1ste luitenant Ghene met eene kolonne van 70 bajonetten, de geestdrijvers, die zich nog in de omstreken van Kroebang ophielden, opgezocht, verslagen en uit elkander gedreven.

In het Amoenthaijsche bevestigde zich de rust meer en meer. De vroeger vijandelijke bevolking van Oost-Balangan is onze hulp komen inroepen tegen Alad Said, zoon van Antasari. Het hoofd van Balangan is daarop met 100 gewapenden uit de bevolking en eenige van de regentstroepen tegen Alad-Said opgetrokken, wien hij met behulp der bekeerde opstandelingen tot de vlugt heeft genoodzaakt.

Zr. Ms. stoomer *de Vecht*, die slechts tot het einde van Februarij van kolen was voorzien, was nog niet van de Doeson teruggekeerd; men vreesde, dat hij ten gevolge van den lagen waterstand in de Boven-Barito aan den grond was geraakt, weshalve de *Boni* den 2den Maart ter assistentie derwaarts is gezonden.

In de Kapoeas en Kahaijan waren de pokken in hevigen graad uitgebroken.

Door den Gouverneur-Generaal van Nederl. Indie zijn de volgende beschikkingen genomen:

Civiel Departement.

Benoemd: Tot predik. bij de Prot. gem. te Soerabaija H. H. Schiff; tot control. der ink. en uitg. regten te Samarang H. F. Oelrichs; tot 1sten afslager bij het vendu-dep. te Batavia C. G. W. Siahaija; tot hoofd-comm. bij de directie der middelen en domeinen, R. A. van Slooten; tot lid bij de sub-comm. van onderw. te Palembang, Mr. J. J. Sneither; tot control. 3de kl. bij het binnenl. bestuur in de Wester-Afd. van Borneo, M. J. Honig; tot 1sten klerk bij de civ. magazijnen O. W. Seket; tot telegrafist 3de kl. te Djokjokarta, W. F. Muller; tot leerling-telegrafist te Weltevreden, P. F. van der Zon; tot onderschout te Meester-Cornelis, H. F. Wiertz; tot klerk bij den adsisl.-res. van Pamalang, de opziener 2de kl. J. L. E. Ham; tot klerk en griffier bij den landraad te Ponorogo, D. C. Rijken.

Geplaatst: Bij de landel. ink. en cultures: in de resid. Soerabaija, de ambtenaren E. A. Engelbrecht en Mr. P. Deketh; in de resid. Preanger Regentsch. de ambten. F. J. H. L. baron d'Aulnis de Bourouil; in de resid. Samarang, de ambten. N. F. H. v. Slijpe; in de res. Pasoeroean, den ambten. H. J. Tydeman.

Overgeplaatst: Bij de landel. ink. en cultures: Naar de resid. Madioen, den control. 1ste kl. J. F. W. Loth; naar de resid. Probolingo, den control. 2de kl. M. J. Brugman; naar de resid. Bezocki, den control. 3de kl. J. J. Rambaldo; naar de resid. Soerabaya den contr. 2de kl. W. Ligtvoet; den leerl.-telegrafist H. Bond naar het telegr. kantoor te Soerabaija.

Tijdelijk opgedragen: De betrekking van hoofd-ing., chef den afd. telegrafie, aan den ingen. W. G. Bosse.

Gesteld: Ter beschikking van den resid. der Wester-Afd. van Borneo, J. A. C. Hoofsteeder en H. C. van Houten; van den resid. van Palembang, A. P. van der Kwast.

Ingetrokken: De aan den gew. apoth. 3de kl. A. J. Smitt uitgereikte acte van toel. tot uitoefening van de artsenijmengk. praktijk te Soerabaija.

Magtiging verleend: Tot het uitreiken aan C. G. W. Wilcke van eene acte van toel. tot uitoefening van de artsenijmengk. praktijk te Batavia.

Ontslagen: Op hun verzoek eervol, met regt op pens., de adsist. 2de kl. J. Horwath; wegens ziekte, onder toek. van wachtgeld, den 1sten vendu-afslager L. Frans; met regt op pens. den gewezen 2den onderw. J. C. Voorneman; wegens vertrek, als leden bij de sub-comm. van onderw. te Palembang, Mr. P. C. Maas Geesteranus en J. Scheltema; den klerk en griffier bij den landraad te Ponorogo B. G. Fruneaux.

Verleend: Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den ambten. op wachtgeld E. H. M. Rudolph; aan den resident van Rembang, F. H. J. Netscher; aan den gezw. landmeter 1ste kl. H. Lastdrager; aan den 2den commies W. P. van Hanswijk.

Militair Departement.

Benoemd: Tot 2den luit.-kwartierm. bij de mil. admin. K. F. Gerth van Wijck; tot adjoints bij den gener. staf, de kapts. P. Peereboom en W. N. Verlegh; tot adjudant bij het garniz.-bat. te Palembang D. Lucas; bij het wapen der artill., tot adj. bij den chef van het wapen, A. C. H. Winter.

Ontslagen: Op hun verzoek, eervol met regt op pens., den kapt. der inf. D. M. J. Moltzer; de kol. der inf. J. Lion.

Verleend: Een 2-jarig verlof naar Nederland, aan den kapts. der infant. K. F. van Langen en J. F. Hoogeveen en wegens ziekte aan A. A. M. van Leersum;

Gesteld: Op non-activiteit, den 1sten luit. der inf. W. F. K. van Harrevelt en den 2den luit. der inf. J. G. Jansen.

Geplaatst: Bij het 1ste bat. inf. den 2den luit. G. S. K. J. Ruempol, bij het 5de bat. de 2de luit. T. J. Schut.

Overgeplaatst: Bij het 2de bat. den kapt. C. Grolman en den 1sten luit. G. N. de Haan; bij het 3de bat. den kapt. C. W. H. Behouden; bij het 13de bat. den 2den luit. H. M. Vink; bij het 15de bat. den 1sten luit. G. D. Hoek; bij het 17de bat. den 1sten luit. J. Visser.

Marine Departement.

Ingetrokken: De benoeming van H. A. Brans, tot 1sten stuurman bij de dienst der gouvernements-marine.

Verleend: Een 2-jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den drukker J. J. P. La Ruelle.

BATAVIA, 14 April. Ten gevolge der Inlandsche Nieuwjaarsfeesten en de buitengewone schaarschte en hooge prijzen der Rijst, ging in Lijnwaden nagenoeg niets om, en hoewel de meeste soorten vast op prijs worden gehouden, zijn de noteringen geheel nominaal. De voorraad vermindert niet belangrijk en dagelijks worden weder aanzienlijke aanvoeren verwacht. Behalve in Rijst waarvoor zeer hooge prijzen besteed werden, ging in Produkten weinig om; de Padang koffijveiling liep tot ongekend hooge prijzen af; ook Indigo en Gom Elastiek blijven levendigen aftrek vinden.

UITVOERARTIKELEN: Koffij zeer gevraagd, doch zonder voorraad; kleinigheden werden met *f* 39 à 40 betaald; de Padangveiling van 22000 picols liep af tot gemiddeld *f* 40,26, zijnde een buitengewoon hooge prijs; circa 15000 picols werden voor Amerikaansche rekening gekocht; tweede soort Koffij werd niet geveild. De volgende veiling zal denkelijk zeer groot zijn en 50 à 60000 picols beloopen. — Suiker zonder kooplust; tot *f* 15,50 werden kleine partijen verkocht. — De Rijstprijzen zijn sedert onze vorige op nieuw gestegen, en belangrijke hoeveelheden werden voor uitvoer naar Soerabaya gekocht alwaar zelfs tot *f* 330 toe voor Padang-Rijst werd besteed. In de laatste dagen is echter de stemming minder willig geworden en zijn prijzen circa *f* 60 ℔ per koyang aldaar gedaald, aangezien de nieuwe oogst dagelijks kan binnen komen. Alhier werd in prima Batavia Rijst niets gedaan bij gebrek aan voorraad en kan die soort nominaal *f* 225 worden genoteerd, tweede soort werd tot *f* 200 à 210 en Carga en Padang tot *f* 150 à 200 verkocht. — De oogst Boedhi Radja Tafelrijst, circa 50000 picols werd tot *f* 220 ℔ per koyang inclusief zakken

verkocht. — Arak minder gevraagd en laatst tot *f* 55 à 62 verkocht. — Huiden vinden tot *f* 3,50 à 5 naar kwaliteit en wigt afnemers. — Indigo wordt te Samarang grif met *f* 5 betaald en is goed gevraagd. — Zwarte Peper tot *f* 16 à 18 naar kwaliteit verkocht; Witte dito *f* 36 afgedaan. — Cassia Vera, Cubeben en Getha Percha niet ter markt. — Gom Elastiek werd vóór aankomst der mail met *f* 88, en sedert met *f* 82,50 betaald, doch het artikel is zeer schaars en men zoude thans weder hoogere prijzen moeten besteden. — Gom Damar tot *f* 22 a 22.75 verkocht. — Noten *f* 50 à 65 naar kwaliteit, iets beter gevraagd. — Foelie tot *f* 25 a 40 naar kwaliteit verkocht. — Borneo Rotting tot *f* 8.50 a 9. Padang dito tot *f* 6.50 afgedaan. — Bijenwas tot *f* 1.90 te plaatsen; Boomwas tot *f* 35 afgedaan.

INVOERARTIKELEN: Hollandsche Calicots en Maddapollams worden op vorige prijzen gehouden, doch er werd niets van eenig belang omgezet. — Holl. Shirtings blijven ook vast gestemd, doch zonder noemenswaardige afdoeningen. — Prima Holl. Drills gaan tot *f* 7.50 a 8.25 naar kwaliteit af. Engelsche dito ruim voorradig zonder vraag. Amerik. dito niet aanwezig. Gebleekte dito onverkoopbaar, tenzij tot zeer lage prijzen. — In Cambrics is voor de betere kwaliteiten wat meer vraag ontstaan, doch bleef de omzet zeer beperkt. — Prints worden hooger gehouden daar thans het goede saisoen aanbreekt; de gebodene prijzen laten echter nog slechts weinig avans. Naar geweven Goederen wordt bijna niet omgezien en de markt is overvoerd met ongewilde patronen. — Van Baticks zijn alleen enkele weinige soorten goed te plaatsen. — Adrianopel rood Garen zonder vraag; de noteringen blijven onveranderd. Wit dito in één doen. — Polemieten zonder vraag. — Molton Dekens *f* 1.10 a 1.60 met goeden aftrek. — Holl. Zakken 45 a 50 cents zonder vraag. — 6/4 Salempores *f* 8.50 a 8.75. — Lastings gaan langzaam af. — Harst *f* 16 nominaal. — Amerik. Pik en Teer zonder voorraad. — Zweedsche Teer *f* 20 niet aanwezig. — Koolteer *f* 7 a 8 met ruimen voorraad. — Holl. Zeildoek *f* 32 a 44 ruim ter markt. Eng. dito tot *f* 22 a 25 te plaatsen. — Voor Holl. Touwwerk is *f* 33 a 35 te bedingen. — Manilla dito *f* 33 a 34 ruim aanwezig. — Lijnolie *f* 12 moeijelijk te plaatsen. — Verfwaren zonder de minste verbetering; Loodwit nominaal *f* 14. — Zw. IJzer met grooten voorraad *f* 11.50 a 12. — Zweedsch Staal *f* 12. — IJzeren Spijkers, goed gesorteerd, gaan grif tot *f* 17 a 17.50 van de hand. — Blik *f* 20 met voorraad. — Geel Koper nominaal *f* 80 a 90; Rood Koper *f* 100 a 110 traag afgaande. Madera Wijn *f* 800 a 1000 met veel voorraad van inferieure soorten. — Hammen *f* 5 overvoerd. — Goede Kaas is schaars en wordt met *f* 5 à 6 betaald. — Boter tot *f* 10 a 12 afgaande. — Seltserwater *f* 8 nominaal, moeijelijk te slijten. — Verduurzaamde Levensmiddelen bedingen niet meer dan 25 a 30 pCt. avans. — Holl. Bier ruim ter markt *f* 5.50 a 6.50 naar kwaliteit en merk. Eng. dito nagenoeg onverkoopbaar. — Vleesch en Spek totaal overvoerd en slechts op vendutie te verkoopen. — Amerik. Meel *f* 34 a 35. Holl. dito *f* 32 a 33. Australisch dito in zakken tot *f* 20 a 24 verkocht. — Arakleggers overvoerd, nominaal *f* 20 a 21. — Eng. Kolen nominaal *f* 22; Australische dito afgedaan tot *f* 15, van boord te Samarang te leveren.

VRACHTEN: *Nieuw-Holland* laadt te Pekalongan naar Amsterdam *f* 80, voor Suiker *f* 70 voor ligt goed.

WISSELKOERS op Nederland 99.50 pCt. — Gouv. Wissels 99 pCt. — Op Engeland is tot *f* 11.80 a 11.85 verkocht.

Gedurende de maand Maart bestonden de particuliere uitvoeren van Java naar Nederland uit het volgende:

Medea, 11,249 pic. Suiker en 294 pic. Tabak.

Patriarch Samhiri, 11,564 pic. Suiker, 200 pic. Rotting, 2824 stuks Huiden en 121 pic Tabak.

Isaac da Costa, 4½ pic. Koffij, 428 pic. Gom-Elastiek, 938 stuks Huiden, 25 pic. Damar, 287 pic. Thee en 100 pic. Tin.

Constance, 127 pic. Koffij, 336 pic. Suiker, 150 pic. Rotting, 514 kn. Thee, via Timor.

Voorwaarts, 6 pic. Koffij, 6403 pic. Suiker, 4326 pic. Rijst, 141 leggers Arak, 120 pic. Rotting, 112 pic Gom-Elastiek, 445 pic. Damar, 21 pic. Cubeben en 5 kn. Paarlemoer.

Stad Gouda, 474 pic. Suiker.

Ouderkerk a/d Amstel, 263 pic. Koffij, 7645 pic. Suiker, 2525 pic. Rijst, 100 pic. Rotting, 84 pic. Gom-Elastiek, 2000 stuks Huiden, 31,739¾ pond Indigo, 100 pic. Sapanhout, 100 pic. Damar en 181 pic. Thee.

Australie, 7706 pic. Suiker, 85 leggers Arak, 150 pic. Rotting en 550 pic. Tabak.

Schoonderloo, 249 pic. Koffij, 3856 pic. Suiker, 1876 pic. Rijst, 99 leggers Arak, 100 pic. Rotting, 200 pic. Peper, 220 pic. Gom-Elastiek, 2018 stuks Huiden en 50 pic. Sapanhout.

Jacob, 270 pic. Koffij, 7346 pic. Suiker, 100 pic Rotting en 1150 pic. Tabak.

Louisa Kroonprins van Zweden, 6343 pic. Suiker, 88 leggers Arak, 109 pic. Rotting, 150 pic. Peper en 1087 pic. Tabak.

Herman, 4683 pic. Suiker, 159 stuks Huiden, 965 pic. Tabak en 100 pic. Sapanhout.

Salatiga, 438 pic. Koffij, 5744 pic. Suiker en 585 pic. Tabak.

Susanne, 11791 pic. Suiker, 95 leggers Arak, 36 pic. Rotting en 1088 pic. Tabak.

Louisa Roeloffina, 3000 pic. Suiker, 25 leggers Arak, 80 pic. Rotting en 657 pic. Tabak.

Twee Gezusters, 4309 pic. Suiker, 2724 pic. Rijst, 100 leggers Arak, 140 pic. Rotting, 1500 pic. Tabak en 100 pic. Sapanhout.

Vertrouwen, 143 pic. Koffij, 8789 pic. Suiker, 60 pic. Rotting, 2566 stuks Huiden, 14,500 pond Indigo.

Maria Magdalena, 671 pic. Koffij, 6639 pic. Suiker, 100 pic. Rotting, 600 stuks Huiden en 3375 pond Indigo.

Senior, 9042 pic. Suiker, 1323 pic. Rijst, 1 legger Arak en 149 pic. Rotting.

Zeenymph, 3068 pic. Suiker, 5412 pic. Suiker, 120 pic. Rotting, 964 stuks Huiden, 11 N. pic. Notenmuscaat en Foelie en 392 pic. Damar.

Gelderland, 6523 pic. Suiker, 50 leggers Arak, 100 pic. Rotting, 47 pic. Peper, 1500 stuks Huiden, 7329 pond Indigo en 150 pic. Damar.

Burg. van Middelburg, 8854 pic. Suiker. 2000 pic. Rijst, 100 pic. Rotting, 1900 stuks Huiden en 125 pic. Tabak.

Minerva, 11,502 pic. Suiker, 2500 pic. Rijst en 140 pic. Rotting.

SOERABAIJA, 8 April 1862. De rijzing der Rijstprijzen, ten gevolge van het bestaande groot gebrek aan dat graan oefent eenen noodlottigen invloed op den invoerhandel uit, en er wordt thans niets verkocht in de voor de inlanders en minder vermogende Europesche bevolking geschikte artikelen.

Madapollams zonder vraag en gehouden op *f* 5.25 de 4/4; *f* 5.60 de 4/4; *f* 6 de 5/4; *f* 7.75 de 6/4 en *f* 8.50 de 7/4, waartoe kleinigheden genomen werden. De voorraden daarvan zijn niet groot. — Calicots zijn overvoerd en nominaal op *f* 5.50 de 5/4 en *f* 6.75 de 6/4 aan te nemen, terwijl voor enkele kisten 7/4 *f* 7.45 grif bedongen werd. — Ruwe Drills met voorraad en in prima soort a *f* 8.50 te koop. — Gebleekte Drills zijn a *f* 7.75 en gebleekte Diemets a *f* 6 van de hand gezet. — Hollandsche Shirtings zoowel als Engelsche zijn zonder eenige attentie. — Tafelgoed is geforceerd a *f* 28 per stel verkocht. — Molton Dekens zijn a *f* 1.35 de 8/4 en *f* 1.80 de 10/4 losgelaten, ofschoon hooger gehouden. — Weefgoederen zonder omzettingen. — Batikgoederen zijn uiterst lusteloos en de meest courante soorten zouden alleen met eene opoffering van 10 a 15 pCt. op de laatste prijzen te slijten zijn. — Prints zonder vraag en met groote voorraden van verouderde patronen en soorten. — Adrianopel rood Katoen met afdoeningen van eenig belang a *f* 12.50 voor 5/4 en *f* 15.75 a 16 voor 6/4 eerste soort, merk het wapen van Leijden. — Echte 6/4 Salempores zijn a *f* 10.50 omgezet, terwijl gewone soort a *f* 8.25 te vergeefs aangeboden is. — Blauwe Drills zijn a *f* 8.75 omgezet. — Wollen goederen zijn zonder kooplust. — Zweedsch IJzer is in goede Sortering a *f* 12 afgedaan; voor gezochte Dimensien meet men *f* 13 en hooger besteden. — Engelsch IJzer overvoerd en lager aangeboden. — Staal zonder vraag en met enorme voorraden in alle soorten, nominaal *f* 12.50 a 13. — Hollandsch Bladkoper met veel omzet a *f* 125 in de ligte soorten. — Yellow Metaal, halve bladen *f* 105 a 110. — Kompositie Spijkers *f* 95 met weinig omzet. — IJzeren Spijkers gezocht in 2 a 3 duim en a *f* 18 grif te plaatsen; in de eerste hand is niets meer voorhanden. — Spelter geldt *f* 23 en Lood in blokken *f* 22. — Blik is a *f* 23 omgezet. — Boter met voorraad en *f* 11.50 a 12.50 waard. Het Gouvernement kocht 200 vaatjes daarvan a *f* 11.90 bij inschrijving in. — Zoetemelksche en Leydsche Kaas haalden coulant *f* 7 en ontbreken op nieuw. — Hammen overvoerd en a *f* 4.50 a *f* 5 losgelaten. — Haantjes Bier is a *f* 7.25 grif te plaatsen. — Engelsch Bier is a *f* 7 en 7.25 van de hand gezet. — Genever met voorraad en a *f* 10 voor groote kelders bij partij te koop. — Selterswater stil a *f* 10. — Roode Wijnen gaan traag van de hand. — Champagne van goede kwaliteit geldt *f* 30 a 35. — Rhijnwijn overvoerd en onverkoopbaar. — Portwijn *f* 2 a 23. — Provisien in blik zijn met 25 pCt. avans losgelaten. — Holl. Meel, merk Korenschoof, haalt grif *f* 36. — Amerikaansch is a *f* 35 te koop. — Olijfolie *f* 13 zonder veel kooplust. — Loodwit met vraag van *f* 15 a 15.50 naar de soort. — Menie *f* 24, met voorraad en weinig vraag. — Vensterglas haalde *f* 13 a 13.50 en ontbreekt thans. — Dakpannenglazen werden dezer dagen a *f* 16 verhandeld. — Arakleggers zijn a *f* 23 te koop en gaan daartoe traag af. — Bierglazen overvoerd en a *f* 60 per 1000 stuks afgedaan. — Zeildoek zonder omzetting. — Touwwerk zonder vraag. — Lijnolie geldt *f* 13 voor rauwe en *f* 14.50 voor gekookte. — Terpentijn-Olie is a *f* 13.75 grif te plaatsen. — Zinkwit zonder aftrek a *f* 24. — Zweedsche Teer ontbreekt. — Koolteer *f* 8 met voorraad. — Engelsche Zeep gaat a *f* 2.15 grif van de hand. — Boslemmermessen zijn a *f* 80 in Entrepôt verhandeld. — Waskaarsen bedongen *f* 20 in goede sortering. — Engelsche Steenkolen *f* 24 a 25 met verkoopen.

De productenhandel was regt levendig voor dezen tijd van het jaar. Suiker. 20,000 pikols werden van *f* 15 a 15.50 naar de kwaliteit omgezet; er was weinig goede greinige sterke soort bij. Door de factorij is *f* 15.75 op levering besteed voor 10,000 pikols. Heden is *f* 15.75 voor dadelijke levering geboden, waartoe de houders niet afgeven. — Koffij werd a *f* 39½ voor 2000 Ps. natte preparatie en a *f* 38 voor gewone omgezet. — Rijst werd ter hoeveelheid van circa 3000 koijans van Batavia aangebragt en *f* 240 a 365 voor consumtie op de plaats en omstreken genomen. — Arak; 170 leggers zijn a *f* 55 verhandeld. — Huiden zonder vraag.

Vrachten: ten gevolge van het gebrek aan zwaar goed zijn de koersen daarvoor iets geweken, doch blijven die voor ligt goed onveranderd. De volgende bevrachtingen werden afgesloten. Naar Nederland, *de Landbouw* a *f* 80 voor Suiker leverbaar, te Amsterdam; *f* 77.50 voor Suiker *f* 70 voor Tabak naar Rotterdam hier te laden. De *Ida Elizabeth* a *f* 72.50 voor Suiker en *f* 70 voor Tabak hier en te Pasoeroean naar Rotterdam; het Ned. schip *Bernard en Agnes* en het Pruiss. schip *Johanna Wagner* engageerden zwaar goed te Batavia en namen hier Tabak ter opvulling a *f* 70 aan.

Wisselkoers op Nederland 99½ pCt.

SAMARANG, 9 April. Er gaat thans in den invoerhandel dezer markt en voornamelijk in *Lijnwaden* bijna niets om; de prijzen onlangs vermeld zijn dezelfde gebleven en op het moment nominaal te noemen, daar afnemers die nu niet durven bieden; de prijzen der *Rijst*, reeds aanmerkelijk gedaald, doch in de laatste dagen weder iets hooger genoteerd, zijn oorzaak dezer stilte in zaken; en zal dan eerst de stemming verbeteren, wanneer de oogst afgeloopen en de nieuwe voorraad van *Rijst* de prijzen aan deze levensbehoefte lager zal hebben gesteld, zoodat de bevolking meer geld kan besteden voor kleeding. De voorraden van stukgoederen in 2de hand zijn overigens gering en zullen daarom detaillanten te meer genoopt worden om de gevraagd wordende prijzen te besteden. — *Metalen* onveranderd stil. — *Provisien* en *Dranken* over het algemeen steeds met groote voorraden en zonder omzet. Prijsveranderingen vielen niet voor sedert de laatste mededeelingen ten dien opzigte. — *Produkten* blijven steeds willig; voooral *Koffij* en *Indigo*; *Suiker* is stil op het moment; N°. 16 is thans nominaal *f* 16 te noteren. — Voor *Koffij* bestaat goede vraag tot *f* 36 per picol gewone bereiding op levering; doch planters zijn steeds ongenegen tot verkoopen. Alles wat van *Indigo* ter markt komt wordt grif geplaatst op de basis van *f* 5 per ℔ voor goede kwaliteit; aanvoeren blijven gering. — *Rijst* aanvankelijk tot *f* 220 per koijang teruggegaan, is nu weder hooger; goede witte werd à *f* 240 per koijang van 28 pic. weder afgedaan. — Voor *Cubeben* biedt men op levering *f* 55 per pic. — *Banjermassin Rotting* *f* 7.25 à *f* 9, naar kwaliteit. — *Huiden* steeds willig en schaarsch; op levering noteert men voor *Koe* *f* 65 à *f* 66. — *Buffel* *f* 52 per kodie.

Vrachten in één doen; de notering is thans *f* 77.50 à *f* 80 per last NHM. tarief voor Suiker in kranjangs.

Wisselkoers op Nederland *f* 99.50 pCt., met goede vraag voor particulier *papier*.

AANGEKOMEN PASSAGIERS VAN NEDERLAND.

Per Cheribon: De kapt. der inf. B. van Bosstraeten en Echtg., de 2de luits. A. Verburgh, F. de Cock Buning, J. C. Dozy, H. G. Derx, offic. van gez. H. Greve en 150 onderoffic. en manschappen.

Per Cortgene: De HH. Itsinga, Boellaard en Gerlach en familien Reeving en Voget, Mw. de wed. Anemaet en Mej. Andre.

Per Nieuw Holland: De HH Salomonsen en Echtg., Hardsteen, Echtg. en Kind, Hupscher, Echtg. en Kind, Arendsen, Arends de Wolf, de Jonge Heeren Maurenbrecher en van der Weyde.

Per Julie: De Heer W. G. S. Schiedges.

Per Broedertrouw: De HH. J. G. Hunger, J. D. de Riener, W. Diemont, W. E. van Charante, Echtg. en 3 Kinderen en Mej. S. M. Haaxma.

Per Jannetje, De HH. Brouwer en Fam., Meinders, Echtg. en 3 Kinderen, Swaving, Echtg. en 1 Kind en W. H. van den Horst.

Per Almelo: De offic. van gez. 3de kl. L. P. Gijsberti Hodenpijl en G. Karster. Mw. C. F. de Jong en J. M. C. Klank.

Per Californie: De HH. van Dessel, Echtg. en 2 Kinderen en G. King.

Per Admiraal Piet Hein: De Heer L. Hockbaum.

Per Amazone: De Heer C. van Delft.

Per Johannes Lodewijk: De kapts. der inf. G. Hoogestraten en A. J. Bronkhorst, de HH. L. van Leeuwen en Echtg., Wiersma en Echtg., Horman, J. Sides des Plantes, Mw. F. H. Kruseman en 2 Kinderen, de Dames C. Paddenburg en M. Coch.

Per Ortelius: De pastoors ten Hage, Mets, Kraanen, Roovers, Steen en van Meert, de HH. Ankersmit, van Kessel en van Willigen.

Per Wassenaar: De HH. Visser, Echtg. en Kind, H. Hofstee en Mej. M. Hofstee.

VERTROKKEN PASSAGIERS NAAR NEDERLAND.

Per Australie: De kapt.-luit. t/z. W. C. Klis, luit. t/z. 1ste kl. W. B. F. Esscher, luits. t/z. 2de kl. G. A. van Nispen en G. Doorman, de HH. H. L. Janssen, Echtg. en Kind, J. F. D. de Bruyn en Echtg., J. P. Schlosser, kapt. der inf. Wollweber, Mw. C. F. Kocken, 4 Kinderen en Bediende en 2 Militairen.

Per Schoonderloo: De HH. L. L. A. Dubois, F. C. A. Hagenaar, H. Ernst, J. L. l'Espagnol, Mej. W. P. Kortman, de Jonge Heer L. H. P. Gronovius en 6 Militairen.

Per Medea: De HH. G. Suermondt, Echtg. en 6 Kinderen, 1 bonne en 2 inl. Bedienden, J. C. Schmidt, Echtg. en 4 Kinderen, Dielwart en Echtg., 2 Jonge Heeren Samuels en van Slooten, Mw. Hudson Löwe, Mej. Beth en 5 Militairen.

Per Landmail: De Heer Cuny en Familie, de HH. A. Zeehandelaar, Majer en Familie, Enger en Familie, J. C. Reynst en Zoon, Mej. Matzen, de Heer van der Sluis en Echtg., de Heer Haasman.

(VERVOLG DER BERIGTEN ZIE BLADZ. 5.)

INGEZONDEN STUKKEN.

DE VAART NAAR DE ZUIDERZEE.

Het baart verwondering en men betreurt het te gelijker tijd, dat niet zoo als vroeger de plannen en omschrijving van de doorgraving van Holland op zijn smalst publiek verkrijgbaar zijn gesteld, op dat ook het publiek daarover konde oordeelen. Wel heeft de raad en de kamer van koophandel, de plannen en eene gedrukte omschrijving door den Minister van Binnenl. Zaken ingezonden ontvangen, en heeft men daaromtrent eenige zeevarenden geraadpleegd, die dan ook geheel andere ontwerpen voor eene haven, den toegang daartoe enz. hebben verlangd, wel is er over de inpoldering gesproken, maar mijns bedunkens is er een ander zeer gewigtig punt als verwaarloosd gebleven; en wel de gemeenschap met de Zuiderzee. Er is voorgesteld een kanaal te vormen van hier naar den IJdoornpolder, of wel naar de daarin te leggen sluizen, ter lengte van ruim 6000 ellen, hetwelk 200 ellen breed zal zijn. Het is vermoedelijk dus ontworpen, om de schepen gelegenheid te geven om daarop te kunnen zeilen, of eigenlijk gezegd, de schippers te noodzaken dit te doen, want men ontwaart in de omschrijving niet, dat er een jaagpad zal worden aangelegd en geschiedde dit, dan zoude eene breedte van 200 ellen voor dit kanaal overtollig geacht kunnen worden, daar geen schipper bij tegenwind op het kanaal zal willen laveren en zoodoende tijd verliezen, wanneer hij zijn schip kan laten jagen of ook gesleept kan worden. Een van getijen afgesloten kanaal is voor de scheepvaart een hoogst gebrekkig vaarwater, daar er geen eb noch vloed op bestaat, waarvan men bij stillen of contrariewind partij kan trekken; bij stilte kan dan onmogelijk aan het voortzetten der reis gedacht worden en bij contrariewind is het gemis aan eb of vloed een groot nadeel. Door nu bij dit kanaal een behoorlijk jaagpad te maken, (er diende er wel bij de drukke vaart aan beide zijde een te zijn), kon het kanaal tot 100 elle; versmald worden; het ware dan nog bij een minder getal van schepen van kleiner charter 40 ellen breeder dan het Noorderkanaal, waarop veel meerdere schepen en ook vele van veel grooter charter zullen moeten varen.

Men heeft de sluizen en den IJdoornpolder van gelijke afmetingen als die in de duinen willen maken. Waartoe ook hier eene sluisopening van 18 ellen wijdte begrijp ik niet; maar er is een gebrek hier aan eene groote sluiskolk of pijp; de groote sluis van 18 ellen wijdte zal wel 140 ellen lang zijn, doch men heeft hier behoefte aan eenen kolk, waarin minstens een twintigtal turf- en andere schepen te gelijk zullen kunnen schutten. Men heeft in de duinen door eene 18 ellen breede waterkeering voor de sluizen te maken, een voordeel aan de scheepvaart willen geven, de gelegenheid om tot 40 en meerdere groote schepen te gelijk in de kolk te kunnen schutten; het zoude voor de groote schepen een bepaald nadeel, door den tijd benoodigd om allen in die schutkolk te halen, opleveren. In eenen dag toch zouden onmogelijk 40 groote zeeschepen in de kolk kunnen gehaald worden en behoorlijk vast te leggen zijn. Is het een nadeel door het tijdverlies voor groote vaartuigen, voor de over de Zuiderzee varende schepen is het dit niet; die kleinere schepen kunnen binnen korten tijd gemakkelijk in eene schutkolk schutten, vastmaken en liggen en kunnen de schutkolk ook zeer gemakkelijk weder ontruimen en dat wel spoedig. Is de ruime schutkolk in de duinen niet te verkiezen, zij is het wel in den IJdoornpolder.

Voor de vaart van af de sluizen in den IJdoornpolder naar het Pampus heeft men mede een kanaal van 200 ellen breedte voorgesteld, hetwelk tusschen twee leidammen zal besloten zijn, doch die bij hooge vloeden onder zullen loopen; dus ook hier zullen de schepen genoodzaakt zijn te zeilen, terwijl op de bij Leyden onderloopende dammen geen jaagpad gemaakt kan worden. Ik geloof dat dit kanaal een eigenlijke slibbak zal worden, men belooft zich voor den afsluitingsdijk eene voortdurende aanslibbing voor landaanwinning; die te verwachten aanslibbing op ondiepen watervlakten zal te aanzienlijker worden in eene diepe geul welke voor de scheepvaart vereischt wordt en er zullen dus jaarlijks aanzienlijke sommen moeten worden besteed om dit vaarwater open te houden. De binnenlandsche scheepvaart zal met dit plan niet gediend zijn bij stormachtig weder verstrekte hun de Noordwal aan de waterlandsche kust beoosten den IJdoornpolder tot een oppert of veilige ligplaats, waarvan zij nu verstoken zullen worden. De schepen op dit kanaal gekomen en de kom voor de sleveren niet kunnende bereiken, geraken dan bij stormachtig weder in eenen moeijelijken toestand en loopen gevaar op de leidammen vast te raken of te stooten, waarop bij storm en hooge vloeden eene branding zal staan.

Ik wil hier het punt niet behandelen, in hoever het niet beter ware de bedijking verder oostwaarts uit te brengen, waardoor de moeijelijke vaart over het Pampus, die dan binnen de bedijking valt, voorgoed verviel. Ik heb hier alleen ten behoeve der belangrijke scheepvaart over de Zuiderzee mijne bezwaren willen opperen.

21 Mei 1862. T. T.

CORRESPONDENTIE.

Ter beantwoording van het artikel in het *Handelsblad* van 21 Mei jl., over de plaatsing der Bloemmarkt op het Singel, merkt L. J. op, dat zich aldaar wel het Odeon en een schouwburg bevinden, doch dat die tijdens de Bloemmarkt het drukst bezocht wordt gesloten zijn, en wat betreft de twee kerken aldaar, dat men die ook in de onmiddellijke nabijheid der Westermarkt aantreft.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: J. FRED. SCHUTTE
AMSTERDAM, 22 Mei 1862. EN L. WOLFF.
Eenige en Algemeene Kennisgeving. (10156)

Bevallen van een welgeschapen *ZOON*, J. A. VAN DER ZEE—WENNINK.
AMSTERDAM, 24 Mei 1862. (10181)

Bevallen van een *ZOON*, A. M. F. PONT, Echtgenoot van
PURMERENDE, 25 Mei 1862. C. PAUW.
Eenige Kennisgeving. (10187)

Heden verloste voorspoedig van eene welgeschapen *DOCHTER*, Vrouwe F. T. G. W. VAN MARLE, Echtgenoot van (10143)
AMERSFOORT, 24 Mei 1862. C. ROETERS VAN LENNEP.

Heden overleed tot diepe droefheid van mij en hare Betrekkingen, mijne geliefde Echtgenoot CHARLOTTE HENRIETTE LA LANDE, in den ouderdom van 51 jaren, na eene gelukkige Echtvereeniging van 28 jaren. W. HELWIG.
AMSTERDAM, 22 Mei 1862. (10082)

Heden overleed, na een langdurig lijden, Vrouwe ALIDA MARIA WOLTERBEEK, Weduwe den Wel-Ed. Geb. Heer C. D. CROMMELIN, in den ouderdom van ruim 59 jaren, diep betreurd door hare Kinderen.
AMSTERDAM, 23 Mei 1862. *Eenige Kennisgeving.* (10100)

Heden overleed op het alleronverwachts, na een langdurig en smartvol doch geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 39 jaren, mijne hartelijk geliefde Echtgsnoote MARIA VAN LENT. Slechts ruim 9 jaren mogt ik het genoegen smaken met haar in den echt vereenigd te zijn. Hard is voor mij al weder deze slag, daar ik in haar eene brave vrouw en mijne kinderen in haar eene zorgvolle moeder verliezen.
AMSTERDAM, 23 Mei 1862. J. B. VOLMARY.
NB. *Strekkende deze tot algemeene en bijzondere Kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoowel binnen als buiten deze Stad.* (10168)

Heden overleed ons geliefd jongste Kindje, LOUISE HÉLÈNE HENRIETTE, Zes maanden oud.
AMSTERDAM, 24 Mei 1862. J. C. PIETERS.
(10172) C. T. PIETERS, DE SALLE.

Heden overleed onze geliefde en veelbelovende jongste Zoon en Behuwd-Zoon, EVERT CORNELIS, in den jeugdigen ouderdom van bijna Zestien jaren. De hoop op een zalig wederzien van onzen lieveling zal, hopen wij, onze smart lenigen en ons in Gods beschikking met gelatenheid doen berusten. H. PIETERSE.
AMSTERDAM, 26 Mei 1862. N. G. PIETERSE,
(10173) GEB. SCHIPPERS.

Het behaagde den Almagtigen God ons eenigst geliefd Dochtertje ELISABETH tot zich te nemen, in den ouderdom van vijf jaar en zeven maanden. J. D. JANSEN. (10166)
MAARSSEN, 23 Mei 1862. A. JANSEN, GEB. STROEVE.

BANQUE DES ETATS-UNIS en Liquidation.

MM. **DE ROTHSCHILD FRÈRES** ont l'honneur de prévenir les porteurs d'Obligations restant encore en circulation de l'emprunt de **LIV. STERL. 900,000** 6°/₀ de la Banque des Etats-Unis, qu'il sera payé à leur caisse, à partir du 1er Juin prochain, les dividendes suivants, à valoir sur les intérêts arriérés dudit emprunt, savoir:

FRANCS 43.70 CENT. par 100 Liv. Sterl. ou 2530 Francs sur les Obligations de la 1re Serie.

FRANCS 40.15 CENT. par 100 Liv. Sterl. ou 2530 Francs sur les Obligations de la 2e Serie.

Provenant des intérêts perçus sur les fonds de PENSYLVANIE, MICHIGAN, INDIANA et ILLINOIS, appartenant au dépôt de garantie collatérale du susdit emprunt.

PARIS, le 21 Mai 1862.

De Ondergeteekenden berigten den belanghebbenden, dat zij zich met de uitvoering van het bovenstaande belasten, en worden de Houders verzocht hunne Stukken met bijvoeging van ten Kantore van de Ondergeteekenden te verkrijgen, Lijsten in te leveren op Maandag den 2den en Dingsdag den 3den Junij en vervolgens dezelfde Dagen van iedere Week. (10178)
AMSTERDAM, 27 Mei 1862. **BECKER & FULD.**

MEN VERLANGT

op een gevestigd KANTOOR alhier, een aankomend **JONGELING**, van beschaafde opvoeding; goed kunnende Schrijven en Rekenen. Schriftelijke aanmelding onder Lett. M., bij de Kantoor-Boekhandelaren M. WESTERMAN & ZOON, Kalverstraat E 50, te Amsterdam. (9929)

VOOR LIJDERS,

CONSULTATIEN en Onderzoekingen van **URINE** en andere Stoffen dagelijks van 11½—1½ Ure. INRIGTING VOOR GENEESKUNDIGE ONDERZOEKINGEN, **SINGEL OVER DE BERGSTRAAT, G 402.** Toezendingen en brieven franco. (10111)

Door Overlijden wordt eene sedert jaren lang gevestigde **ZAAK**, die aan geene verliezen onderhevig is en een ruim Bestaan oplevert, **TER OVERNAME AANGEBODEN.** Adres met franco brieven onder Lett. V. W., bij den Boekh. G. THEOD. BOM, Kalverstraat, E 10, te Amsterdam. (9955)

IEMAND die Certificaten van goed en eerlijk gedrag, administrative bekwaamheden en goed schrift kan geven, gebuwd, zonder kinderen, R. C. zag zich gaarne weder geplaatst als **OPZIGTER** of op een KANTOOR tegen billijk honorarium. Adres franco onder de Lett. T. B. aan het Bureau Handelsblad. (9502)

Er wordt gevraagd

eene **JUFVROUW**, grondig met het MODE-VAK bekend zijnde. Adres Franco, onder Lett. F., Bureau Handelsblad. (9973)

NAAR

de **NIEUWSTE METHODE** gaan wij steeds voort in de schoonste en brillantste Kleuren te

VERWEN

Crêpe Shawls, Dames Japonnen, Rokken, Mantels, Hoeden, Dasjes, Linten, Heeren Jassen, Broeken, alsmede alle soorten van

Staatsie- en Ledekant-Gordijnen

en meer voorkomende groote en kleine Artikelen, bevelen ons tevens aan tot het op Nieuw Wasschen van Shawls, Omslagdoeken, Tafelkleeden, Overgordijnen en Ledekantbehangsels.

Persen, Glanzen, Moireën, Apraiteren en Decatiseren dezelve.

WINKEL & C°.
Chemische Zijden- en Wollen Stoffen Verwerij.
Brouwersgracht tusschen de Prinsen- en Keizersgrachten SS 533. (10068)

KIEZERSVEREENIGING
Nederland en Oranje.

Bij de Herstemming voor een LID VAN DEN GEMEENTERAAD, op Dingsdag den 27sten Mei 1862, wordt door deze Vereeniging aanbevolen de Heer

Mr. Herman J. van Lennep.

Het Bestuur der Kiezersvereeniging:
JA. VAN EIK, Voorz.
(10135) P. J. TEDING VAN BERKHOUT, Secret.

SPOORWEG-MAATSCHAPPIJ
Almelo-Salzbergen.

VOORLOOPIG COMITÉ,
TE AMSTERDAM.
DE HEEREN:
F. VAN HEUKELOM, President der Kamer van Koophandel en Fabrieken.
J. VAN EEGHEN, Lid der Provinciale Staten van Noord-Holland en Vice-President der Kamer van Koophanhel en Fabrieken.
A. VAN GEUNS, Lid der Proviciale Staten van Noord-Holland en van de Kamer van Koophandel en Fabrieken.

IN TWENTHE.
DE HEEREN:
G. SALOMONSON, Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Lid der Provinciale Staten van Overijssel en President der Kamer van Koophandel en Fabrieken, te Almelo.
MR. A. M. DIKKERS, Lid der Provinciale Staten van Overijssel en Burgemeester der Stad Almelo.
H. P. GELDERMAN, Vice-President der Kamer van Koophandel en Fabrieken en Fabrikant te Oldenzaal.
C. F. STORK, Lid der Kamer van Koophandel en Fabrieken en Fabrikant te Oldenzaal.

KAPITAAL	**ƒ 3,500,000**
waarvan reeds deelgenomen.	**2,000,000**
blijft ter publieke inschrijving beschikbaar.	**1,500,000**
Inschrijvingen voor deze.	**ƒ 1,500,000**

verdeeld in Aandeelen groot ƒ 1000, worden aangenomen van 26 tot 31 Mei e. k., van des Voormiddags Tien tot des Namiddags Twee Ure.

Te Amsterdam ten Kantore der Heeren Notarissen COMMELIN EN AMIJA ESSER.
Te Rotterdam " " JOHANNES ECK EN ZOON.
Te Hanover " der Hanoversche Bank.

Megt bij het sluiten der Inschrijving op de verschillende plaatsen uitgifte blijken, dat voor meer dan het beschikbaar getal Aandeelen is deelgenomen, dan zal eene pondponds gewijze verdeeling onder de Inschrijvers plaats hebben.

De Stortingen geschieden ten Kantore der Heeren WURFBAIN EN ZOON, te Amsterdam, die tot het geven van inlichtingen bereid zijn.
AMSTERDAM, 17 Mei 1862. (9924)

RÉUNIE
VAN
Oud-Studenten der Koninklijke Akademie te Delft.

Den 7den Julij zal bij gelegenheid van den Optogt, die door het Studenten-Corps den 8sten Julij wordt gehouden, eene **RÉUNIE** van Oud-Studenten plaats hebben. De Ondergeteekenden hebben zich vereenigd tot eene Commissie van Réunie en noodigen allen uit, die vóór de oprigting van het Studenten-Corps de Akademie verlaten hebben of daarna Lid van dat Corps zijn geweest, en deel willen nemen aan die Réunie, om zich zoo spoedig mogelijk met franco Brieven, te willen aanmelden aan een der Ondergeteekenden. De kosten voor de Réunie zullen niet meer dan 10 Gulden bedragen.

L. VAN LIMBURG STIRUM, PRES.
J. J. VAN KERKWIJK, SECRET.
A. J. C. COETS VAN BAGGEN.
J. W. M. VAN DE POLL.
L. A. REUVENS.
W. A. VIRULY VERBRUGGE.
W. J. BACKER.
J. W. WITSEN ELIAS.
H. VAN WICKEVOORT CROMMELIN.
E. A. HALEWIJN.
A. M. K. W. VAN ITTERSUM.
R. PIEKEMA.
J. SCHALIJ. } Leden van den Senaat van het
(9603) C. H. VAN DER WIJK } Delftsche Studenten-Corps.

NEDERLANDSCHE
HANDEL-MAATSCHAPPIJ.
OPENBARE MEDEDINGING NAAR DE LEVERING VAN
Zilverwerk:

Bestaande uit **PRESENTEERBLADEN, THEE- en KOFFIJ-SERVIEZEN, INKTKOKERS, KANDELABRES, THEE-GARNITUREN en EETLEPELS en VORKEN**, verdeeld in *Zeven Perceelen.*

De Voorwaarden van levering liggen ter inzage aan het Departement van Kolonien en voorts op elken Werkdag van 10 tot 3 Ure ten Kantore van de Directie der Nederlandsche Handel-Maatschappij te Amsterdam en hare Agenten te Rotterdam, Dordrecht, Schiedam, aan den Helder, te Leeuwarden en Middelburg, alwaar ook *de Inschrijvings-Biljetten in den gewonen vorm* verkrijgbaar zijn, welke te gelijk met *de andere in het Bestek bedoelde Inschrijvingsbiljetten en Teekeningen* op Maandag den 2den Junij e. k. vrachtvrij moeten ingeleverd zijn aan het Locaal der Maatschappij te Amsterdam, zullende *veertien dagen* daarna en alzoo den 16den Junij e. k., des Middags ten 12 Ure, in het *openbaar* tot de voorloopige toewijzing worden overgegaan.
AMSTERDAM, 19 Mei 1862. (9712)

VEILING in FRASCATI.

B. LANGERHUIZEN, H. F. STRAATMAN, H. B. LOMANS BZN. P. L. POSTHUMUS, J. EECKHOFF, L. DE BULL, C. H. GIJSELMAN, W. M. G. HEUKENSFELDT, J. MEIJERINK MEIJER, Q. HOELEN, H. H. BREUKERMAN, F. T. GöRLITZ en A. VAN DE VIJSEL, Makelaars, zullen op Maandag den 16den Junij 1862, des avonds na half Zes ure, ten overstaan van de Notarissen J. H. BOK JR. en W. F. OVERHOFF JR., presenteren te Verkopen:

Nº. 1. Een **HUIS** en **ERVE**, waarvan het benedenste gedeelte is ingerigt tot STALLING en KOETSHUIS, op den Kloveniersburgwal, ter zijde uitkomende op den Amstel of 's Gravenlandsche Veer, C 485.
" 2. Een **HUIS** en **ERVE**, in twee gedeelten verhuurd en bewoond, op den Kloveniersburgwal en hoek van den Amstel, C 484.
" 3. Een **HUIS** en **ERVE**, op den Amstel of 's Gravenlandsche Veer, naast het hoekhuis van den Kloveniersburgwal, C 483.
" 4. Een **HUIS** en **ERVE**, op den Amstel of 's Gravenlandsche Veer, C 482.
" 5. Een **HUIS** en **ERVE**, op den Amstel of 's Gravenlandsche Veer, naast het voorgaande Perceel, C 481.
" 6. Een **WINKELHUIS**, Open **PLAATS** en **ERVE**, waarin eene AFFAIRE IN GALANTERIEN, op den Nieuwendijk bij de Haringpakkerij, L 47.

Te bezigtigen op vertoon van een Toegangbewijs, Nº. 1, 2, 3, 4 en 6 des Dingsdags en Donderdags van 1 tot 3 ure, en Nº. 5 des Maandags en Dingsdags van 1 tot 2 ure. De Bewijzen van Eigendom en de Veilcondition zullen vier dagen voor en op den Verkoopdag ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris W. F. OVERHOFF JR., en kopij daarvan ten Kantore van den Notaris J. H. BOK JR. (9565)

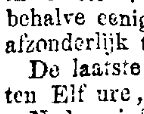

KLARENBEEK.

Voor het **LANDGOED** *KLARENBEEK*, onder Doornspijk, aan den Straatweg gelegen en breeder omschreven bij vroegere annonces, is in eerste Veiling perceelsgewijze geboden de som van **ƒ 18,385**, behalve eenige uitbedongene voorwerpen ter waarde van **ƒ 509** en de gelegenheid tot veilen BOOMEN.

De laatste Veiling is bepaald op Woensdag 4 Junij e. k., 's Morgens ten Elf ure, in de *Haas* te Elburg.

Nadere informatien (op gefrankeerde Brieven) zijn te verkrijgen ten Kantore van den Notaris HOEFHAMER te Elburg. (9571)

PUIKE BESSENSAP A 50 CTS. PER FLESCH

bij **J. W. SIMONS**, Adres **ST. JANSSTRAAT**, Nº. 267, *in Droogerijen, enz.* *te Amsterdam.* (10179)

Limonade-Siroop...40 c. pr. ½ Fl.	Pepermunt à la Vanille p. Doos 50-30 c.
Brambozen-Limonade 60 » » »	Dubb. St. Pepermunt in Dooz. 40-20 »
Brambozen-Siroop...40 » » Flacon.	Chin. Gemb. Pepermunt in Dooz. à 20 »
Brambozen-Azijn....30 » » »	Kruiden-Elixir v. de Maag, p. Fl. 30 »
Limonade-Poeder....25 » » Doos.	Anti scorbut. Tandpoeder 25 c. de Doos

BRAND TE ENSCHEDE.

VERVOLG DER ONTVANGEN GIFTEN: Van den Heer P. F. van Vlissingen te Helmond ƒ 120; de Heeren Voss en Delius te Manchester ƒ 100; den Heer J. J. Geelen te Rotterdam ƒ 10; den Burgemeester van Nienborg (Pruisen) ƒ 136.83; het Hulp-Comité te Darfeld ƒ 116.74; den Burgemeester van Eibergen ƒ 21.58; opbrengst eener collecte bij het Departement de Rijp der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen ƒ 15.62; opbrengst eener collecte te Zeyst ƒ 757; van het Hulp-Comité te Bocholt in Pruisen ƒ 522.24; van de Commissie van het Departement van Nijverheid te Dordrecht ƒ 237.50; van de Westphalische Mercur te Munster ƒ 129.88. Totaal ƒ 70,105.23.
(10177) **B. W. BLIJDENSTEIN JR.**

De BURGEMEESTER der Stad BREDA brengt bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de **KERMIS** alhier invalt op Maandag den 9den Junij 1862, en dat alle aanvragen voor STANDPLAATSEN moeten worden gedaan aan den Marktmeester, den Heer **A. KWISTHOUT**, met opgave der grootte van de Kramen en Tenten, Portvrij, uiterlijk den 3den Junij aanstaande. (9952)
BREDA, 22 Mei 1862. **J. C. VAN MIERLO H.Ez.**

OPENBARE VERPACHTING
van 120 Bunders uitmuntend KOOLZAAD,
Verdeeld in 45 KAVELS,

in den, ten jare 1860. nieuw bedijkten, thans voor de eerstemaal bezaaiden

VIJDTPOLDER,

gelegen onder de Gemeenten OSSENDRECHT en WOENSDRECHT, Provincie Noordbrabant, aan de Schelde,

op DINGSDAG den 3den Junij 1862, des voormiddags ten 9 Ure.

De Verpachting zal geschieden ten overstaan van den Notaris VAN NOUHUIJS, residerende te Ossendrecht, en ter directie van A. H. J. ADAM, aldaar, bij wien gedrukte plans, waarop de grootte van iedere Kaveling met juistheid staat aangeduid, op aanvrage, verkrijgbaar zijn.
De Conditie te lezen aan de Oude Kaai, te Ossendrecht. (9273)

HENNEP-VEILING

door de Makelaars R. L. en J. R. SCHOLTEN, op Woensdag den 28sten Mei 1862, des Namiddags ten 1½ Ure precies, in het Locaal *de Vereeniging*, in de Warmoesstraat over de Papenbrugsteeg, ten overstaan van den Heer B. D. BEETS, van:

184	Bondjes	HONGAARSCHE SPITZ	**HENNEP,**
14	dito	Ruwe DITO	**DITO,**
20	dito	HONGAARSCHE **REEDE**,	**DITO,**
29	dito	ITALIAANSCHE	**DITO,**
1	dito	BEIJERSCHE	**DITO,**
6,500	N. ℔	RIGA MARINE REIN	**DITO,**
5,000	"	DITO POOLSCHE UITSCHOT	**DITO,**
16,000	"	DITO DITO PAS	**DITO,**
12,500	"	DITO DITO langen bruinen PAS	**DITO,**

benevens
Diverse partijtjes Beschadigde **HENNEP.**
Liggende zoo als nader door Notitien zal worden aangewezen. (9824)

DOOR STERFGEVAL TE KOOP.

Eene Grand Oblique drie-snarige **PIANINO**, 7 Octaaf met metalen Zangbodem, Vergulde Ornamenten, enz. in zeer netten Palisander Kast, naar het model van **ERARD**, te Parijs, voor ƒ 290. Te bezigtigen bij den Boekh. H. W. WILLEMS, Koningsplein, te Amsterdam. Brieven franco. (10120)

De Makelaars F. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, W. H. VAN DAM H. H. ZOON, W. H. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT, B. C. D. HANEGRAAFF en H. N. MONTAUBAN VAN SWIJNDREGT te Rotterdam, als last hebbende van hunne Principalen, zijn van meening op Dingsdag den 27sten Mei 1862, des middags ten Twaalf ure, in de Zaal op den hoek der Scheepmakershaven en Bierstraat, Wijk 1, Nº. 499 aldaar, publiek te doen veilen:

HET SNELZEILEND GEKOPERD EN KOPERVAST
NEDERLANDSCH BARKSCHIP

DINA,

gevoerd door Kapitein M. RADEMAKERS, volgens meetbrief lang 37 El, 60 Duim; wijd 7 El, 38 Duim; hol 5 El, 25 Duim en alzoo groot 647 Tonnen, met al deszelfs Rondhout, staand en loopend Want, Geschut, Ankers, Kettingen, Touwen en Zeilen en verderen Inventaris, zoo als hetzelve is liggende in de Westerhaven te Rotterdam.
Nog zal afzonderlijk geveild worden **EEN CHRONOMETER.** (9381)

EEN NIEUW BEWIJS
VAN DE HEILKRACHTIGE WERKING VAN HET
HOFF'SCHE MALZ-EXTRACT
(Gezondheidsbier),
BIJ BORSTLIJDENDEN,

is gelegen in navolgend, van geachte hand, zoo even bij ons ontvangen schrijven, dat wij niet kunnen nalaten openbaar te maken, als zijnde, naar onze overtuiging de beste weg, om gelijksoortige lijders opmerkzaam te maken op dit reeds Duizende malen erkend heilmiddel.

ALKMAAR, 25 Mei 1862.

Den Heer JOHANN HOFF,
Hofleverancier, Centraal-Depot
te Amsterdam.

WEL-EDEL HEER!

„Hiernevens ontvangt U het Kistje met 6 ledige Flesschen en „ƒ 2.22, verzoeke mij morgen per *Zaanstroom* weder 6 Flesschen „te zenden. Ik zal UEd. nader met de uitwerking bekend maken, „**DOCH VOORLOOPIG KAN IK UED. BERIGTEN, „DAT HET GEWELDIGE HOESTEN MERKELIJK „BEDAARD IS, WAARDOOR IK GEDURENDE „TWEE A DRIE MAANDEN ALLE NACHTEN SLA-„PELOOS HEB DOORGEBRAGT, EN IK VOEL „MIJNE VERMINDERDE KRACHT REEDS WEDER „TOENEMEN, DOORDIEN IK BEGIN RUSTIGE „NACHTEN DOOR TE BRENGEN. IK VERTROUW „DUS DAT HET MALZ-EXTRACT, WAAROP IK „MIJN HOOP TOT HERSTEL HEB GEVESTIGD, „MIJ, BIJ VOORTDUREND GEBRUIK, GEHEEL „VAN MIJN LIJDEN ZAL BEVRIJDEN.**"

Met alle achting Uwe Onderdanige,
(Get.) **F. LOBACH.**

JOHANN HOFF,

HOFLEVERANCIER VAN H. K. H. MEVROUW DE PRINSES FREDERIK DER NEDERLANDEN.
HOUDER VAN DE ZILVEREN EN GOUDEN MEDAILLE.

CENTRAAL DEPOT VOOR DE NEDERLANDEN TE AMSTERDAM,

O. Z. Voorburgwal tusschen de St. Jan- en St. Annastraat, J 342. (10171)

Men verlangt op een CARGADOORS-KANTOOR alhier ter plaatse een **BURGER JONGELING**, niet beneden de 18 Jaren, met de Hollandsche, Fransche en Engelsche Talen en Kantoorwerkzaamheden niet onbekend en goed kunnende Rekenen. Dadelijke in dienst treding wordt geëischt, Salaris naar bekwaamheid. Adres onder Lett. Z. Z. den Kantoor-Boekverkooper R. C. LEPPER, Rokin Nº. 169. (101..)

WORDT TE KOOP AANGEBODEN:

Eene **STOOMMACHINE**, van 15 a 17 Paardenkrachten, geheel met Ketel 20 Paardenkracht. Te bevragen onder Lett. Z., aan den Kantoor-Bockhandel BLIKMAN EN SARTORIUS, te Amsterdam. (98..)

Eine junge gebildete DEUTSCHE, ausser ihrer Muttersprache der Englischen und Französischen Sprache vollkommen mächtig, und im Stande Clavier- und Gesangunterricht zu ertheilen, wünscht bei einer Holländischen Familie als **GOUVERNANTE oder GESELLSCHAFTERIN** nach Niederländisch Indien zu gehen. Die besten Erkundigungen können eingeholt werden. Adresse bei Madame LAUW, Paris, Neuve des Capucines, Nº. 5. (10069)

GEVRAAGD GEMEUBELEERD,

Tegen 1 Julij e. k. buiten Amsterdam, bij deftige Lieden, voor twee DAMES, **EEN ZIT- en TWEE SLAAPKAMERS**, met of zonder Kost, Bewassching, enz. Brieven franco, met prijsopgave, onder de letters P. P. O., bij den Boekhandelaar J. C. LOMAN JR., te Amsterdam. (Antwoorden zonder prijsopgave komen niet in aanmerking.) (10...)

ONDERWIJS.

De Ondergeteekende neemt de vrijheid OUDERS en VOOGDEN te berigten, dat zij hare **INRIGTING VAN OPVOEDING EN ONDERWIJS VOOR JONGE JUFVROUWEN**, van primo heeft gevestigd op den N. Z. Voorburgwal over de N. Z. Armsteeg.
(10076) **L. BARTMAN VAN DER LOO.**

FABRIEK VAN RIJTUIG-PASSEMENT, ENZ.

Bij de ONDERGETEEKENDEN is een groote voorraad **WOLLEN RIJTUIGPASSEMENT** à 37½ Cents de El, **NAAD- en PLAT KOORD** à 8 Cents de El, mits bij Volle Stukken en tegen CONTANTE BETALING, verkrijgbaar zoolang de voorraad strekt.
J. C. KRAFT & Cº.,
(10103) Warmoesstraat bij de St. Janstraat, J 51.

ZEER BILLIJKE PRIJZEN.
SOLIEDE BEWERKING.
FRAAIJE MODELLEN.

GUARANDEERT de Ondergeteekende zijne Geëerde Begunstigers welke in zijn

MAGAZIJN

HEERENSTRAAT, 88, TE AMSTERDAM,

hunne inkoopen willen effectueren, waartoe hij zich beleefdelijk aanbeveelt, zoomede tot het **REPAREREN** van **GEBRUIKTE STUKKEN** en het op nieuw BEKLEEDEN van STOELEN en CANAPE'S.
E. J. HILJÉ JR.,
(10135) Meubelmaker en Meubelstoffeerder.

NAAR BATAVIA EN SOERABAYA
LIGT TE AMSTERDAM IN LADING HET SNELZEILEND

BARKSCHIP NEDERLAND EN ORANJE,
Kapt. P. C. ROSIER,

VERTREKT IN DE MAAND JUNIJ.
Adres voor Passagiers en Goederen bij de Reeders BOISSEVAIN & Cº. en de Cargadoors HOYMAN & SCHUURMAN, te Amsterdam. (10097)

NAAR BATAVIA

om medio Junij te Vertrekken: Het Snelzeilend **CLIPPER FREGATSCHIP**

ANNA,

kapt. J. R. BOK, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers, varende een geëxamineerden Scheepsdoctor.
Adres bij de Cargadoors LUBLINK, VAN MEETEREN & Cº., te Amsterdam en VLIERBOOM & SUERMONDT, te Rotterdam. (9773)

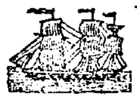

VOOR GOEDEREN EN PASSAGIERS
LIGT TE AMSTERDAM IN LADING
Naar SURINAME,

Het snelzeilend gekoperd **BARKSCHIP** *MAXIMILIAAN*, gevoerd door Kapt. W. B. SCHILL, om den 30sten dezer maand van deze Stad te vertrekken. Adres bij de Cargadoors B. D. BOSSCHER & ZOON en HOYMAN & SCHUURMAN. (10075)

KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

STOOMVAART tusschen
AMSTERDAM EN KONINGSBERGEN via LEER, COPENHAGEN of GOTHENBURG.
MEDEA, RUBBENS en HIPPEL, vertrekken iederen Zaturdag morgen.
Adres bij de Kargadoors DADE & Cº. voor de *Medea* en *Rubbens* voor Koningsbergen en B. J. VAN HENGEL voor de *Hippel* voor Koningsbergen, Copenhagen en Gothenburg.

HULL, *GRAAF VAN RECHTEREN en SEINE*, vertrekken wekelijks.
Adres bij de Kargadoors GEMMENING & PENNING alhier en VELTMANN & Cº. te Hull.

MARSEILLE, GENUA, LIVORNO, NAPELS, ENZ., retour via **MALAGA** en **CADIX.**
WILLEM DE DERDE, vertrekt den 28sten Mei.
Adres bij de Kargadoors DADE & Cº. en GEBR. VAN ULPHEN.

LEER, *MEDEA*, vertrekt den 29sten Mei.
Adres bij de Kargadoors Wed. JAN VAN WESEL & ZOON.

DANTZIG, via **COPENHAGEN.**
VESTA, vertrekt den 30sten Mei.
Adres bij de Kargadoors DADE & Cº. en Wed. JAN SALM & MEIJER voor Dantzig en B. J. VAN HENGEL voor Copenhagen.

STOKHOLM, via **COPENHAGEN.**
ANNA PAULOWNA, vertrekt den 3den Junij.
Adres bij de Kargadoors B. J. VAN HENGEL.

ST. PETERSBURG, via **COPENHAGEN.**
URANIA, vertrekt den 5den Junij.
Adres bij de Kargadoors NOBEL & HOLTZAPFFEL en Wed. JAN SALM & MEIJER voor St. Petersburg en B. J. VAN HENGEL voor Copenhagen.

BORDEAUX.
ONDINE, vertrekt den 5den Junij.
Adres bij de Kargadoors GEBR. VAN ULPHEN.

GOTHENBURG.
RUBBENS, vertrekt den 5den Junij.
Adres bij den Kargadoor B. J. VAN HENGEL.

Alle genoemde Stoomschepen zijn uitmuntend voor het vervoer van Passagiers ingerigt; het Passagegeld is zoo billijk als mogelijk gesteld.
Vrachttarieven en alle verlangde nadere informatien zijn te bekomen bij de Directie, Kantoor houdende Buitenkant U 67, alsmede bij de verschillende Kargadoors der Maatschappij. (10099)
AMSTERDAM, Mei 1862. **DE DIRECTIE.**

AMSTERDAM, Maandag 26 Mei.

De Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft de verschillende heden morgen aan de orde gestelde wetsontwerpen aangenomen, maar verworpen met 31 tegen 16 stemmen het wetsontwerp tot naturalisatie van den Amsterdamschen commissionnair A. J. Onstée.

In eene circulaire, door Z. Exc. den minister voor de zaken der Herv. Eeredienst, enz. op den 24sten dezer aan de kerkeraden en kerkbesturen der Israëlitische gemeenten in het Rijk gerigt, worden de middelen besproken, die bij de opheffing van den tegenwoordigen niet op de wet gegronden staat der zaken van de Israëlieten kunnen worden aangewend, om tot de vestiging van een kerkgenootschap te geraken, met een centraal bestuur van algemeene zaken aan het hoofd. De minister vereenigt zich met de denkbeelden van de hoofdcommissie tot de zaken der Israëlieten omtrent dit onderwerp en, zonder bepaalde voorschriften te geven, noodigt hij de kerkeraden en kerkbesturen met nadruk uit, om de door de hoofdcommissie aan de hand gegevene maatregelen in ernstige overweging te nemen. De maatregelen bestaan hoofdzakelijk in het bijeenroepen eener constituerende vergadering, die het bepaalde mandaat zou hebben, om een algemeen reglement voor de beide in Nederland bestaande kerkgenootschappen (het Ned. Israëlitische en het Ned. Portug. Israëlitische) onder een centraal bestuur voor algemeene zaken vast te stellen. Omtrent de zamenstelling der constituerende vergadering was de algemeene vergadering der hoofdcommissie de meening toegedaan:

Dat krachtens art. 108 van het Algemeen Ringreglement, de ressortale vergaderingen bevoegd kunnen worden geacht tot het benoemen van afgevaardigden, en dat die voor het Portugeesch kerkgenootschap, waar geene ressortale vergaderingen bestaan, gekozen zullen dienen te worden door de groote kerkeradgn der Portugesche hoofd-synagoge te Amsterdam en te 's Gravenhage.

Dat de constituërende vergadering in de maand Julij aanstaande te 's Gravenhage zou bijeenkomen en bestaan uit 18 leden, te verdeelen in: 15 voor het Nederlandsch-Israëlitisch en 3 voor het Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitisch kerkgenootschap te kiezen als volgt:

4 door de ressortale vergadering der Nederlandsch-Israëlitische gemeenten in het ressort Amsterdam.

11 door de overige ressortale vergaderingen der Nederlandsch-Israëlitische gemeenten en wel ieder ressort één afgevaardigde.

2 door den grooten kerkeraad der Nederlandsch-Portugeesche-Israëlitische gemeente te Amsterdam.

1 door den grooten kerkeraad der Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische gemeente te 's Gravenhage; zullende door iedere ressortale vergadering en grooten kerkeraad tevens een gelijk getal leden als dat der afgevaardigden, tot plaatsvervangers worden benoemd.

Ten slotte zegt de Minister: De Regering is met den wensch bezield, dat de voorgestelde maatregelen gunstig zullen worden ontvangen en spoedig zullen worden ten uitvoer gelegd. Zij heeft daarom besloten, hoe de uitslag ook moge zijn, dat alle bemoeijenissen, die zij en die de hoofdcommissie met de kerkelijke aangelegenheden der Israëliten thans heeft, en die niet op wettigen grond steunen, in geen geval langer zullen worden voortgezet dan tot 1 Augustus 1863.

Op Zaturdag 31 dezer zal van de werf de Boot, van den scheepsbouwmeester F. F. Groen, alhier, van stapel worden gelaten, het fregatschip Java Packet, groot 750 tonnen, zullende gevoerd worden door kapt. D. Crap Hellingman, en bestemd voor de groote vaart; gebouwd voor rekening van den Heer G. W. van Barneveld Kooij.

Gisteren namiddag ten 7 ure is bij de Wetering-Barrière door een ongelukkig toeval een schuitje omgeslagen, waarin zich 13 personen, zoowel volwassene als kinderen, bevonden, waarvan er acht zijn verdronken en met veel inspanning 3 mannen, 1 vrouw en 1 kind van zes maanden zijn gered. Te vergeefs zijn de levenloos opgehaalden door den in het Huis van Arrest wonenden geneesheer Kullen en de chirurgijns van Haarlem en Pek in eene naastbijgelegene tapperij en door de Heeren Dr. Luber en chirurgijn Boom in de woning van den apotheker Bouvy, op de Prinsengracht bij de Weteringstraat, geneeskundig behandeld. Een der geredden, die bij het ongeluk zijne vrouw en een zeer jeugdig kind verloren heeft, verkeerde gisteren avond in krankzinnigen toestand.

In den afgeloopen nacht is aan den Amstelveenschen weg onder de gemeente Nieuwer-Amstel brand onstaan in eene boeren-hofstede, bewoond door J. v. Wiltenburg en toebehoorende aan de Erven Roest. Ondanks aan gebragte hulp zijn de woning en al het zich daarin bevindende vernield en is de bewoner met zijne kinderen schier naakt het huis ontvloden.

---

* 's GRAVENHAGE, 26 Mei. Het bedrag der giften bij de alhier gevestigde commissie voor hulpbehoevenden door den brand te Enschedé is reeds *f* 8753.49½. Daaronder treft men er eene aan van H. K. H. Prinses Marianne der Nederlanden van *f* 500 en namens de weezen van het Diaconie Oude Vrouwen- en Kinderhuis voor het weeshuis der Herv. gemeente te Enschedé, van hun weekgeld afgezonderde penningen, ter somma van *f* 39.71.

Ten behoeve van de Noodlijdenden door den BRAND te **ENSCHEDE**, is aan het Bureau dezer Courant ontvangen:

Van de Zangvereeniging Willem Tell te Roermond *f* 156.33½, zijnde het netto bedrag der opbrengst van het concert op 18 Mei laatstleden; M. M. *f* 5. Totaal *f* 783.35.

LAATSTE BERIGTEN.

PARIJS, Zondag 25 Mei.

De *Patrie* behelst heden een artikel, waarin de beschuldiging wederlegd wordt dat Frankrijk, ten aanzien van Mexico, van de Londensche conventie is afgeweken. „Wij zouden deze beschuldiging, zegt het blad, op onze tegenpartij kunnen terugwerpen. Wie toch is het die de Londensche conventie heeft geschonden? Het is Spanje, het is de generaal Prim, die Vera Cruz innam, zonder op de bondgenooten van Spanje te wachten. Dit feit en al wat verder volgde, bewijst, dat Spanje al de pligten vergat, welke het bij eene plegtig gesloten alliantie op zich nam. Wat zoude Spanje gezegd hebben indien Frankrijk zich teruggetrokken had, toen generaal Prim de Londensche conventie schond door het innemen van Vera Cruz? Het is juist de gen. Prim, die deze overeenkomst verbroken heeft en Spanje trekt zich terug, terwijl Frankrijk op het slagveld achter blijft! Hetgeen ons leed doet is, dat de alliantie met Spanje kan verbroken worden eenig en alleen door de aanmatiging van een generaal, die zich zelfs de moeite niet geeft het gevoelen in te winnen van zijn gouvernement, van zijne koningin. Hetgeen ons bevreemdt is, dat een zoo gewigtig besluit, als het verbreken der alliantie tusschen Frankrijk en Spanje door een generaal wordt genomen zonder medewerking van het kabinet van Madrid en dat dit kabinet daarna datgeen niet afkeurt waartoe het geene magtiging heeft verleend. Dat eene regering wijziging brengt in hare politieke rigting, ziet men meer gebeuren; maar dat een generaal, zonder bevel zijner regering, zich met zijne troepen verwijdert, is en blijft eene onbegrijpelijke zaak. In Frankrijk zou zulk een generaal dadelijk voor een krijgsraad teregt moeten staan, ten dien aanzien is geen verschil van gevoelen mogelijk. Wat zou men te Madrid gezegd hebben indien de generaal de Montauban in Cochinchina gehandeld had gelijk de generaal Prim nu in Mexico? De Spaansche troepen zelve betuigen dan ook hunne ontevredenheid over het gebeurde. De Spaansche dagbladen verhoovaardigen zich op de onafhankelijkheid van den generaal Prim, die de Fransche staatkunde niet heeft willen ondersteunen, alsof Frankrijk het plan had om de Spaansche regering mede te slepen in eene politieke rigting, die de hare niet was! Het is immers juist Spanje, hetwelk er het meeste belang bij heeft, dat de expeditie met goeden uitslag bekroond worde. In den aanvang liet Frankrijk dan ook de algemeene leiding der expeditie aan Spanje over. De Keizer nam eerst eene meer zelfstandige houding aan, toen hij, door het vertrek der Spaansche vloot en andere verschijnselen, tot de zekerheid kwam, dat de generaal Prim eene andere politiek volgde dan die, welke aan de Londensche conventie ten grondslag ligt.

„De Engelsche regering heeft zich geen getrouwer bondgenoot getoond dan Spanje. Frankrijk had het regt iets anders en beters van Engelands medewerking te verwachten. Intusschen vordert de billijkheid te erkennen, dat Engeland van den beginne af verklaard heeft, niet verder dan Vera-Cruz te willen gaan. Weldra, zoo besluit de *Patrie* haar artikel, zullen onze troepen, naar wij hopen, teruggekeerd zijn, na de eer gehad te hebben zonder eenige vreemde medewerking eene groote dienst aan de algemeene beschaving bewezen te hebben. De Fransche troepen zullen den hoon, dien de Mexicanen ons aandeden, wreken. Frankrijk zal er zich op kunnen beroemen, dat alleen zijne soldaten gestreden hebben, voor de zoo ernstig bedreigde belangen der Europesche mogendheden."

TURYN, Zondag 25 Mei.

Heden ochtend ten 7 ure is Prins Napoleon aangekomen. Hij werd plegtig door de autoriteiten ontvangen en door de bevolking met geestdrift begroet.

RAGUSA, Zondag 25 Mei.

Derwisch Pacha heeft te vergeefs gepoogd den Diaga-Pas door te trekken. De strijd was aan beide zijden bloedig. De Turken verloren 1600 man, waaronder eenige generaals en hoofd-officieren. Het verlies der Montenegrijnen bedraagt 450 man.

ROTTERDAM, 26 Mei Heden zijn afgedaan ca. 3800 b. Java Rijst, ex Otto, tot *f* 9.

Pruiss. Rogge *f* 3 hooger; Wintergarst *f* 6, Zomer *f* 9; Erwten *f* 15 lager. Meekrap weinig geveild, prijzen onveranderd.

SCHIEDAM, 26 Mei. Moutwijn *f* 15¾; Genever *f* 21¼; Amsterd. Proef *f* 22½.

ROTTERDAM, Maandag 26 Mei. W. S. 2½ pCt. 62 11/16; Dito 4 pCt. 98⅝; Spaans Amort. 19⅜; Dito Coup. Cert. 8 11/16; Port. 1856 43½; Rusland 1855 6de Serie 91; Dito Spoorw. Aand. Volgef. 195; Oost. Met. 50 7/16; Dito 2½ pCt. 26 1/16; Dito Nat. 59⅜; Dito Zilv. 72; Grenada Uitgest. 5 3/16.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, Maandag 26 Mei, (*Reuter's Office*).

Berigten uit New-York van den 15den melden, dat de dagbladen dier stad van meening zijn, dat de verzachting der blokkade door den president Lincoln alle denkbeeld aan vreemde interventie zal doen ophouden. Volgens een gerucht zijn de Monitor, de Nautucket en Galena naar Richmond gestevend. Mac Clellan bevindt zich te Cumberland op 26 mijlen van Richmond. In den nacht van den 13den hebben met de Zuidelijken schermutselingen plaats gehad. Te Baltimore zijn geruchten in omloop dat Richmond is ingenomen, maar zij zijn nog niet bevestigd.

TWEEDE DEPECHE. (*Reuter's Office.*)

Berigten uit New-York van den 13den melden, dat de bondstroepen zonder tegenstand te ontmoeten Norfolk bezet hebben. Zij vonden op de werven van de tuighuizen alle schepen door de Zuidelijken vernield. Deze hebben ook de Merrimac in de lucht doen springen. De generaal Mac Clellan is voorbij Newkert Courthouse gerukt tot op 20 mijlen van Richmond. De Zuidelijken trekken terug en hebben den spoorweg te Westpoint vernield. Men gelooft, dat de Zuidelijken te Bottoms Bridge op 15 mijlen van Richmond slag zullen leveren. Acht kannoneerbooten der Zuidelijken hebben een eskader der Unie, onder bevel van den commodore Foot aangevalllen, zij zijn weder afgetrokken na drie kanonneerbooten verloren te hebben. Groote hoeveelheden katoen zijn te Memphis verbrand, waar ook het grootste gedeelte van den voorraad suiker en melassen in de rivier is geworpen. Eene zamenzwering om de stad aan de Zuidelijken over te geven, is te Paducon in Kentucky ontdekt. De zamenzweerders zijn in hechtenis genomen.

DERDE DEPECHE (*Reuters Office.*)

Berigten uit New-York van den 13den melden, dat het stoomschip der Unie de Galena de Janusrivier is opgevaren, en de batterijen der Zuidelijken te Duyspoint tot zwijgen heeft gebragt. Het bondseskader is voor fort Morgan aangekomen om Mobile aan te tasten; de uitslag van den aanval is onbekend. Het huis van vertegenwoordigers heeft het wets-ontwerp aangenomen, houdende opheffing der slavernij in het geheele gebied der Vereenigde Staten. Twintig duizend zuidelijken hebben de brigade onder Pope bij Falmington aangevallen. Na een gevecht dat 5 uren duurde, is Pope teruggetrokken. De verliezen van beide zijden zijn aanzienlijk. Beauregard gaat voort met het versterken van Corinthe; men gelooft dat in de omstreken dier plaats de hoofdmagt der Zuidelijken zal worden bijeengetrokken. Van beide zijden worden toebereidselen gemaakt om slag te leveren. De mayor en de aldermen van New-Orleans zijn in hechtenis genomen, omdat zij geweigerd hebben den eed van getrouwheid af te leggen. Te New-Orleans heerscht groot gebrek aan levensmiddelen. Bij eene proclamatie heeft de generaal Butler New-Orleans in staat van beleg verklaard; alle aanranding van personen en goederen, welke onder bescherming staan van het bondsleger, zal met den dood worden gestraft. De bondsvlag moet met de grootste achting en den meesten eerbied worden behandeld, op verbeurte van strenge straffen. De opzigters van openbare eigendommen der Unie of van de Zuidelijke Staten, moeten aan Butler daarvan rekenschap en verantwoording doen. Alle winkels, plaatsen van openbare vermakelijkheid en kerken zullen open blijven. De omloop van muntpapier der Zuidelijke Staten is veroorloofd onder de behoeftige klasse. Het aannemen is niet verpligtend Bondsambtenaren zullen benoemd worden om de dagblad-artikelen te lezen en te beoordeelen, alvorens zij worden openbaar gemaakt. Alle zamenscholing op de straten is bij dag en nacht verboden.

De president Lincoln heeft bij proclamatie bekend gemaakt, dat de blokkade van New-Orleans, Beaufort en Port-Royal met 1 Junij zal ophouden onder de volgende voorwaarden: De schepen uit vreemde havens komende moeten zeepassen hebben, door Amerikaansche consuls afgegeven. Deze zullen worden uitgereikt indien het voldoende blijkt, dat die schepen geene personen, goederen of berigten vervoeren, welke als oorlogscontrabande kunnen worden beschouwd. De schepen van New Orleans, Beaufort en Port Royal vertrekkende, moeten certificaten hebben van de ontvangers, ten bewijze dat zij die voorwaarden niet hebben geschonden. De schending der voorwaarden zal het nemen der vaartuigen na zich slepen, en tevens het verbod om gedurende den oorlog in andere havens der Vereenigde Staten binnen te vallen. De blokkade der andere havens blijft van kracht.

VIERDE DEPECHE. (*Reuter's Office*).

De America heeft tijdingen uit New-York aangebragt, loopende tot 15 Mei des avonds, benevens 61,153 dollars. Goud 3⅛ pCt. agio. Wissel op Londen 113½ a 113¾; Illinois 61½ vast; Katoen middling 26⅞ a 27 loom; Meel en Granen vast.

LONDEN, Maandag 26 Mei.

Thee en *Rijst* flaauw. — *Suiker* vast. — *Raapolie* 47 sh. — *Patentolie* 48.6 49 sh. — *Lijnolie* 39 sh. — Eng. en vreemde *Tarwe* 1.6 lager. — *Haver* flaauw.

LONDEN, Maandag 26 Mei. Consols 92 1/16; 3 pCt. Mexic. 31¾; 3 pCt. Venezuela 23; 1½ pCt. Dito — a —; Grenada 4¼ pCt. —; Uitg. Dito a —; 2 pCt. Dito —; Portug. —; Grieken — a —; 5 pCt. Blaauwe Dito —; 1 pCt. Ecuador — a —; 2 pCt. Spanje 44⅛ a ⅜; 3 pCt. Dito —; Coup Cert. 8⅞ a 9; Amort. —; Illinois Spoorw. Aand. 44 a 43; Constr. Bonds 7 pCt. —; Russ. Scrip ¼ a ½ pCt. premie.

LIVERPOOL, Maandag 26 Mei.

Katoen: Omzet 5000 b.

PARIJS, Maandag 26 Mei.

De *Moniteur* meldt, dat de Keizer ten gevolge der vermindering van het effectief van het bezettingsleger te Rome, het besluit heeft genomen om dit legercorps eene nieuwe organisatie te geven. De generaal de Goyon zal zijne dienst als adjudant bij den Keizer hervatten. Als blijk van bijzondere tevredenheid heeft Z. M. hem tot senator verheven. De Heeren de Chasseloup Laubat en Ingres zijn insgelijks tot senatoren benoemd. Het regeringsblad heeft het artikel van de *Patrie* over de zaken in Mexico overgenomen.

PARIJS, Maandag 26 Mei. Fransche 3 pCt. 70.25; Cred. Mob. 827; Fr.-Oostenr. Spoorw. 520; Russ. Spoorweg 413; 3 pCt. Spanje 49; Dito 2 pCt. 43¾; 5 pCt. Italie 71; Guillou Credit 215.

MADRID, Zaturdag 24 Mei. 3 pCts. 50.50, 2 pCts. 44.10.

BRUSSEL, Maandag 26 Mei. 5 pCt. Oostenr. Metall. 52⅞; Oostenr. Cred. Actien 426.50; Rott.-Antw. Spoorw. —.

ANTWERPEN, Maandag 26 Mei. 4½ pCt. Belgie 99⅛; Oostenr. Cred. Act. 427.—; 5 pCt. Metall. 53⅛; 5 pCt. Nation. 62¾; 3 pCt. Spanje 48; 2 pCt. Dito 43⅛; Cred. Guillon 209; Sp. Rott.-Antw. —.—.

TEXEL, Maandag 26 Mei.

Binnen: Wohlfart, Panitzky, Pillau. - Lympha, Allum, Drammen.

Terug zee terug: Emma, Hofkamp, Londen.

Uitgezeild: Catharina Johanna, Tobiassen, Narva. - Nina Maria, Michelsen, Elseneur. - Harmony, Nielsen, Narva. - Emma, Hofkamp, Londen. - Felix, Walloe, Frederikstad.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Maandag 26 Mei.

Heden zijn bij inschrijving alhier tot geheime prijzen afgedaan: 105 legg. Arak, ex Husson en 78 legg. dito, ex Johanna Stall.

Afgedaan 800 bl. Banca Tin tot *f* 70.

De prijzen van het Vee, besteed ter markt van heden, waren als volgt: Runderen weg. 650 ℔ 1ste kwal. *f* 200, 2de kwal. *f* 160; Dito weg. 600 ℔ 1ste kwal. *f* 180, 2de kwal. *f* 140; Dito weg. 550 ℔ 1ste kwal. *f* 160, 2de kwal. *f* 120; Melk- en Kalfkoeijen *f* 130 a 180; Schapen *f* 24 a *f* 32; Varkens 52 a 56 c. per ℔.

SCHIEDAM, 24 Mei. Garst: Verkocht 129/2 ℔ Windau *f* 195 cont. *f* 197 6/w.

LEYDEN, 24 Mei. Boter p. ¼ vat, 1ste kwal. *f* 44 a 48; dito 2de *f* 40 a *f* 43; dito per ℔ *f* 1.10 a 1.20 en *f* 1 a 1.07½.

DELFT, 24 Mei. Kom. Kaas *f* 11 a 15. Ter markt 102 stapels, weg. 29,208 ℔.

HARLINGEN, 24 Mei. De uitvoer bedroeg alhier van 17 tot 24 Mei 7722/4 v. Boter, 3550 Kanterkazen, 1500 Edammer Kazen, 98 Runderen 96 Kalveren, 6 Varkens, 918 Schapen en Lammeren, 55½ last Haver, 240 b. Vlas, 1510 ℔ Wol, 1040 Lijnkoeken, 12 z. Alikruiken, 123 p. Huiden en 1 p. Rookvleesch.

DEVENTER, 23 Mei. Heden waren de prijzen als volgt: Tarwe *f* 9 a 10.75; Rogge *f* 6.75 a 7.50; Boekweit *f* 6.50 a 7.50; Garst *f* 5.50 a *f* 6; Haver *f* 3.50 a 4.25 per mud. Boter *f* 18 a 19.50 per ⅛ ton.

HAMBURG, 23 Mei. *Koffij:* Ofschoon het deze week wederom niet aan vraag ontbrak, waren de orders voor het binnenland te laag gelimiteerd en uit dien hoofde werden slechts kleine partijen afgedaan; daarentegen was de aftrek naar de andere zeeplaatsen vrij belangrijk. De verkoopen bestonden uit 4000 b. Rio en Santos van 5¼ a 7¾ sch., 2500 b. Laguayra van 7½ a 9¼ sch., 1000 b. Domingo van 7 5/16 a 7⅝ sch. en zeilende 3500 b. Santos per A. Strantzen voor Holland. — *Ruwe Suiker* onveranderd, met eenigen omzet. Geraffineerde blijft stil; van buitenlandsche vonden eenige kleine posten tot verlaagde prijzen nemers. — In *Rijst* hadden geene noemenswaardige afdoeningen plaats. — *Katoen* lager op de laatste Amerikaansche berigten. — *Huiden* zonder kooplust. — Van *Nagelen* werden 50,000 ℔ Zanzibar verkocht. — *Raapolie* flaauwer; per Mei levering geldt 28⅞ a 28¾ en per Oct. 27¼ mb. *Lijnolie* hooger en stijgend, loco 27 mb. per Junij 26¾. — *Traan* vast, doch er wordt minder verzonden. — *Granen* flaauw; voor 80 ℔ Rogge pr. Mei van Koningsbergen besteedde men 75 rd. en thans houdt men op 76 rd.

HAMBURG, 24 Mei. *Koffij* stil. — *Tarwe* loco met eenigen handel ter verzending. — *Rogge* loco onveranderd; voor 80 ℔ Koningsb. per Mei werd te vergeefs 76 rth. geboden. — *Raapolie* per Mei 28.14, per October 27.6.

DANTZIG, 21 Mei. *Granen:* Tot eene prijsverlaging van 5 a 10 fl. tegen Maandag werden heden 165 last Tarwe omgezet.

PETERSBURG, 19 Mei. Er wordt nog niets op levering in Talk gedaan en evenmin in Granen voor buitenslands, uithoofde de prijzen alhier door den verhoogden Wisselkoers in verhouding met de Londensche markt te hoog gehouden worden.

ODESSA, 16 Mei. *Granen:* De prijzen die in den laatsten tijd vrij gevoelig zijn teruggeloopen blijven tot verdere daling genegd. De markt verkeert steeds in eene lustelooze stemming.

FERNAMBUCK, 30 April. *Suiker:* De aanvoer was kleiner dan gewoonlijk; er werd echter veel verzonden. De prijzen van 1ste soort witte zijn 100 a 200 rs. hooger, blonde voor Frankrijk 50 rs. en bruine voor het Kanaal 100 rs. lager. Men noteert wit 2de soort 3900 a 3000 rs., 3de sup. 3500 a 3600 rs., dito Regular 3300 a 3400 rs., 4de 3000 a 3100; bruine voor het Kanaal 1950 a 2000 rs. Sedert 1 Oct. werden aangebragt 52,753 ton tegen 36,811 in A°. P°. en verzonden 49,310 tegen 31,498 in A°. P°. — Van *Katoen* werden 259 balen aangebragt; de prijzen daalden op 10,200 a 10.600 voor fraaije kwaliteit, en zijn nu weder op 10.800 a 11,000 rs. gestegen. Sedert 1 Julij beliep de aanvoer 20,574 b. tegen 12 952 in A°. P°. en de uitvoer 19,252 tegen 14,391 b., in A°. P°. Van Maceio werden 3500 b. tot 11,000 a 11,250 rs. verkocht, 1200 b. tot 10,600 a 10,700 rs. en men houdt nu op 10,800 rs. — *Huiden* minder begeerd en dr. gez. op 180 rs. genoteerd. Er werden 18,560 ps. verzonden. — *Rum* lager op 50 a 52,000 rs. per pijp. — Invoerartikelen: van Edammer *Kaas* werden 100 kn. met deze mail aangebragt, waarvan 60 kn. 2500 rs. bedongen en 15 kn. 2400 rs.; het restant word gedetailleerd. — *Kaarsen*: Spermacetie 1100 rs. pr. ℔, Was- 680 a 700 rs. — *Genever* in kn. 5200 rs. per dozijn, op fust 380 a 700 rs. — *Vrachten* naar het Kanaal om order 40 sh. pr. ton en 5 pCt. Liverpool 27 a 30 sh., voor Suiker, en ½ d. pr. ℔ voor Katoen. — *Koers* op Londen 25¾ a 25⅞ d.

PARA, 8 April. *Cacao:* De berigten uit het binnenland blijven ongunstig voor den oogst. Het artikel is thans vast gestemd op 6.500 rs. Afzendingen hadden niet plaats in de laatste 14 dagen. — *Wisselkoers* op Londen 26 d.

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Zaturdag 24 Mei. Op het nieuws per Bremer stoomboot uit New-York medegebragt, dat het Zuidelijk leger in Virginie geheel geslagen was, rezen Consols tot 92¼ pCt., doch de markt sluit als gisteren. In de buitenl. fondsenmarkt zijn Spaansche Certificaten ⅛ pCt. gerezen op de mededeeling in den *Morning Post,* dat de kwestie door het lid Olozaga bij de Spaansche Cortes zoude worden te berde gebragt. Mexicanen bleven ¼ pCt. hooger, waarschijnlijk insgelijks op het nieuws per Bremer stoomboot, via Ver. Staten, aangebragt. Geld goed gevraagd. Er is eene nieuwe spoorweg-leening, die van Lausanne naar Freiburg, uitgeschreven. Het bedrag is £ 300,000 à 95 pCt., rentende 6 pCt. De agenten zijn Glyn Mills & C°., te Londen, en Bischoffsheim & Goldsmith, te Parijs.

Consols 3 pCt. cont. 93½ a ⅝; Dito op 10 Junij 92⅛ a ¼ ex div.; Braz. 5 pCt. 101¼; Dito 1852/58/60 4½ pCt. 93; Egypt. 7 pCt. 1¾ premie; Mexic. 3 pCt. op 30 Mei 31¾ a 32; Portug. 1853 3 pCt. op 30 Mei 45¾; Dito 1856/60 45; Russen 1822 5 pCt. 97½; Dito 1859 3 pCt. 59¾; Spanje 3 pCt. 54⅜; Dito 2 pCt. 44; Dito Passive 19⅝; Dito Cert. Coup. 9, ¼, ⅛; Turken 1854 6 pCt. op 30 Mei 81; Dito 1862 2⅝ a ½ premie.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 29 Maart; op 28° 49′ Z. Br. 7° 50′ O. L.: Barm Bramber (? Ned. bark), v. Bat. n. Amst.; 41 dagen reis. — 4 April; op 18° Z. Br. 32° W. L.: Amalia Augusta, v. d. Veer, v. Amst. n. Bat. — 16 April; op 0° 47′ Z. Br. 22° 29′ W. L.: Grijpskerk, Zomerdijk, v. Cardif n. Bahia. — 18 April; op 1° 19′ N. Br. 24° W. L.: Economic, Leicher, v. Antw. n. Buenos-Ayres. — 29 April; op 5° 14′ N. Br. 27° W. L.: Senior, Bakker, v. Bat. n. Amst. — 19 Mei; op 48° 31′ N. Br. en 9° 41′ W. L.: Hooite Wicher, van der Leest, v. Amst. n. Napels.

LONDEN, 24 Mei. Men is zonder berigt aangaande de volgende schepen: Usworth, kapt. Trumbull, 18 Febr. van New-York naar Queenstown vertrokken; Eliza and Charles, kapt. Jones, 19 Febr. van New-York naar Gloucester vertrokken; en Elizabeth Campbell, kapt. Mc. Murchie, 20 Febr. van Trinidad naar de Clyde vertrokken.

SOUTHAMPTON, 23 Mei. Het schip Tuscan, kapt. Fox, van Barrow naar Rotterdam, is hier 17 dezer lek binnengeloopen. Het schip heeft een gedeelte van het ijzer gelost en is in het dok gehaald.

LANDSCRONA, 18 Mei. De Engelsche brik Stafford, kapt. Wilson, van Sunderland naar Kroonstad, is in zinkenden staat bij Torekow op strand gezet en wrak geworden.

BATAVIA, 14 April. De Ned.-Ind. brik Helmers, gezagvoerder Meissen, komende van Soerabaija en bestemd naar Amoy (China), raakte den 24sten Februarij jl. des morgens bij Bonthain op eene onbekende klip vast, waarop het bestuur terstond hulp met praawen en koeli's verleende. Bij hoog water is dit vaartuig door vereenigd pogen weder vlot geraakt, na het over boord werpen van een gedeelte der lading, en kwam den 25sten Februarij jl. behouden ter reede van Bonthain aan.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 25 Mei; Adolph Strantze, Jorjan, Santos. - Anna Paulowna, S., Middelland. Zee. - Catharina Charlotta, Eisinga, Londen. - Helena, Carleisen, Dantzig. - Hero, Lorenzen, Drammen. - Judith, Stibolt, id.

VLIE, 24 Mei; Noordstar, Brouwer, Windau. — 25 Mei; Cito, Tobiase, id. - Ida, de Boer, Koningsbergen.

HARLINGEN, 23 Mei; Baudina, Pool, Newc.

HELVOETSLUIS, 25 Mei; Nelly, Bell, Samarang, l. v. Brouwersh. - Bantam, van den Bolck, Banjoew., l. v. id., vertr. 14 Jan. - H. Vincentius van Paulo, Vaessen, id., l. v. id. - Marco, Richardson, Guernsey. - Hero, Appleton, Boness. - Phoenix, Jackson, id. - Falcon, Scott, id. - Rose, Besford, id. - Betsy & Laura, Lauritzen, Dantzig. - Fame, Rosenbroek, Stettin.

BRIELLE, 25 Mei; Prins van Oranje, S., Duinkerken. - Leo, S., Londen. - Killarney, S., Hartlepool. - Seahorse, S., Hull.

BROUWERSHAVEN, 24 Mei; Julie Hein, Liekfeldt, Dordrecht n. Stettin, heeft de reis voortgezet, doch is bij Scharredijk geankerd. — 25 Mei; Mary Badford, Thompson, Passaroeang naar Rott. vertr. 3 Jan. - Touch-me-Not, Salt, Bo'ness n. id. - Ann, Long, Ipswich n. id.

HAMBURG, 23 Mei; Maria, Meijer, Tschesme.

ALTONA, 23 Mei; Martha, Siemers, Amst.

BREMERHAVEN, 23 Mei; Venus, Dauws, Termunterzijl. - Sophia, Bieze, Delfzijl. — 24 Mei; Gesina Lammechina, Braamhorst, Gron. - Catharina, Velvis, id. - Bouwina, Heins, Heppens.

SWINEMUNDE, 23 Mei; Lupus, Wulff, Amst. - Prov. Overijssel, Gruppelaar, id. - Zwaantje Elisabeth, Jager, Bremen.

PILLAU, 23 Mei; Titia Margaretha, Schaap, Brake.

KROONSTAD, 19 Mei; Catharina, Slinger, Gent. - Zwaantina Margaretha, de Vries, Stettin.

STOKHOLM, 17 Mei; In lading: Alberdina, Lever, Noordzee.

ELSENEUR, 22 Mei; Jacoba Lucretia, Maas, Riga n. Amst. - Meinsina, Oldenburger, Windau n. id. - Vertrouwen, Kal, Arendsburg n. de Maas. - Johanna Maria, Schummelketel, Newcastle n. Petersburg. - Jezelina, de Jonge, Hamb. n. id. - Willem, Molenaar, Gallipoli n. id. - Fennechina, Koetze, Bahia n. Stokholm. — 23 Mei; Margaretha Hermanna, Wilmink, Bergen naar Petersburg.

TONNINGEN, 21 Mei; Fortuna, Otten, Amst. — 22 Mei; Froukje, Koops, Harlingen n. Lubeck. — 23 Mei; Onrust, Mudder, Anclam n. de Zaan.

LONDEN, 24 Mei; Otto, Faber, Randers.

QUEENSTOWN, 23 Mei; Oscar I, Clasen, Banjoewangie.

GOOLE, 23 Mei; Hendrik en Jansje, Sap, Pomaron.

SEAHAM, 23 Mei; Alfred, Leclerc, Rott.

SHIELDS, 23 Mei; H. Liduina, van Brink, Schiedam. - Alpha, Anderson, Amst. - Elisa, Davies, Harl. - Diana, Brooks, id. - Washburn, White, Dordrecht. Welvaart, Ekamp, Colchester.

SUNDERLAND, 23 Mei; Argo, Koster, Harlingen.

CADIX, 16 Mei; Vriendschap, van der Bolt, Swansea.

LIVORNO, 19 Mei; Koster, Bohn, Antw. — 21 Mei; Lubbegiena, Borgman, Amst.

St. HELENA, 9 April; Zaanstroom, Schaap, Bat. n. Amst.

TAFELBAAI, 4 April; Cornelia & Geertruida, Hoeksma, Triest n. Singap. - 6 April; Groningen, (Ned. oorlog-stoomschip), kapt.-luit. van der Meersch, Bat. n. Nederland.

BATAVIA, 3 April; Nieuw-Holland, Tuk, Amst. - Cheribon, Coers, id. - Cortgene, Dunlop, id. - Julie, Brem, New-Castle. — 4 April; Broedertrouw, Rotgans, Rott. — 5 April; Admiraal Piet Hein, Hazewinkel, Amst. - Almonde, Surie, Rott. - Jeannette, Blokziel, id. - Californie, de Wijn, Amst. - Henriette Gerardina Susanna, Sissingh, Rott. — 9 April; Amazone, Kramer, Amst. — 10 April; Johannes Lodewijk, v. d. Waal, Rott. - Wassenaar, Hofstee, Amst. - Bato, v. d. Burg, id. - Ortelius, Groote, id. — 11 April; Johanna Elisabeth, Burhoven Junius, id. - Jacoba Cornelia, Ets, Rott. - Joan Melchior Kemper, Salm, Amst. - Graafstroom, de Boer, Rott. - Hollandia, Wap, Tafel-

baai. - Marinus Willem, van Duyn, Rott. — 12 April; Maria Agnes, van Deursen, Amst. - Pollux, Cruijs, id. - Kijkduin, Dekker, id. - Diligentia, van Bentveld, Rott. - Mentor, Duinker, Amst.

STRAAT SUNDA, 30 Maart; Voorwaarts, Kerkstra, Bat. n. Hamb. — 5 April; Willem de Zwijger, van den Dries, Rott. n. Samarang. — 6 April; Maria Catharina, Bertrand, Amst. n. Singapore. — 8 April; Malvina, Hoogerwerf, Rott. n. Japan. — 9 April; Vier Gebroeders, Bunk, Rott. n. Samarang.

UITGEZEILD.

TEXEL, 25 Mei; de Visscherij, Fokkema, Londen. - de Vrouw Dieuwke, Feenstra, id. - Aurora, S., id. - Catherina, Stooker, Sunderl. - Apollo, Busch, id. - Beaton, Bernicle, id. - Hermanos, Oelsen, Christiania. - Christiania, Reinertsen, id. - Industrie, Knudsen, Frederikstad. - Gausta, Scheen, Drammen.

VLIE, 24 Mei; Eros, Kuhl, Aberdeen. - Karen Marie, Jörgensen, Dundee. - Elisabeth, Hansen, Leith. - Ceres, Olsen, Newc. - Elise Marie, Erichsen, Engeland. - Catharina, Svarrer, id. - Najaden, Sich, Archangel. - Johanna, Borch, Petersb. - Juliana Louisa, Hoven, id. - Burgemeester van Setten, Giezen, Dantzig. - de Hoop, Pronk, Drontheim. - Palemon, Sunde, Drammen. — 25 Mei; Bertha, Mildahn, Newc. - Zior, Price, Sunderl. - Economy, Baxter, id. - Ceres, Emmerson, id. - Arthur, Lembcke, Engeland. - Fidelio, Darmer, id. - Helmuth Mentz, Holtz, id. - Eettiena, Oldenburger, Noorwegen. - Sophie, Horn, Avontuur. Schnelle, Evert, id.

HELVOETSLUIS, 25 Mei; Ernestine, Backofen, Gibraltar. - Feijenoord, S., Londen. - Fortuna, Hoogerwerff, Archang. - Holger Danske, Rassen, id. - Courant, Treimer, id.

BRIELLE, 25 Mei; Ary Scheffer, S., Havre. - Seagull, S., Hull. - Swallow, S., id. - Aurora, van Dijk, Heppens. - Acme, Duwell, Avontuur.

HARBURG, 20/23 Mei; Maria Elisabeth, de Boer, Middlesbro.

CUXHAVEN, 24 Mei; Elve, S., Rott.

BREMERHAVEN, 23 Mei; de Goede Verwachting, Scholtens, Hamburg.

DANTZIG, 22 Mei; Urania, S., Amst. - Diana, Fijn, id. - Orion, Braamhorst, Zwolle. - Johanna, Udema, Brussel. - Catharina, Bekkering, Emden.

PILLAU, 23 Mei; Rubbens, S., Amst.

STOKHOLM, 17 Mei; zeilkl.: Anna Catharina, Lund, Rott.

FALMOUTH, 23 Mei; Adolph Stranzen, Jorges, Amst.

GLASGOW: 22 Mei; Aluda, Dallinga, Kroonstad. - Rieka, Puister, Troon.

HARTLEPOOL, 23 Mei; Tjetskina Jacoba, Bakker, Carolinerzyl.

HULL, 23 Mei; Alberdina, Atzema, Nerva. - Anna, Klein, Pernau.

SHIELDS, 23 Mei; Maria, ..., Rott.

SUNDERLAND, 23 Mei; Cassandra, Fleming, Schiedam.

BORDEAUX, 23 Mei; Fenna, Coerkamp, Archangel.

LIVORNO, 16 Mei; Challenger, Trott, Rott.

SANTANDER, 19 Mei; Libra, Oostra, Cardif.

TRIEST, 19 Mei; Zwanette, Jonker, Falmouth.

BATAVIA, 31 Maart; Watergeus, Giesen, Nederland. — 2 April; Australie, Jochems, Amst. — 3 April; Schoonderloo, Otto, Nederland. — 5 April; Hermelin, Hultman, id. — 6 April; Medea, Lourens, Rott. — 9 April: Doggersbank, Kerkhoven, Nederland. - Noordbrabant, Bok, Golf van Perzie. - Zr. Ms. Stoomschip Gedeh, kapt. luit. ter zee Raders, koersstellende N. O. - Haarlemmermeer, luit. ter zee 1ste kl. Koning, id. — 10 April; Bromo, kapt. luit. Brutel de la Rivière, id. — 12 April; Nicot, Amesz, Nederland. — 13 April; Doelwijk, Hoefman, id.

SAMARANG, 22 Maart; Watergeus, Giesen, Nederland.

SOERABAYA, 21 Maart; Jacob, Muller Drent, Nederland. — 1 April; Fanny, Wulf, id. (via Pasoeroean).

PASOEROEAN, 23 Maart; Aeolus, de Vries, Nederland. - Antonie van Hoboken, Hazewinkel, id. — 26 Maart; Telanak, Popken, id.

BANJOEWANGIE, 21 Maart; Susanna, Vonk, Nederl. — 22 Maart; Salatiga, Biesthorst, id. - Amsterdam, Wehdemeijer, Amst. — 23 Maart; Pauline, Post, Nederl. — 24 Maart; Louise Roelofvine, Sybrandi, Amst. — 27 Maart; Louise Kroonprinses van Zweden, Stoop, Amst.

BEZOEKI, 28 Febr.; Oceaan, Herderschee, Nederl.

TJILATJAP, 24 Maart; Magdalena, Kooy, Amst.

BONTHAIN, 5 Maart; Helmers, Messen, Amoy.

Rivierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

H. Felten, Cöln N°. 22, n. Keulen. - G. Hendriks, Stolzenfels, n. Wesel. - A. v. Bunningen, Koophandel, n. Mannheim. - J. Grenshauser, die Gebrüder, n. Dusseldorp en Duisburg. - C. Becker, Mainz N°. 1, n. Mainz. - H. Heeren, de Antonia, n. Urdingen.

KEULEN, 25 Mei. 7 vt. — d. Keulsch (6 vt. 11 d. Rijnl.)

Prijscourant der Effecten.

MAANDAG 26 MEI.			Laagste koers.	Hoogste koers.	Gebleven koers.
AMSTERDAM, Thesaurie.	3½	pCt.	87¾		
Nederl. Kanaal Noordzee.	3	"			
Nederl. Bank	4	"			
NEDERLANDEN, Werk. Schuld	2½	"	62 9/16	62 11/16	62 9/16
Dito Dito	3	"	74⅜	74⅝	74⅜
Dito Dito	4	"	98 7/16	98½	98 7/16
Oost-Ind. Leening	4	"			
Amortisatie Syndicaat	3½	"	92		
Handelmaatschappij op rescontre			139¾	139⅞	139¾
Dito à contant	4½	"			
Dito Leening 1858	4	"			
Aand. Holl. Spoorweg					
Dito	4	"			
Leening Idem	4½	"			
Rijn Dito	4½	"	105¼		
Dito 2de Leening	4½	"			
BELGIE, Cert. Adm. Belg. Bank	4½	"			
Dito bij Rothschild	2½	"	53⅜		
FRANKRIJK, Certificaten	3	"			
SPANJE, Obligatien	2	"	43⅜	43 7/16	43⅜
Dito	3	"	53⅜	53½	
Dito Binnenlandsche	3	"	48⅜	48½	48½
Amortisable Schuld			19 5/16	19 7/16	
Bewijzen Coupons					
PORTUGAL, Obligatien	3	"	44⅜	44½	
Dito 1856/1860	3	"	43½		
Dito Uitgestelde					
RUSLAND, Oblig. bij Hope & C°.	5	"	100⅞	101	100⅞
Dito Dito 1828/29	5	"	100⅛		
Certif. Dito 1831/33	5	"	80		
Dito Dito 1840	4	"	74½	74⅝	
Dito Origin., 2de, 3de, 4de Leen.	4	"			
Dito Dito 5de Leening	4	"	73		
Dito 5de Serie	5	"	81⅛	81¼	81¼
Dito 1855 6de Serie	5	"	90¾	90⅞	90⅞
Dito Adm. te Hamburg	5	"	88¼		
Dito te Londen	5	"			
Dito Dito	4½	"			
Dito Dito bij Hope & C°. 1860	4½	"	88⅞	89	88⅞
Dito Dito	3	"	58¾		
Inschrijvingen in Assignatien	6	"			
Certificaten van Dito	6	"	53¼		
Spoorweg-Aandeelen volgef.	5	"	194¾ ½	195¼	194¾
Dito	4	"			
Hypotheek	4½	"	56⅝		
POLEN, Aandeelen 1835 fl. 500		*f*	164½		
Obligatien	4	pCt.			
Spoorw. Aand.	4	"	72		
PRUISEN, Obligatien	4½	"			
Dito 1859	5	"			
Aandeelen 1854	3½	"			
OOSTENRIJK, Oblig bij Goll & C°.	5	"	58		
Dito Dito	4	"			
Dito Metalliek	5	"	50 3/16	50 7/16	50 7/16
Dito Dito	2½	"	25⅞	25 15/16	25 15/16
Dito Rente Amst.	5	"	72 5/16	72⅜	
Dito Nationale 1854	5	"	59 5/16	59⅜	59 5/16
Weener Bank-Actien		*f*			
Dito Aand. fl. 250, 1839		"	322		
Dito Dito " 250, 1854	4	pCt.	219	220	
Dito Dito " 500, 1860	5	"	432		
Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope	5	"			
BEIJEREN, Spoorweg-Aandeelen		*f*			

Braz. 1824 5 pCt. 93½; Dito 4½ pCt. 89⅜; Gren. Uitg. 5, ⅛; Dito afgest. 9¾; Mexik. 3 pCt. 30 3/16, ¼, ¼; Illinois Oblig. Constr. Bonds 7 pCt. 84¼; Galv. Spoorweg 21; Grieken 5 pCt. 7 1/16; 4½ pCt. Entrepot-Dok 101½; 5 pCt. Russ. Leening 1862 90 13/16, ⅞; 6 pCt. Zilv. Roebels 93; 6 pCt. Turken *f* 159.

Koers van het Geld: Beleening 4, Prolongatie 3½, Disconto 4 pCt.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Effecten-Societeit,

BOON HARTSINCK, *President.* DE BEAUFORT, *1ste Secretaris.*

Binnenl. fondsen verkeerden bij geringen omzet, in eene flaauwe stemming. Van vreemde effecten was de handel mede van weinig beteekenis. Russ. waren meer aangeboden, terwijl Oosteur. met eenige kooplust tot betere prijzen te plaatsen waren; de overige soorten hebben niet noemenswaardig gevarieerd, alleen sluiten Mexic. ¼ pCt. hooger.

Geld op Prolongatie 1 pCt. lager.

Laatste Prijzen ten 5 ure: Integralen 62 9/16 a ⅝, 2 pCt Spanje 43⅜ a 7/16; Binnenl. 43½; Metal. 5 pCt. 50¾; Dito Nat. 59 5/16 a ⅜.

Granenmarkt.

Tarwe flaauw met weinig handel: 129 ℔ n. b. Pools. *f* 338; 129 ℔ jar. dito *f* 348; Pommers. *f* 365 per 2400 kilo.

Pruis. Rogge bij partij *f* 6 lager, overige soorten onveranderd; 123, 125 ℔ Pruiss. *f* 216, 222; 118 ℔ Odessa *f* 200; 116 ℔ dito *f* 194 van boord; 120 ℔ Galatz *f* 204; 121 ℔ n. Petersb. *f* 230; 121 ℔ jar. Arch. *f* 230, op levering lager afgegeven; Mei *f* 191, 190, 189; Junij *f* 191, 190; Julij *f* 191, 190; Aug. *f* 192, 191; Oct. *f* 196, 195, 194, 193. Heden aangezegd 150 last.

Boekweit onveranderd; 124 ℔ Amersf. *f* 233; 118, 123, 124 ℔ Holst. *f* 200, 222, 225.

Koolzaad 1 £ lager op 9 vat in Oct. 74½ £.

Lijnzaad onveranderd; 112, 113 ℔ Odessa *f* 375.

Raapolie dadelijk en op levering nagenoeg onveranderd; op 6/w. *f* 45½; vlieg. *f* 44¼; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 43¾ a ½.

Lijnolie dadelijk en op levering williger; op 6/w. *f* 40¾; vlieg. *f* 39½ a ¾; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 38¾.

Hennepolie op 6/w. *f* 42¼; vlieg. *f* 41.

Raapkoeken *f* 88 a 90. Lijnkoeken *f* 11½ a 14.

Wisselkoersen.

		GELD.	PAPIER.			GELD.	PAPIER.
Parijs	2 m. *f*	55¾		Napels	2 m. *f*	78	
Id.	kort. "		56¼	Weenen	6 w. "	87	
Bordeaux	2 m. "	55½		Augsburg	6 w. "	98¾	
Id.	15 d. "	55⅞		Frankfort	6 w. "	98¾	
Madrid	3 m. "	239		Londen	2 m. "	11.72½	
Cadix	3 m. "	238		Id.	k. z. "	11.77½	
Seville	3 m. "	236		Id.	3 m. "		
Bilbao	3 m. "	236		Hamburg.	2 m. "	35	
Lissabon	3 m. "	41¼		Id.	k. z. "	35 5/16	
Oporto	3 m. "	41⅜		Petersburg	3 m. "	165	
Genua	2 m. "	46⅓		Rotterdam	"	½	
Livorno	2 m. "	46⅛		Disconto	"	4	

Gouden en Zilveren Specien.

10-Guldenstukken *f* 9.75 a 9.85; Ger. Ducaten *f* 5.55 a 5.65; Eng. Souv. *f* 11.80 a 11.90; Pistolen *f* 9.55 a 9.65; Louis d'Or *f* —.— a —.—; St. v. 20 fr. *f* 9.35 a 9.45; Piasters *f* 2.55 a 2.60; St. v. 5 fr. *f* 2.33 a 2.36; Brabantsche Kroonen *f* 2.65 a 2.70; Fransche Dito *f* 2.70 a 2.75; Pruis. Thaler *f* 1.74 a 1.77; Baren Goud en Specien a *f* 1442.60 per Ned. ℔ fijn 10 a 11 pCt.; Zilver 900 tot 300 *f* 104.20 a 105.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BATAVIA, Kandanghauer, Zeelt: 2387 b. Koffij, 2395 kr. Suiker, 165 k. Cochenille, 10 k. Indigo, 2943, b. Bindr., N. H. M.

SURINAME, Thetis, Bakker: 72 v. Suiker, U. Wilkens en C°.; 52 v. dito, P. J. Vereul; 30 v. dito, G. C. Bosch Reitz; 23 v. dito, J. en Th. van Marselis; 40 v. dito, Order.

GALATZ, Stella Maris, Walker: 904 chilos Rogge, Eltzbacher en C°.

DANTZIG, Jacoba Alida, van der Laan: 1 lad. Hout, Order.

ROTTERDAM.

NEW-YORK, Wursata, Becker: 23 vjs. Asch, 52 vjs. Schors, A. Ellerman; 3 vjs. Reuzel, C. Hemman en C°.; 1 partij Rogge, M. en R. de Monchy; 27 vjs. Talk, 20 vjs. Olie, Order.

DANTZIG, Maria, Drews: 14,002 sch. Rogge, Order.

DANTZIG, Christine, Hiss: 3690½ sch. Rogge, Order.

DANTZIG, Joh. Chr. Simoni, Koefoed: 5487 sch. Rogge, Order.

DANTZIG, Isis, Sörensen: 5870¼ sch. Rogge, Order.

DANTZIG, Kirstine, Meijer: 5372½ sch. Rogge, Order.

DANTZIG, Christen Winkel, Schou: 5586 sch. Rogge, Order.

DANTZIG, Otto & Olof, Erichsen: 4137 sch. Tarwe, Order.

PILLAU, Julius, Beug: 12,930 sch. Rogge, Order.

PILLAU, Mercur, Kuhn: 18,339 sch. Rogge, Order.

PILLAU, Treue, Siebert: 7410 sch. Rogge, 2825 sch. Tarwe, Order.

KONINGSBERGEN, Anna, Jessen: 3300 sch. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Niord, Hansen: 3710 sch. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Christine, Uppendick: 3206 sch. Rogge, 300 sch. Erwten, Order.

KONINGSBERGEN, Christian, Petersen: 3900 sch. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Abelone, Matthisen: 3267 sch. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Henrik, Mickelsen: 6065 sch. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Juliana, Boysen: 3348 sch. Tarwe, Order.

KONINGSBERGEN, Cecilia, Pedersen: 2560 sch. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Margaretha, Mortensen: 3285 sch. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Venus, Anthonissen: 3285 sch. Rogge, Order.

KONINGSBERGEN, Sarah, Wumkes: 3101 sch. Tarwe, Order.

KONINGSBERGEN, Karen, Sonnichsen: 2937 sch. Rogge, Order.

STETTIN, Jörgen Ohlsen, Nielsen: 1276 z. Meel.

STETTIN, Elisabeth, Sanders: 2207 sch. Rogge, Order.

BUENOS-AYRES, Minerva, Doewes: 94 b. Wol, 5000 st. gedroogd, 3000 st. gez. Huiden; 100 st. Garneerhuiden, 11,500 st. Hoorns, N. H. M.

Aangekomen Passagiers.

Van JAVA, per Kortenaar, kapt. Glazener: de Heer en Mevr. van Leer en 7 Kinderen; de Heer Bergsma; de twee jonge Heeren Bousquet; de Heer J. de Canter en 4 gepasporteerde militairen.

ADVERTENTIEN.

GEEN CREDIET te verleenen aan de **EQUIPAGE** van het Pruissiche Barkschip *Fanny Saalfeld*, Kapitein J. H. BÖGE, komende van Odessa, liggende in de Koogerpolder, zullende zulks niet valideren zonder voorkennis van genoemden Kapitein of deszelfs Cargadoors GEBR. VAN DER SANDE, te Zaandam. (10188)

GEWONE JAARLIJKSCHE ALGEMEENE

VERGADERING

van DEELHEBBERS in de **MAATSCHAPPIJ TOT AANBOUW VAN HET NIEUWE WERKTE ROTTERDAM,** op Zaturdag den 31sten Mei 1862, des Namiddags ten 2 Ure, in het Huis der Notarissen, aan de Geldersche Kade aldaar.

Heeren Deelhebbers, wier acten van Aandeel aan HOUDER gesteld zijn, worden herinnerd, dat die stukken ter Vergadering behooren te worden vertoond, om daarvoor als Deelhebbers te kunnen worden erkend.

De Directeur der Maatschappij,

(10149) **J. M. A. CAZAUX VAN STAPHORST.**

AVIS AU COMMERCE

LA REVUE HEBDOMADAIRE DU COMMERCE

Sur la PLACE d'Amsterdam (10e Année)

parait tous les Mardi et contient outre un **APERÇU COMPLET** des AFFAIRES COMMERCIALES et un PRIX-COURANT général 1°. les Annonces des ventes publiques; 2°. le résultat des ventes publiques, tant sur place qu'à Rotterdam; 3°. les importations de marchandises pour compte particulier; 4°. id. pour la Société de Commerce Nêerlandaise; 5°. les navires en charge; 6°. les navires attendus; 7°. arrivages et départs de tous les ports; 8°. cours de change et d'escompte, etc. etc.

Abonnement par An: Pour Amsterdam *f* 10; pour l'Etranger *f* 12, s'adresser chez les Editeurs **DIEDERICHS FRÈRES**, à Amsterdam. Lettres affranchies. (1697)

DE TIJDGEEST

In **WANDELSTOKKEN**, rijke keuze, van circa 80 c., *f* 1, 1.50 *f* 2, 2.50, 3, 4, 5 tot 8 Guldens, rijk gesneden knoppen en keurig afgewerkt. Van Parijs ontvingen wij het nieuwste in Porte-Monnaies, Sigaren-Etuis, Nécessaires, Parures, Odeurmandjes en vele Nouveautés. In **GLACÉ HANDSCHOENEN**, onze gewone Lage Prijzen en groote keuze in alle soorten. (10022)

Vijzelstraat bij de Munt, X 574. **OLDEWELT—METMAN.**

FABRIEK EN MAGAZIJN VAN

FRANSCHE ZIJDE HOEDEN,

TEGEN FABRIEKSPRIJZEN VAN

H. ASSIE,

NIEUWE LELIESTRAAT, MM 242.

Heeft bij deze zijne geëerde Begunstigers te berigten goed gesorteerd te zijn in **FRANSCHE ZIJDE HOEDEN** van af

***f* 3 tot *f* 3.50 (1STE Kwal.)**

Tevens berigtende uitgevonden te hebben eene NIEUWE WIJZE van **HOEDEN OPMAKEN** en **VERVORMEN**, daar zij hunnen vorigen Glans en Luister terugkrijgen a *f* 1.50.

Verzoeke op ADRES te letten. (10112)

De ALGEMEENE VERGADERING van HH. Afgevaardigden en Commissarissen der Maatschappij van Weldadigheid, zal gehouden worden op DINGSDAG den 3den JUNIJ 1862, des Voormiddags ten 11 Ure, in het Locaal *Eensgezindheid*, op het Spui te Amsterdam. HH. Leden der Maatschappij, die op vertoon van hun Bewijs van Lidmaatschap toegang hebben, worden uitgenoodigd deze Vergadering met hunne tegenwoordigheid te vereeren.

Commissarissen der Maatschappij van Weldadigheid,

O. R. VAN ANDRINGA DE KEMPENAER, President.

(10140) **J. J. DE LA BASSECOUR CAEN**, Secretaris.

Vereeniging: *Regt voor Allen.*

De VEREENIGING blijft, bij de Herstemming van Dingsdag, 27 Mei aanbevelen tot Lid van den Gemeenteraad: Den Heer

Mr. F. G. R. H. VAN LILAAR.

Namens de Kommissie van Bestuur,

Dr. J. W. CRAMER, Voorzitter.

J. A. ALBERDINGK THIJM,

AMSTERDAM, 24 Mei 1862. Sekretaris. (10176)

KIEZERSVEREENIGING AMSTERDAM.

Bij de verkiezing van een Lid voor den **GEMEENTERAAD**, op 27 Mei e. k. blijft de Vereeniging aanbevelen den Heer

Mr. HERMAN J. VAN LENNEP.

Het Bestuur der Kiezersvereeniging,

W. VAN DER VLIET, Voorzitter.

(10095) **J. A. MOLSTER**, Secretaris.

BRAND TE ENSCHEDÉ.

De ALGEMEENE COMMISSIE alhier, reeds vele blijken van deelneming ontvangen hebbende, in de ramp, die Enschedé door den Brand van 7 Mei 1862 heeft getroffen, brengt daarvoor haren opregten dank aan allen, die hebben medegewerkt om de noodlottige gevolgen van dit onheil te voorkomen. Vele ellende is gelenigd door de toezending van de meest noodzakelijke levensbehoeften. Groot, intusschen blijft de nood; het aangenaamst zoude het nu de Commissie zijn, verder **GELDELIJKE** Bijdrage te mogen ontvangen, te storten bij den Heer B. W. BLIJDENSTEIN JR., te Enschedé, of bij de Twentsche Bank-Vereeniging, te Amsterdam. Mogten er echter in Holland of elders nog **GOEDEREN** voor Enschedé bestemd zijn, dan wordt men verzocht die ter voorkoming van vertraging in de bezorging, te zenden aan de Expediteurs **DIKKERS & VAN DELDEN**, te Almelo.

ENSCHEDÉ, 22 Mei 1862.

LAMB. TEN CATE, burgemeester.

J. STROINK Hz., } wethouders.

G. JANNINK,

Mr. **B. W. BLIJDENSTEIN JR.**, } leden van den raad

G. A. LOEFF,

H. H. EVERS, predikant.

(10123) **H. G. VAN COEVERDEN**, deken en pastoor.

PUBLIEKE VERKOOPING.

WILLEM KOSTER, Ondernemer van Verkoopingen en Aannemer, zal op Woensdag 28 Mei 1862 op de Westermarkt Verkoopen een Eene groote Partij Nieuwe Schotdeelen, Sparren, Eiken Planken, een Bovenandsche Aak en verder eene Partij **AFBRAAK**, als Ramen, Deuren, Kozijns, Ribben, Rigchels, Vloer- en Schotdeelen, Vloerbakken en diverse Afbraak, alles afkomstig van een solied Gebouw en eindelijk eenig Brandhout.

Al hetgeen daags voor en op den Verkoopdag op genoemde plaats te zien zal zijn. (10130)

W. MONSOU,

Woonplaats: Achterburgwal hoek Agnietenstraat.

DEPOT, Rokin, E 160,

berigt hiermede, dat hij weder ontvangen heeft:

ECHT EHEMANN'S KITZINGER SOMMER-LAGERBIER.

per 50 Flesschen *f* 12.
" 6 " " 1.50.
Flesch " 0.30.

Heeren **SOCIETEIT-** en **KOFFIJHUISHOUDERS** genieten behoorlijk Rabat. (10157)

BUIKSLOTER TOLHUIS.

DINGSDAG 27 MEI:

GROOT CONCERT

TE GEVEN DOOR

de FÜRSTENOWSCHE KAPEL.

Aanvang 7 Ure.

(10169) **J. VUYK.**

De Heeren HAASENSTEIN & VOGLER in Hamburg—Altona en Frankfort a/M. zijn gemagtigd tot het aannemen van **ADVERTENTIEN** voor het **ALGEMEEN HANDELSBLAD.**

DOOR PLAATSGEBREK ZIJN WIJ GENOODZAAKT VELE ADVERTENTIEN TOT EEN VOLGEND NOMMER TE LATEN LIGGEN.

SCHOUWBURGEN, CONCERTEN, ENZ.

STADS SCHOUWBURG. Dingsdag 27 Mei. (N°. 54 Ab.) (Dipl. en Vrijd. van welken aard ook niet gangbaar). Bepaald stellige sluiting der voorstellingen van het Opera Gezelschap van den Kon. Franschen Schouwburg te 's Gravenhage: *Le Pardon de Ploërmel*, nieuw Lyrisch drama in 3 bedrijven en 5 tafereelen van de Heeren Jules Barbier en Michel Carré. Het laatste werk van G. Meijerbeer. (7½ ure.)

Prijzen der Plaatsen: Balcon *f* 3; Loge *f* 2.50; 1ste Amphit. *f* 2; Parterre *f* 1.50; 2de Amphitheater *f* 1; 1ste Gaanderij 70 Cts.; 3de Amphitheater 60 Cts.; 2de Gaanderij 30 Cts.

Woensdag 28 Mei. (Ab., Dipl, en Vrijd. niet gangbaar.) ten voordeele van het Corps de Ballet: *De Redder*, blijspel met zang in 3 bedrijven naar het Fransch door C. J. Roobol. Gevolgd door: *De Schapenpoot*, enz. (7½)

Zaturdag 31 Mei. SLUITING van het Tooneel.

ODÉON.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL-CONCERT,

TEN VOORDEELE DER ONGELUKKIGEN DOOR

DEN BRAND TE ENSCHEDÉ.

te geven door de Liedertafel EUTONIA,

op Dingsdag 27 Mei 1862,

onder directie van den Heer R. COLLIN en met welwillende medewerking der Heeren RICHARD HOL, W. A. SICKLER en E. APPY, en van verschillende andere HH. Kunstenaars en Dilettanten.

PROGRAMMA.

EERSTE DEEL. 1. Ouverture "Fingals Höhle," voor groot orkest, F. Mendelssohn Bartholdy. 2. Hymne, met begeleiding van orkest, A. Neithardt. 3. Gebed in den storm, Koor met Solo's, Richard Hol. 4. Grand Quatuor, voor piano, viool, alt en violoncel (Opus 16) uit te voeren door de Heeren R. HOL, W. A. SICKLER, R. COLLIN en E. APPY, L. van Beethoven. 5. "Die Welt ist so schön," Koor, C. L. Fischer.

TWEEDE DEEL. 6. Ouverture "Euryanthe" voor groot orkest, C. M. von Weber. 7. Der Reiter, Koor, H. Marschner. 8. "Wunderbar ist mir geschehen," Koor, M. Hauptmann. 9. Fantaisie voor viool, voor te dragen door den Heer W. A. SICKLER, Artot. 10. Herbstlied, Koor, C. A. Bertelsman. 11. Stürmesmythe, Koor met begeleiding van orkest, gecomponeerd voor het eerste Duitsche Nationale Zangersfeest te Neurenberg in 1861 gevierd, F. Lachner. (Aanvang ten 8 ure).

ENTRÉE *f* 3.

Plaatsen kunnen Maandag en Dingsdag den 26sten en 27sten Mei besproken worden in het Muziek-Magazijn der Heeren TH. J. ROOTHAAN & C°., Singel over de Appelmarkt en Billetten zijn ook op den avond der uitvoering aan het Locaal verkrijgbaar.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.

BIJVOEGSEL van het ALGEMEEN HANDELSBLAD
van Dingsdag 27 Mei 1862. N°. 9494.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

'S GRAVENHAGE, Zitting van Zaturdag 24 Mei 1862.

Aan de orde is de beraadslaging over het ontwerp van wet TOT NADERE REGELING VAN HET GEBRUIK VAN HET KOLONIAAL BATIG SLOT VAN 1859.

Op voorstel van den Voorzitter wordt bepaald na afloop van de algemeene beraadslagingen, de afzonderlijke paragraphen van het Voorloopig Verslag achtervolgens te zullen behandelen.

De Heer VAN BOSSE merkt op, dat in het Voorloopig Verslag in § 1 gezegd wordt, dat overijling bij de behandeling van koloniale punten minder gepast is, omdat toch het geheele regeringsbeleid niet in de koloniale staatkunde geconcentreerd is, en deze niet alles beheerscht. Welke gevolgtrekking is buiten deze vergadering uit deze zinsnede afgeleid? Deze: dat men nu maar niet moest discussiëren, maar dat dit Ministerie gekomen was om te handelen. Die zoo spreken, handelen niet in den geest van het kabinet en ook niet in dien des Ministers van Kolonien, die het sterkste bewijs geleverd heeft dat hij discussie wil; onhandige vrienden bewijzen eene slechte dienst door de zucht om discussie af te snijden. Dit kabinet is waarlijk krachtig genoeg om haar niet te vreezen. Wat hem betreft, hij zal steeds bestrijden elke poging om deze Kamer te doen veranderen in een collegie van toestemmers, en om de leden tot niets anders te bewegen dan om toe te knikken. Hij handhaaft het vrije en onafhankelijk standpunt der Kamer. Welke is de toestand nopens de koloniale aangelegenheden? Er is een Minister van Kolonien opgetreden, tot dusverre onbekend op koloniaal gebied, en die nog geene gelegenheid had om van zijne bijzondere meening omtrent koloniale onderwerpen te doen blijken. Deze Minister verklaart dat er noodzakelijkheid bestaat tot vaststelling van de koloniale begrooting bij de wet, en dat in al wat de aangelegenheden van het cultuurstelsel betreft, het aandeel der Kamer zeer ruim moet zijn, en er geene ingrijpende maatregelen moeten genomen worden zonder medewerking van de wetgevende magt. Met die beginselen, zegt Spr., kan ik wezenlijk sympathiseren. Op sommige andere punten heeft de Minister ook zeer voldoende antwoorden gegeven, op andere punten minder, en vooral ten opzigte van het consignatiestelsel gelooft Spr. dat eenige meerdere opheldering noodig is; hij vertrouwt dat ook hieromtrent, althans wat de hoofdbeginselen betreft, niets zonder de Kamer zal geschieden. Nopens het cultuurstelsel zelf, wenscht hij in het belang van den Minister en de Regering in het algemeen mede nog eenige toelichting. In § 1 wordt geneigdheid tot het geven van toelichting aan den dag gelegd, maar later in § 5 zegt de Minister nopens het bekende art. 56, dat hij niet in noodelooze uitleggingen zal treden, maar dat er geene ingrijpende maatregelen zonder de wetgevende magt zullen genomen worden. Ook na deze verklaring acht Spr. het noodig op nog eenige punten zijne zienswijze te openbaren.

Over art. 56 is in het vorige jaar veel gezegd. Hij zal niet in breede herhalingen treden van de daarover gehouden discussien; maar hij moet toch kortelijk herinneren wat voorgevallen is. De Minister Loudon wees ons met nadruk op de laatste alinea van art. 56, en toen heeft de Heer Thorbecke de juiste opmerking gemaakt, dat de Minister te zeer naar den eindpaal zag, maar dat het tegenwoordig geslacht zich veeleer met het tijdperk van overgang, met het tegenwoordig tijdperk had bezig te houden. Spr. is dit geheel eens. Hij zal nu als oningewijde in de koloniale staatkunde, hierover niet uitwijden. Maar toch zou hij willen vragen:

of het de bedoeling is de gouvernements-cultures in te krimpen; of het voornemen bestaat gronden te verkoopen of te verhuren; of men andere verhoudingen in het inlandsch bestuur wenscht te brengen?

op welke wijze de Regering den vrijen arbeid wil bevorderen?

of de particuliere ondernemers zelve met de hoofden in aanraking moeten komen?

of, als zij gevestigd zijn, de burgerlijke- of strafregter kennis zal nemen van de geschillen?

welke meening de Minister is toegedaan nopens de bijdragen uit de koloniale geldmiddelen aan de schatkist in het Moederland?

Al die punten zijn van diep ingrijpend belang voor de Javasche huishouding, en het laatste punt voor ons land. Wij hebben hier voor het aanleggen van spoorwegen, voor de emancipatie der slaven, voor doorgravingen enz. na het reeds uitgegevene nog 100 millioen noodig. Schieten de koloniale baten te kort, dan zullen wij de rente der staatsschuld moeten verhoogen door het sluiten van leeningen. Daarbij komt nog dat onze gewone uitgaven voor het lager en middelbaar onderwijs zeer zullen toenemen; dat voor onze marine veranderingen noodig zijn en het de vraag is of wij Merimacs en Monitors zullen behoeven. Spr. wijst voorts op den betreurenswaardigen toestand der gebouwen op het Binnenhof en op de uitgaven die daarvoor vereischt zullen worden. Eene der gewigtige vragen van den dag is die van de wijze van exploitatie der staatsspoorwegen, vooral daar de wet betrekkelijk de spoorwegen voorschrijft, dat op 8 punten te gelijk gewerkt moet worden. Onder die omstandigheden is ook aan amortisatie van schuld vooreerst niet meer te denken. Daar tegenover staat ja de vermeerdering van de gewone inkomsten, maar toch niet in evenredigheid tot de toenemende behoefte. — Dienvolgens bestaat het vooruitzigt dat onze financiën voortdurend van de koloniale geldmiddelen afhankelijk zullen blijven, en dat er wel 12 millioen daaruit noodig zal zijn om onze begrooting te sluiten.

Welke waarschijnlijkheid, vraagt spr., bestaat er nu dat Indië voortdurend bij magte zal zijn om die baten te leveren? Het is bekend dat deze voortvloeijen uit de winst op de producten, en als men aan den eindpaal komt van het cultuurstelsel en dat stelsel moest ophouden, welke zekerheid heeft men dan dat men die bijdragen nog zal kunnen erlangen? Wij allen zijn het eens, zegt spr., dat de voordeelen behouden moeten worden, maar de wijze hoe moet nader worden omschreven. Nu beloopen de bijdragen uit Indië omstreeks 30 millioen. Wat kan, vraagt hij, Oost-Indië aan Nederland opleveren, zonder de welvaart en den bloei over en weder in de waagschaal te stellen? Daarop komt het aan.

De Minister van Kolonien heeft in de loffelijke zucht om van ons geen blind vertrouwen te vergen, stukken overgelegd die vroeger geweigerd werden. Hij heeft de Oost-Indische begrooting over 1861 en 1862 toegezegd en nadere cijfers over de begrooting van 1860; reeds zijn door den Heer Loudon de begrootingen over 1859—1861 met bijlagen medegedeeld. Wij hebben dus alle gegevens om een financieel oordeel uit te brengen. Uit de naauwkeurige inzage van die stukken heb ik geleerd dat de staatsinkomsten op Java op verre na niet toereikend zijn om de gewone uitgaven aldaar te dekken; dat b. v. in 1860 8 millioen uit de winst op de cultures moesten strekken tot dekking van de Indische uitgaven. Bovendien bestaat er dringende behoefte aan vermeerdering van uitgaven in Indie, als: voor de bezoldiging van inlandsche hoofden, uitbreiding van waterwerken, om nu nog van spoorwegen niet te gewagen. Daarentegen zijn de uitgaven voor cultures en koophandel aanzienlijk minder dan in het vorige jaar werden uitgetrokken; waardoor het vermoeden gewettigd wordt dat bij mindere uitgaven ook mindere ontvangsten uit de cultures zullen getrokken worden. Spreker voert dit alles aan ten blijke dat het niet is te verwachten dat Indie zelf minder afhankelijk van de Indische begrooting zal worden dan het moederland van de Indische baten. De Oost-Indische baten komen alleen uit het cultuurstelsel, en als men den eindpaal, de oplossing van het cultuurstelsel bereikt zal hebben, dan zal men een tekort hebben van 10 millioen alleen op de Indische begrooting.

Welke middelen heeft men om daarin te voorzien? Belastingen, verpachtingen, belastingen op de cultures? Hieromtrent wenschte Spr. gaarne inlichtingen te ontvangen. Hij geeft toe dat men geen budget voor de toekomst kan vergen, maar men kon toch in het algemeen aanwijzen op welke andere bronnen men zou kunnen rekenen; want als voor de uitgaven op Java 10 millioen noodig zijn, om ze met de gewone inkomsten te doen sluiten, dan zou het moeijelijk zijn om nog voor Nederland bijdragen te erlangen. Dat is een punt van hoog belang. De Natie moet weten wat er van is. Men heeft op dit punt niet veel gelet, want men heeft onze begrooting verhoogd en de Indische begrooting nog hooger opgevoerd, zoodat onze afhankelijkheid in Indie zeer toegenomen is. Als voorstander van eene gematigde liberale staatkunde voor de kolonien, vraagt hij: toon aan uit welke andere bronnen die bijdragen zullen vloeijen, zonder onze welvaart te doen verminderen en zonder ook de belangen van Java uit het oog te verliezen.

De vorige Minister van Kolonien was een voorstander der vrije cultuur door overeenkomsten met de inlandsche bevolking, met behoud der voordeelen voor het Gouvernement. Dat is ook het stelsel van hen, die geheel ter goeder trouw het beschavingswerk van Indie willen ondernemen. Men meent, dat een overgang noodig is en dat die kan verkregen worden door den Javaan op te leiden tot een zelfstandig wezen. In dat stelsel ligt ook dat men het inlandsch bestuur moet verbeteren; maar in dat stelsel ligt de instandhouding van de gouvernements-cultures met verbeteringen. Het andere stelsel is de producten geteeld bij voorkeur door Europesche cultuur-ondernemingen, berustende op vrijen arbeid. Ik zal geen keus doen, zegt Spreker. Beide stelsels zijn door deskundigen, en geheel ter goeder trouw, voorgestaan. Maar ik hel voorloopig meer over tot het eerste stelsel omdat men de werking daarvan kent, omdat men het kan beoordeelen, en hij wel eens gehoord heeft, dat het stelsel van vrijen arbeid niets anders is dan overeenkomsten tusschen particuliere ondernemers en de bevolking; maar niet het stelsel van vrije werkzaamheid der bevolking, voorts, dat de tusschenkomst van het bestuur dikwerf noodig is om de zaken te regelen en de middelen van overreding niet altijd vrij zijn van dwang.

Nog iets tot wettiging van zijnen twijfel in dezen is: de vorige Minister wilde ook de vrije cultuur zeer bevorderen; op diens voordragt is de tegenwoordige Gouverneur-Generaal benoemd; hij zal dus met den Gouverneur-Generaal van gedachten gewisseld en zij zullen wel afgesproken hebben over de toepassing er van. De Heer Sloet v. d. Beele is een man van liberale, verlichte denkwijs en die bedaard vooruit wil. Wat heeft men nu gezien? Die Gouverneur-Generaal handelende met de kennis der opinie van den Heer Loudon, neemt twee besluiten, die lijnregt aandruischen tegen die rigting en nu is de Heer Sloet de man niet om ligtvaardig af te wijken van hetgeen eenmaal bepaald was. Spreker moet hieruit afleiden, dat de elementen voor vrijen arbeid zeer zwak zijn en dat de Javaan nog mijlen ver is van dat zelfstandig zelfdenkend wezen, dat hem tot vrijen arbeid moet opleiden. Spreker zal de nadere mededeelingen door den Minister toegezegd, afwachten; hij wenscht, dat de Minister vooral de hoofdtrekken van zijn stelsel doe kennen en zegge hoe hij denkt over het tijdperk en de mate van overgang. Hij denkt dit te eerder omdat de Minister toch prijs stelt op de medewerking der Wetgevende Magt, en wat Spreker allezins toejuicht.

De Heer FRANSSE VAN DE PUTTE zegt, dat het voor hem onder gunstige omstandigheden is, dat hij voor het eerst in deze vergadering het woord voert. In de eerste plaats ziet hij toch een ministerie, voor welks algemeene politieke beginselen hij, uit volle overtuiging, warme sympathie heeft; een ministerie, dat hij sinds lang gewenscht had, en waarvan hij groote verwachtingen koestert, niet alleen in werkzaamheid, maar ook in gouvernementale kracht en waardigheid; een ministerie, dat door de vastheid van zijne eigene beginselen eene sterke oppositie zal uitlokken, waaruit van zelf scherp afgescheidene politieke partijen, zoo onmisbaar bij een constitutionnelen regeringsvorm, zullen ontstaan, hetgeen de politieke moraliteit zal herstellen en verhoogen. Toen Spreker een aantal jaren geleden voor het laatst naar Indie vertrok, was het met den nagalm van de bekende woorden: „In koloniale zaken, E. M. Heeren! past geene inmenging der wetgevende vergadering." Kort daarop kwam de heilzame grondwetsherziening van 1848 tot stand, en met haar de meerdere inmenging van de Staten-Generaal, in de koloniale zaken, waaraan ook hij, die eenmaal de aangehaalde woorden sprak, een ijverig deel nam. Die beraadslagingen werden in Indie met klimmende belangstelling gelezen, en al hadden zij geen direct practisch resultaat, de indirecte heilzame invloed liet zich steeds overal zien. Zelfs de tegenstanders der voormalige koloniale oppositie zullen niet ontkennen, dat daardoor vele misbruiken geweerd en vele leemten aangevuld zijn. Kort na zijne terugkomst in Europa, in den herfst van 1859, volgde Spr. dan ook met ongemeene belangstelling het eerste debat over koloniale zaken, dat toen plaats had. Maar groot was zijne teleurstelling, toen hij door den Minister van Kolonien, die onder de gematigd liberale vlag het bewind had aanvaard, hoorde zeggen, dat de in Indie toen plaats gehad hebbende rampen en die ons daar nog bedreigden, voor een goed deel waren toe te schrijven aan de overdreven inmenging van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Als Spr. nu zegt, dat hij onder aangename omstandigheden thans het woord voert, dan bedoelt hij daarmede de verandering, die in dit opzigt heeft plaats gehad. Bij de behandeling der laatste begrooting maakten de koloniale zaken het voornaamste element van het debat uit. En wie waren de eerste en voornaamste woordvoerders, die het debat provoceerden? Het waren de voorstanders van den Minister van Kolonien, wiens begrooting in December 1860 met eene imposante meerderheid verworpen werd; het waren zij, die den Minister tot het laatste oogenblik steunden; het waren die leden, die tot de koloniale conservatieve partij, thans koloniale oppositie, behooren. Spr. vindt dit een verblijdend verschijnsel, omdat men thans niet meer zal spreken van te groote inmenging. Het is dan ook daarom dat Spr. de Vergadering een oogenblik zal bezig houden met te spreken over de *algemeene koloniale politiek.* In 1848 werd, om zoo te zeggen, de koloniale politiek in ons land geboren. In het eerste jaar na de grondwetsherziening traden drie Ministers van kolonien op, maar zij waren te kort aan het bewind, dan dat hun bestuur iets blijvends op politiek gebied kon achterlaten. In November 1849 kwam het liberale Kabinet aan het bewind. In de eerste maanden kon men van die regering geene groote hervormingen op koloniaal gebied verwachten. De zamenstelling en behandeling van de organieke wetten namen al den tijd weg. De Kamer zelve moest zich ook door studie op de hoogte stellen der koloniale kwestien. Maar na eenigen tijd bleek het meer en meer dat de toenmalige Minister van Kolonien (de Heer Pahud) in dat liberale Kabinet niet te huis behoorde. Het eerste ontwerp op het beleid der regering in Ned.-Indie, de uitvlugten voor het niet-indienen der comptabiliteitswet, verschillende handelingen van het uitvoerend bewind, bewezen zulks. Een aantal leden dezer vergadering, bekend als warme voorstanders der toenmalige Regering, meenden dan ook hun vertrouwen aan den toenmaligen Minister van Kolonien te moeten ontzeggen, en stemden de begrooting voor kolonien af.

De Aprilbeweging kwam, en de snelle overgang van den Minister van Kolonien in het Kabinet der tegenovergestelde rigting en de wijze waarop dat geschiedde, bewees, dat die leden dezer vergadering, welke den Minister van Kolonien hun vertrouwen ontzegd hadden, juist hadden gezien. De Kamer werd ontbonden, en onder den indruk van den dag veranderde het aaneengesloten aantal stemmen in eene meerderheid van de tegenovergestelde rigting niet alleen, maar (wat voor de koloniale politiek van erger beteekenis was), het erkende hoofd van de koloniale behoudende partij; de man, die vóór 1848 als Minister dat stelsel met evenveel kracht als talent gehandhaafd en verdedigd had, werd door de drie grootste steden van ons land, waaronder de twee grootste handelssteden, naar deze Kamer afgevaardigd. Men had dus mogen verwachten, dat de behoudende koloniale rigting op nieuw zou zegevieren en hare beginselen in uitvoering hebben gebragt. Maar dit geschiedde noch consequent, noch naar eene vaste overtuiging. Door diezelfde Kamer van 1853 werd in den zomer van 1854 het ontwerp-reglement op het beleid der regering in Ned.-Indie tot wet verheven. De Minister van Kolonien werd toen in deze Kamer gesteund door de Heeren Baud, Rochussen en Stolte, mannen, die een grooten invloed op de Kamer uitoefenden, de een door zijn onmiskenbaar talent en het gewigt dat aan zijn gevoelen altijd gehecht is, de tweede door zijne vlugge conceptie, scherpzinnigheid en vernuft, de laatste door zijne speciale kennis van onderscheidene details der Indische huishouding. Daartegenover stonden slechts 20 stemmen der liberale partij, en onder deze slechts eene eigenlijk gezegde koloniale specialiteit. Spr. vraagt, of er een sterker bewijs noodig is voor de kracht der liberale beginselen op koloniaal gebied, dan juist de vaststelling van het regerings-reglement onder die omstandigheden? Op de meeste hoofdpunten moest de conservatieve partij transigeren. Het ministerie van 1853 zette in de laatste dagen van zijn bestuur de kroon op zijn werk op zijn koloniaal gebied, door de benoeming van den Heer Pahud tot Gouverneur-Generaal, onder wiens bestuur, als Minister van Kolonien, het besluit van Januarij 1854 is genomen en de ongelukkige geschiedenis van de duitenplaatjes een diepen indruk had gemaakt. In het laatst van 1855 trad een ander Minister van Kolonien (de Heer Mijer) op; een man, bekend door eene zeer eervolle en werkzame loopbaan in de magistratuur in Indië, van wien men bovendien wist, dat hij eene studie gemaakt had van het Indisch staatsregt, en die mede-redacteur was geweest van het Tijdschrift voor Ned.-Indie; als politiek persoon bekend door zijn vice-presidium van de vergadering van Mei 1848 te Batavia. De spoedige overgang ook van dien Minister in een ander Kabinet wekte argwaan op bij de liberale partij, en de uitkomst bevestigde dat die niet ongegrond was. De Minister Mijer weigerde eene Indische comptabiliteits-wet in te dienen, vóór die van het moederland tot stand was gebragt; hij weigerde de koloniale uitgaven, hier te lande gedaan, op hoofdstuk XI der Staatsbegrooting te brengen; hij verzette zich met alle kracht tegen de indiening eener wet tot regeling der cultuurcontracten, en vaardigde eindelijk het bekende drukpers-reglement uit. Dit had men van dezen Minister niet gedacht, omdat het wel degelijk in de bedoeling der vergadering, waarvan de Heer Mijer vice-president was, lag, om ook meerdere vrijheid van drukpers te vragen. Dat alles kenmerkte duidelijk genoeg, dat de Minister was overgegaan tot de conservatieve koloniale partij. Maar bleeft de Heer Mijer aan die veranderde zienswijze getrouw? Neen, hij nam maatregelen geheel in de rigting der liberale partij, ja haar vooruitstrevende.

Spr. wijst hiertoe op een paar voorbeelden: de Heer Mijer verklaarde, als Minister van Kolonien, dat de assurantie van Gouvernements-Goederen eene onnatuurlijke zaak was, welke het Gouvernement veel geld kostte en waaraan een einde moest gemaakt worden; bij verminderde de courtage; hij gaf aan het Indisch bestuur volmagt om de havens open te stellen, en in de Staatscourant van April 1857 werd een stuk geplaatst over de vrije tabakscultuur, zoo liberaal als de meest geconserveerde vrij-arbeider, maar wenschen kon, en daarbij werd bepaald gezegd, dat de gedwongen tabakscultuur opgeheven moest worden. De Minister Loudon werd in deze Kamer hard gevallen over diens voornemen tot meerderen verkoop van producten op Java, maar de Kamer zal zich herinneren den brief van den Minister van Kolonien Mijer aan den Koning, die een pleidooi bevatte voor meerderen verkoop in Indie. Het drukpers-reglement was echter het einde van het ministerieel leven van den Heer Mijer. De meerderheid der Kamer, en daaronder leden die vroeger den Minister steunden, keurden dat reglement af. Het gevolg was, dat, met het Kabinet, ook de Minister van Kolonien aftrad. Een *gematigd liberaal* Kabinet nam de plaats in, dat op koloniaal gebied in hare vaan geschreven had: *a.* Uitvoering van art. 40 der Grondwet; *b* uitbesteding van cultuur-ondernemingen; *c* bevordering van gemeen overleg met de vertegenwoordiging. Wat is er echter van die beloften gekomen? Aanvankelijke indiening van eene comptabiliteitswet, waarbij het beginsel van begrooting bij de wet was opgenomen. Het Voorloopig Verslag werd uitgebragt en verder kwam men niet. Nadat, ten gevolge der verwerping van de spoorwegwet door de Eerste Kamer, de liberale elementen uit het Kabinet getreden waren, en de Minister van Kolonien had plaats genomen onder den *Minister-President,* werd op het ontwerp teruggekomen, tot dat eindelijk in December 1860 op nieuw eene comptabiliteitswet beloofd werd, als men daardoor maar een wapenstilstand kon bekomen. Het gewenscht gemeen overleg met de vertegenwoordiging veranderde in eene acte van beschuldiging tegen de te groote bemoeizucht der Kamer in 1859, om met den hernieuwden wensch naar gemeen overleg in 1860 te eindigen. Het stelsel van den Minister nopens de suikercontracten, loste zich op in eene door de Kamer afgekeurde regeling dier zaak. In 1858 gaf men toezegging tot bescherming van den vrijen arbeid en de particuliere industrie; in 1859 veroordeeling en vervolging, en in 1860 weder toenadering. Spreker heeft met opzet niet gesproken van handelingen der uitvoerende magt in Indie; maar hij zal zich geen oordeel over het voorgevallene van 1848—1860 aanmatigen; maar hij vraagt, of op de koloniale politiek van dat tijdvak niet in het bijzonder van toepassing zijn de woorden, waarmede de Heer Elout, in zijne rede van 30 November jl., de geheele conservatieve partij schetste: „Maar beginselen van staatsregt of politiek, heeft „de conservatieve partij, welligt omdat die bij die partij niet volkomen „vaststaan, of omdat zij voor de gevolgen, hetzij van die beginselen, hetzij „van den wederstand, beducht waren, in den regel niet doen gelden. Te „dikwijls heeft zij daarentegen heil gezocht in transactie en toegeven, „maar zich dan ook meestal bedrogen gevonden."

Tegen dat toegeven, tegen dien transactiegeest was vooral de oppositie der liberale koloniale partij gerigt. Zij wil hervorming, vooruitgang, maar langzaam en volgens vaste beginselen met een bepaald doel voor oogen. Na eenige weken trad het kabinet van Maart 1861 op, met de leuze: *liberaal* voor Nederland; *behoudend* voor Indië. De strijd hierover werd overgebragt in den boezem van het kabinet, met dien uitslag, dat zeven ministers, met goedkeuring des Konings, de liberale rigting van den Minister van Kolonien handhaafden, hetgeen de aftreding van den Minister van Buitenlandsche Zaken ten gevolge had. De glansrijke meerderheid, na langdurige discussie, door den Minister voor hoofdstuk XI in de beide Kamers verkregen, nadat herhaald was dat het de beslissing gold tusschen koloniaal behoud of koloniale hervorming, bevestigde volkomen het votum, een jaar te voren door deze Kamer tegen dat zelfde hoofdstuk uitgebragt. Er had dadelijk eene scherpe afscheiding der partijen plaats, zoodra de Regering eene bepaalde rigting aannam, een sterk bewijs, dat de schuld van de algemeene verslapping van politieke beginselen niet lag aan de Kamer, maar aan hen, die de teugels van het bewind in handen hadden, doch te zwak waren om die te voeren. Men wekte toen ongerustheid in en buiten de Kamer op; de grootste grief tegen den Minister Loudon werd nu, dat hij te veel overhelde tot de denkbeelden van de voormalige koloniale oppositie, dat hij zelfs gesteund werd door de Heeren Duymaer van Twist en van Hoëvell. Het stelsel door de liberale koloniale partij herhaaldelijk ontwikkeld, werd uit zijn verband gerukt en men legde haar voornemens in den mond, die zij nimmer gehad heeft of kon hebben. Spreker heeft dan ook in eene aflevering der koloniale debatten niets gelezen van al die beschuldigingen, welke men aan de liberale koloniale partij toewerpt, maar hij heeft daarin wel gevonden eene nota van den voornamen woordvoerder der voormalige koloniale oppositie, den Heer van Hoëvell. En wat leest hij nu daarin: dat de Heer van Hoëvell de landrente beschouwt als eene voorname belasting, die in verband staat met onze geheele inlandsche huishouding. In die nota wordt ook besproken het nut tot oprigting van meerdere verkooppakhuizen. Men heeft daaraan eindelijk wel toegegeven, maar men heeft niet alleen geene zoutpannen op de zuidkust opgerigt, doch zelfs eenige bestaande opgeheven, waaruit gebrek aan zout op Java is ontstaan, hetgeen aan het Gouvernement ruim een millioen meer zal kosten. Verder sprak die nota over het misbruik der heerendiensten, vooral voor vestingwerken, over de wenschelijkheid van het aanleggen van waterwerken voor irrigatie. Maar te vergeefs heeft spreker in die nota, geschreven in het liberaalste tijdperk, 1849, gezocht naar die afbrekers- en sloopings-manie, die men der koloniale liberale partij in het algemeen en den schrijver der nota in het bijzonder altijd toedicht.

Spreker is dus niet ongerust voor de toepassing der liberale beginselen, voor hervorming op koloniaal gebied. Hij gelooft daarentegen, dat het van staatsmanswijsheid getuigt, wanneer men bij tijds hervormt en niet wacht tot dat het te laat is. Ik heb daarentegen, zegt spreker, redenen van gerustheid. Aan het slot van eene der redevoeringen van den Heer Wintgens, bij de begrooting van dit jaar, zeide die spreker, dat hij een beroep doet op de loyauteit van den Minister Loudon, „om niets te doen veranderen op administratieven weg, dat misschien het bestaande stelsel onherstelbaar praejudicieren kan." Ik wacht dit niet alleen van de loyauteit van den Minister van Kolonien, maar ik ben daar volkomen gerust op, omdat een van de hoofdbeginselen der liberale koloniale politiek is: „versterking van het uitvoerend gezag in Indie, maar vaststelling van de beginselen van bestuur bij de wet." Reeds is ons in deze zitting toegezegd eene wet op de comptabiliteit en op de uitgifte van cultuur-ondernemingen. De Minister schijnt dat beginsel dus reeds in toepassing te brengen.

Men is ongerust voor het prestige van ons gezag in Ned.-Indie bij de toepassing der liberale beginselen, maar ik vraag u, Mijne Heeren, wat ondermijnt meer dan de beginselloosheid, die het koloniale beleid der laatste jaren bijzonder kenmerkte? En wanneer ik nu dezen Minister van Kolonien zie zitten in een homogeen kabinet naast den Minister van Binnenlandsche Zaken, dan ben ik niet bevreesd voor verslapping van het gezag onder dit gouvernement, noch hier te lande noch in Indie. Men is ook ongerust voor onze financien, voor het batig slot. Waar, vraagt men, moeten de millioenen van daan komen? Maar juist de beginselen der liberale partij zijn, dat elke maatregel van hervorming eerst en vooraf moet getoetst worden aan de belangen der schatkist. En nu zie ik bovendien in dit homogeen kabinet den Minister van Kolonien gezeten naast een Minister van Financien, die bekend is door zijne geschriften en door zijne loopbaan in de gemeentelijke, provinciale en lands-vertegenwoordiging, als een zuinig financier in den regten zin des woords, die voor geene nuttige uitgaven terugdeinst, maar voorstander is van een goed financieel beheer en tegenstander van elke nuttelooze uitgave, van elke uitgave, die niet geschiedt in het algemeen belang, dat wij de eer hebben te vertegenwoordigen. Ik behoor dus niet tot de ongerusten, omdat de Minister van Kolonien is toegedaan de algemeene beginselen der liberale koloniale politiek. In de toepassing kunnen wij, zooals met zelfstandige mannen altijd het geval zal wezen, verschillen, in algemeene rigting niet. En ik hoop dan ook bij nadere kennismaking ook op koloniaal gebied dit kabinet, naar mijne geringe krachten, te kunnen blijven ondersteunen.

De Heer DE BRAUW zal den vorigen Spreker niet op het terrein volgen, om na te gaan wat sedert 1848 nopens de koloniale aangelegenheden is voorgevallen. Sedert 1850 heeft hij zitting in de Kamer, en wat te dier zake gebeurd is, staat hen levendig voor den geest. Hij is den vorigen Spreker evenwel dankbaar voor de moeite, die hij zich gegeven heeft om dat alles na te gaan, te beoordeelen en er zijn gevoelen over uit te spreken. Spreker zal zich alleen op het terrein van de actualiteit bewegen, en dan moet hij verklaren, dat hij over de koloniale politiek van den tegenwoordigen Minister niet ongerust is noch kan zijn, omdat het hem tot dusverre niet gebleken is wat de Minister eigenlijk wil. Het tegenwoordig kabinet moet kracht en gang aan 's lands zaken geven; het moet gemeenschappelijk met de vertegenwoordiging handelen. Maar dan moet hij verklaren, dat hij geene grooter teleurstelling kon ondervinden dan de ontvangene Memorie van Beantwoording over dit wetsontwerp, waarin men volstrekt geene ontwikkeling aantreft van het stelsel, de beginselen, de inzigten en de denkbeelden van den Minister op koloniaal gebied. De Minister zegt wel, dat het hem aangenaam zijn zal de Kamer alles mede te deelen wat zij verlangt, maar in de Memorie van Beantwoording zelve heeft hij niets gevonden. Bovendien in § 5 van het Voorloopig Verslag zijn den Minister verschillende vragen gedaan, en daarop is ten antwoord gegeven, dat hij Minister nog geen besluit had genomen nopens de uitvoering, die aan art. 56 van het Regerings-Reglement gegeven zal worden. Er is den Minister juist gevraagd wat hij voornemens was te doen; men heeft hem op het praktisch gebied gebragt, waar hij verlangde te wezen. Nu de Minister in zijne Memorie daarop niet geantwoord heeft, zal hij hem thans nog de gelegenheid daartoe aanbieden. Hij vraagt hem daarom welk stelsel nopens de cultures door hem zal gevolgd worden. Zal hij den weg betreden, dien de vorige Minister wilde inslaan; zal hij een anderen weg inslaan; zal de Minister het stelsel volgen van het lid uit Almelo, den Heer van Hoëvell, ten opzigte van het uitgeven van contracten aan particulieren; zullen particulieren contracten met de inlanders mogen sluiten? Al deze en dergelijke vragen zou hij gaarne door den Minister beantwoord zien. Ook heeft het hem bevreemd, dat de Minister het antwoord is schuldig gebleven op de vragen aan hem gerigt nopens het gevoelen, dat de Minister aankleeft ten aanzien van het consignatie-stelsel, de assurantien, enz. Hij kan zich zeer goed voorstellen, dat een Minister, voor dat hij een of ander plan ten uitvoer legt, het rijpelijk overweegt; maar het verwondert hem, dat een Minister niet voor de aanvaarding van zijne betrekking tot een besluit komt omtrent hetgeen hij doen kan of wil, ten aanzien van kwestien, die jaren lang vooraf behandeld zijn. Het is hem onbegrijpelijk, dat de Minister geen enkel woord zegt over toch gansch niet onbelangrijke kwestien. Het is toch bekend, dat onze toestand uit een financieel oogpunt niet gunstig is; zoowel in het moederland als in de kolonien heeft men begrootingen, die niet sluiten. De tekorten, die zij opleveren, moeten wor-

en gedekt door de opbrengst van de producten in Indie geteeld. Alles hangt dus af van den verkoop dier producten, en die hangt van prijzen en andere omstandigheden wederom af. Alles is dus geheel wisselvallig. Al de voordeelen die wij sedert eene reeks van jaren uit Indie genoten hebben, zijn het gevolg van de op hoog gezag ingevoerde cultures. Het spreekt dus van zelf dat dit tot de conclusie leiden moet, dat men die cultures niet moet laten varen, maar dat men het stelsel, zoowel in het belang van den Javaan als van de schatkist kan verbeteren. Zoowel de vorige Spr. als anderen, die vroeger hetzelfde gevoelen toegedaan waren, zijn van oordeel, dat men de particuliere industrie moet bevorderen, en dat dit de eenige weg is om op den duur het deficit, zoo hier als in Indie, te dekken. Maar waar het zulke gewigtige zaken geldt, kan Spr. zich met geene bloote belofte tevreden stellen; daar moet hij zekerheid hebben, en die vindt hij juist in het bestaande cultuurstelsel. Dat moet worden gehandhaafd, maar met die veranderingen welke het belang der zaak zelve mogt medebrengen. Het is met het oog daarop, dat hij wenscht gehandhaafd te zien art. 56 van het Regerings-reglement, dat eene eenvoudige, duidelijke en klare bepaling bevat, dat het bestaande cultuurstelsel moet worden gehandhaafd. Houdt de Minister zich daaraan, dan gelooft Spr. dat hij handelen zal overeenkomstig de belangen van moederland en kolonien. Uit een en ander volgt dat Spr. eenige meerdere inlichting van den Minister wenscht te bekomen ten opzigte van de hoofdpunten waarop het aankomt. Hij zegt niet dat hij ongerust is, maar hij begrijpt niet, dat al die punten den Minister zoo vreemd zijn, zoodat deze er niets van zegt. Voor het overige is hij den Minister dankbaar, dat hij aan het verlangen van de Kamer heeft voldaan, om het voorloopig verslag spoedig te beantwoorden. Maar die beantwoording komt hem niet voldoende voor.

De Heer Duymaer van Twist verlangt enkele punten te beantwoorden aan den Heer van Bosse, die eene belangrijke rede op financieel terrein gehouden heeft. Die Spr. herinnerde er aan, dat onze financien afhankelijk zijn van de baten in Indie. Hij zal hierop niets afdingen. Hij zelf heeft dit reeds bij meer dan eene gelegenheid aangetoond, zelfs vóór dat de wet nopens de spoorwegen was aangenomen, en ook die zuinige Minister van Financien is er niet in mogen slagen om die afhankelijkheid te verminderen. Vóór de wet nopens de spoorwegen waren er noodig $14\frac{1}{2}$ millioen voor het moederland, en nu bij de spoowegwet bovendien nog 10 millioen gedurende 10 jaren. Wie gelooft, dat Indie gedurende 10 jaren lang 24 millioen 's jaars zal leveren, moet zich op eene misrekening voorbereiden, want het is toch in het welbegrepen financieel belang van het moederland dringend noodig de uitgaven in Indie te vermeerderen. De Heer van Bosse wees dus teregt op de afhankelijkheid van de koloniale baten. En nu is die Spr. bovendien ongerust daarover, dat de inkomsten zullen verminderen en de uitgaven voortdurend toenemen. Op beide punten wenscht hij den Heer van Bosse eenige gerustas stelling te geven.

Vooreerst wat betreft het cultuurstelsel. Er kan wel geene sprake zijn van opheffing van of verandering in dat stelsel, zonder de medewerking van deze Kamer. In § 5 der memorie van beantwoording wordt gezegd, dat er geene ingrijpende verandering in zal plaats hebben zonder de wetgevende tusschenkomst. Onder de voordeelen en inkomsten van Indie behooren ook die, voortvloeijende uit het cultuurstelsel, en in de verklaring van den Minister heeft de Heer van Bosse een waarborg, dat daarop geene inbreuk zal worden gemaakt.

Spr. wenscht nog een woord te zeggen over art. 56, in verband met art. 60. De behoefte aan de wettelijke regeling van de cultures is in 1854 erkend, en er is gebleken, dat daaraan niet genoegzaam voldaan is. En nu zegt de Minister toe, dat, als er verduidelijking noodig mogt zijn, alsdan *de wet* zal tusschen beide komen.

Eene andere reden van ongerustheid des Heeren van Bosse was de verhooging der uitgaven in Indie. Maar ook dit punt kan geen bezwaar opleveren, want deze Minister is doordrongen van de noodzakelijkheid der vaststelling van de koloniale begrooting bij de wet, opdat de wetgevende magt, zoo noodig, paal en perk stelle aan de uitzetting der uitgaven in Indie, en de grenzen vaststelle die de Gouverneur-Generaal of de Minister van Kolonien niet mag overschrijden.

De Heer Hoffman acht het een vreemd verschijnsel dat de Minister, wiens begrooting niet lang geleden met overgroote meerderheid werd aangenomen, nu niet meer hier is, en dat er na eene zoo langdurige beraadslaging als toen gevoerd werd, nu nog zoo veel onzekerheid bestaat. Hij zal niet spreken over art. 56; maar hij moet zeggen dat hij hecht aan drie groote punten: hij houdt vast aan het tractaat met Engeland van het jaar 1824; hij wil ook weten hoe de Minister denkt over het Oost-Indisch tarief door zijnen voorganger ontworpen, want spreker blijft daarin zien eene gevaarlijke afwijking van dat tractaat van 1824.

En wat het cultuurstelsel betreft, de Minister heeft in zijne Memorie van Beantwoording verzekerd, dat er geene ingrijpende maatregelen zouden plaats hebben zonder tusschenkomst van de wetgevende magt. Die toezegging heeft hem meer gerustheid gegeven dan het onbestemde stelsel van des Ministers voorganger ten opzigte van de cultures. Maar minder geruststellend komt hem het antwoord voor nopens het consignatiestelsel. Hij leest deswege in § 23: „het consignatiestelsel en de daarmede in verband staande veilingen, zeeassurantien en bevrachtingen maken op dit oogenblik een punt uit van gezette overwegingen bij den ondergeteekende. Hij wenscht onbevooroordeeld na te gaan tot hoe verre de daarmede verwikkelde belangen ongestoord behooren te blijven, en wat in deze aangelegenheid het belang van den Staat gebiedend voorschrijft. Zoodra ten deze de overtuiging van den ondergeteekende gevestigd is, zal daarvan blijken." Spreker vindt dit alles zeer onbestemd. Hoe zal die overtuiging bij den Minister gevestigd worden, en hoe zal daarvan blijken? Intusschen verwacht hij niet dan grondig onderzoek, zoo als in Engeland bij groote kwestien plaats heeft.

Wat de veilingen op Java betreft, blijft Spreker volhouden, dat de uitkomst daaromtrent nadeelig is, als hebbende de verkoop hier te lande op gelijke tijdstippen meer opgebragt, zoodat de schatkist er bij verloren heeft.

Eindelijk herhaalt spreker eenige vragen, reeds aan den Heer Loudon gedaan, omtrent sommige tariefskwestien, in verband met het tractaat van 1824 en met het bedrag van sommige regten in Britsch-Indie geheven wordende.

De Heer Mijer zal in geene politieke beschouwingen treden, en dus niet in strijd handelen met den wensch van den tegenwoordigen Minister van Kolonien, die alleen discussie verlangt wanneer zij tot een practisch nut strekken kan. Ook hij bedankt den Minister voor de spoedige beantwoording van het Voorloopig verslag der Kamer, maar hij heeft daarin niet gevonden eene ontwikkeling van de beginselen en inzigten van den Minister. Spreker wijst op drie voorname punten, waarop het bij deze aangelegenheid aankomt:

1°. Art. 60 der Grondwet stelt vast, dat de wet regelt de wijze van beheer en verantwoording der koloniale geldmiddelen. De Minister zegt de aanbieding van die wet te gemoet, hetgeen hij als de beste grondslag voor een zuiver koloniaal beheer beschouwt. Dit neemt Spreker volgaarne aan, maar het komt hem toch voor dat de Kamer niet te ver gaat, als zij vraagt naar de beginselen waarop die wet zal steunen. Immers de eerste Spreker van heden heeft gemeend, dat de vaststelling van de koloniale begrooting bij de wet een bestanddeel van de aan te bieden wet nopens het koloniaal beheer zijn zou. Men kan dit wenschen en vermoeden, maar uit het antwoord van den Minister is het niet gebleken. 2°. Acht Spr. het wenschelijk, dat de Minister eenigzins zijne zienswijs kenbaar make nopens het bestaande cultuurstelsel en de uitvoering aan art. 56, Regeringsreglement, te geven. Ieder wenscht natuurlijk, dat de Minister het artikel uitvoere, maar het is juist de vraag hoe dat geschieden zal. Er schijnt zelfs bij den Minister eene zekere voorliefde voor het eene of andere stelsel te bestaan, en daarom zou hij eene ronde verklaring van den Minister verlangen. Wel heeft een vorig Spreker gezegd, dat er over den zin en de strekking van art. 56, Regeringsreglement, vele meeningen bestaan, en dat het tot verschillende opvatting kan aanleiding geven, zoodat de Minister, zoo noodig, door de aanbieding van eene nadere wet uiteenloopende gevoelens zou kunnen bevredigen. Het is Spr. echter volstrekt niet gebleken, dat de Minister de minste duisterheid in het artikel ziet, en als de bepalingen dan zoo eenvoudig en zoo duidelijk zijn, dan kan de Minister zich daarover wel verklaren. — 3°. Het consignatiestelsel. Ook het antwoord van den Minister, ten opzigte van dat punt, komt hem duister voor. Men verkeert geheel in het onzekere nopens de zienswijze van de Regering. Hij herinnert dat dit stelsel reeds omstreeks 30 jaren wordt gevolgd, zoodat hij niet begrijpen kan, dat de Minister nog zou moeten onderzoeken of het in het belang van handel, scheepvaart en industrie onverstoord moet blijven bestaan. Ook deswege wenscht hij dus nadere inlichting te bekomen. Intusschen wenscht hij van deze gelegenheid gebruik te maken, van het aanbod des Ministers, om licht te geven over de koloniale inzigten van dit Kabinet. De tegenwoordige Minister van Kolonien heeft zitting in een Ministerie, waarvan het hoofd is de Minister van Binnenlandsche Zaken, die onlangs teregt opmerkte, dat hij meermalen, ja dikwijls zijn gevoelen over koloniale aangelegenheden had kenbaar gemaakt. Nu ontstaat de vraag, of dat gevoelen ook dat is van het bewind. De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft in eene rede, weinige dagen geleden gehouden, verklaard, dat zijne gevoelens bekend waren en dat hij de tegenwoordige Grondwet als eene weldaad beschouwde. Spr. neemt die verklaring gaarne aan, maar hij moet toch doen opmerken, dat in onze Grondwet een artikel wordt aangetroffen, dat, naar de schatting van dien Minister, geene weldaad is, namelijk art. 59, dat onder andere beval, dat andere onderwerpen, deze kolonien en bezittingen betreffende, door de wet worden geregeld, zoodra de behoefte daaraan blijkt te ontstaan. Het is toch bekend, dat die Minister de bepalingen van dat artikel zoo zeer in strijd achtte met zijne wenschen en inzigten, dat de redactie aan een ander lid van de Herzienings Commissie werd opgedragen. Dat artikel voldeed dien minister zelfs minder dan de bepalingen die te dezer zake vóór 1848 bestonden. Zijne voorstellen werden niet gedeeld en niet opgenomen door de toenmalige Regering, door de staatscommissie, en evenmin door het toenmalige ministerie. Er is dus in dat art. 59 gezegd dat met uitzondering van slechts drie onderwerpen, eerst dan alle andere door de wet worden geregeld, zoodra de behoefte daaraan blijkt te bestaan. Het is dan ook later gebleken dat de tegenwoordige Minister van Binnenlandsche Zaken van gevoelen was dat eene Regering er steeds op uit moest zijn om alles door de wet te doen regelen; eer meer dan minder, en dat er geen goed koloniaal bestuur kon bestaan, wanneer niet alles rustte op de wet. Een medelid van de voormalige staatscommissie tot herziening der Grondwet, de heer de Kempenaer, heeft daarop geantwoord dat juist het stelsel om alles bij de wet te regelen in 1848 werd verworpen, en dat het tegenovergesteld systeem heeft gezegevierd. Spr. herinnert zelfs, dat hij vroeger meermalen met dien Minister gediscussieerd heeft over den zin en de beteekenis van het artikel, en dat die Minister er dan voor uit kwam wat hij gaarne aangenomen zou hebben gezien, maar dat het misschien buiten de Grondwet lag. Nu gelooft spreker dat de Minister daarbij meer een wensch geuit heeft, maar niet tot het laatste zou willen medewerken. Het is dan ook uit dien hoofde dat hij van den Minister van Koloniën wenscht te weten of het gesprokene door zijnen ambtgenoot van Binnenlandsche Zaken met zijne rigting overeenstemt, en bepaaldelijk of eerst dan wettelijke regeling zal plaats vinden wanneer de behoefte blijkt te bestaan.

2°. Ook nopens het bestuur van Neêrlands-Indië brengt hij in het geheugen terug het gevoelen door den Heer Thorbecke kenbaar gemaakt bij de beraadslagingen over het Regeringsreglement. De zienswijze van dien Minister getuigde van weinig ingenomenheid met de toen voorgestelde bepalingen. En daarom meent hij den Minister van Koloniën te moeten vragen, of ook naar zijne meening in dat Reglement geene waarborgen voor eene goede Regering worden aangetroffen; en

3°. Het financiele punt. Ten dien aanzien vereenigt hij zich grootendeels met hetgeen de Heer van Bosse in het midden gebragt heeft, maar moet den Minister van Koloniën vragen of deze instemt met het gevoelen van zijn ambtgenoot voor Binnenlandsche Zaken om de millioenen die de Oost oplevert in het belang van de Indische bevolking te ontberen, en zoo ja welke middelen er zullen worden aangewend om dat doel te verwezenlijken.

De Heer Fransen van de Putte moet opkomen tegen een gezegde van den Heer Mijer, dat het in zijne bedoeling zou hebben gelegen, persoonlijke aanvallen te rigten. Het ligt geenszins in het karakter van spreker om personen aan te vallen. Hij heeft het ook nu niet gewild. Wat is er gebeurd? In de afdeelingen is juist van die rigting, waartoe de Heer Mijer behoort, de aandrang uitgegaan om de koloniale debatten toch vooral nog te doen plaats hebben voor de verkiezingen, opdat de natie in staat zij haar oordeel te vellen. Spr. zegt, dat hij zich toen bij den aandrang heeft gevoegd, omdat hij een vriend is van openbaarheid en gaarne wilde medewerken tot openlegging der koloniale staatkunde. Doch al wat hij gezegd heeft, berust op feiten en stukken en elk woord kan hij tegen misduiding verdedigen. Hij neemt daarvan dus geen enkel woord terug.

De Heer van Bosse komt terug op het punt der financiële afhankelijkheid van de koloniale baten en doet uitkomen, dat juist onder zijn bestuur er naar is gestreefd, om zooveel mogelijk onze geldmiddelen van de Indische baten onafhankelijk te maken. Nu heeft de heer van Twist hem willen gerust stellen, door hem er op te wijzen, dat de koloniale begrooting bij de wet zal worden vastgesteld en dat ook alle andere ingrijpende maatregelen betrekkelijk het cultuurstelsel bij de wet zullen worden beslist. Spreker moet hierop alleen aanmerken, dat hij straks reeds er op heeft gewezen, dat hij dankbaar is voor de toezegging der wet betreffende het beheer der geldmiddelen voor Indie, maar toch zou hij het betreuren, als zij ten gevolge had, dat nuttige en noodige uitgaven voor Indie daaraan werden opgeofferd; en dat die begrooting moest strekken om Indische uitgaven te besnoeijen.

De Heer van der Linden veroorlooft zich eene enkele opmerking naar aanleiding van de rede van den Heer Mijer, waarvan de strekking schijnt van den Minister eene wets-explicatie of een examen af te nemen. De Heer Mijer heeft o. a. den Minister gevraagd of hij instemt met het gevoelen van den Minister van Binnenlandsche Zaken, die afkeurt de bepaling der Grondwet, dat alleen omtrent koloniale onderwerpen de regeling bij de wet behoort plaats te hebben indien de behoefte blijkt te bestaan. Spreker wil de kwestie zelve daarlaten, want het betreft hier een gevoelen van den Minister van Binnenlandsche Zaken vóór de grondwetsherziening, en in hoe verre de Minister van Kolonien daarmede behoort in te stemmen, schijnt vrij onverschillig. Maar dit daargelaten, kan spr. zoodanige vraag begrijpen van iemand, die regeling bij de wet verlangt, maar niet van iemand, die dat juist *niet* wil. Zoodanige discussie leidt niet het minst tot eenig praktisch resultaat. Het is bekend, de Heer Mijer wil alles overlaten aan de oppermagt van het Opperbestuur, wil volstrekt geene inmenging van het parlement op koloniaal gebied. Dat zoodanige vraag nu worde gedaan van *deze* zijde, is begrijpelijk, want wij willen die tusschenkomst *wel*, maar dat zij gedaan wordt van de tegenovergestelde zijde, dat is, zegt spreker, eene nieuwigheid, want uwe taak is het, dan *niet* te vragen, eerst af te wachten en daarna, na de wet te hebben ontvangen, op zeer heuschen toon eene enkele bescheidene vraag tot den Minister te rigten. Nu is de heer Mijer glad buiten zijne rol gegaan en treedt in onze rol op. Laat hij liever wachten tot dat de wet komt, dan kan hij oordeelen over de behoefte. Spreker protesteert daarom vooral met nadruk tegen de rede van dén Heer Mijer, omdat dat lid het doet uitkomen, alsof het was het verlangen der Kamer om twaalf vragen tot den Minister te rigten betrekkelijk verschillende wetsontwerpen. Bij de aanbieding der wetten zal het tijd zijn om daarover te spreken, en dan verwacht spreker van de Regering eene ruime toelichting.

De heer Mijer ontkent, dat de strekking zijner rede was van den Minister een examen af te nemen, maar indien het wetsontwerp tot regeling van het batig slot in behandeling is, dan zal het hem toch wel vergund zijn de gansche rigting van het Ministerie omtrent het koloniaal beheer te bespreken en geen enkel onderwerp uit te sluiten. Aan den Minister van Kolonien de vrijheid om antwoord te geven of te weigeren, aan hem de vrijheid om dan te oordeelen. Spreker heeft gesproken ja van hetgeen door den Minister van Binnenlandsche Zaken is verklaard vóór de Grondwetsherziening van 1848, maar hij heeft ook te kennen gegeven wat na de Grondwet door dien Minister — toen lid der Kamer — is verklaard. Het rigten dier vragen zou niet liggen in de rol van spreker. Alles wat in de Grondwet van 1848 ligt, is in zijne rol gelegen. Ik speel geen rol, zegt spreker — ik spreek zelden, maar altijd volgens mijne overtuiging, maar altijd volgens de Grondwet, die ik heb bezworen, waarvan ik nooit ben afgeweken of zal afwijken. Dwaal ik, men toone het mij; ik wil bekennen: *peccavi*. Men kan de Grondwet verschillend uitleggen en toch de Grondwet getrouw blijven. Waar is overigens het bewijs, dat ik de behoefte aan wettelijke regeling, indien zij bestaat, niet zou willen. Ik sta hier niet om quand même eene rol te spelen, of iets voor te staan, strijdig met de Grondwet.

Daar de Minister van Kolonien verklaart wegens het vergevorderde uur eerst Maandag de verschillende sprekers te willen antwoorden, wordt dienovereenkomstig besloten. — Vooraf zijn dan aan de orde eenige naturalisatiewetten, het wetsontwerp betrekkelijk den arbeid der gevangenen en dat nopens de verstrekkingen voor het Departement van Oorlog.

De zitting is daarna gescheiden.

EINDVERSLAG, betreffende het Ontwerp van wet tot Inkoop en amortisatie van rentegevende nationale schuld.

Het onder dagteekening van den 17den Mei jl. ingezonden wets-ontwerp, strekkende tot het bestemmen van *f* 350,000 uit het domeinfonds voor inkoop en amortisatie van schuld, is met genoegen ontvangen en heeft tot geene bedenking aanleiding gegeven. Door vele leden werd echter te dezer gelegenheid eene nadere opgave van de Regering verlangd met betrekking tot de vraag, of er niet meer gelden tot schuld-amortisatie beschikbaar gesteld kunnen worden.

Bij vroegere amortisatiewetten werd een uitvoerig overzigt van den toestand der geldmiddelen gegeven, om de mogelijkheid aan te toonen van het bestemmen der aangevraagde som tot schulddelging. De aard van de tegenwoordige voordragt brengt het geven van dusdanig overzigt niet mede. Na hetgeen in het vorige jaar bij de behandeling der Staatsbegrooting voor 1862 is gezegd ten aanzien van het bedrag van het batig slot der koloniale geldmiddelen, dienst 1861, zou het intusschen van eenig belang zijn geweest, dat althans daarover eenig licht ware verspreid. De leden, die dit zouden wenschen, koesterden de meening, dat, nu de schatkistbiljetten zijn ingetrokken en nu het batig slot van het vorig dienstjaar wel geheel zal zijn overgestort, terwijl de bijdragen uit de koloniale geldmiddelen voor het loopende jaar ook in den loop van dat jaar van lieverlede binnenkomen, de schatkist zoo ruim van middelen moet zijn voorzien, dat men zonder eenig gevaar een deel der baten bij voorraad tot amortisatie zou kunnen aanwenden. Zij verlangden althans dienaangaande eenige inlichting van de Regering. Sommigen wezen daarbij bepaald op de wet van 19 Augustus 1861 (Staatsblad n°. 74), die aan de Regering de bevoegdheid geeft om voor vier millioen aan schatkistbiljetten in omloop te brengen, en dus het middel verleent, om, indien te veel wierd geamortiseerd, in de loopende behoeften te voorzien. Andere leden echter wezen op de groote uitgaven, die nog voor de staatsspoorwegen moeten worden gedaan, of meenden dat geheel dit onderwerp gevoegelijker bij de overweging der aanstaande Staatsbegrooting kon worden behandeld.

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend, dat de verlangde inlichtingen bij de openbare beraadslaging over het tegenwoordig wets-ontwerp van regeringswege zouden kunnen worden gegeven, en dat zij dus kon volstaan met de opneming van het bovenstaande in het tegenwoordig eindverslag.

EINDVERSLAG, betreffende het Ontwerp van Wet tot voorzi ning in het nadeelig slot der rekening van de ontvangsten uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 1858.

Het wets-ontwerp tot voorziening in het nadeelig slot der rekening v de ontvangsten en uitgaven wegens den arbeid der gevangenen over 18 heeft bij het onderzoek in de afdeelingen der Kamer tot de volgende b denkingen aanleiding gegeven.

In de Memorie van Toelichting tot dit wets-ontwerp wordt, na de he innering, dat de hier in aanmerking komende post van $f\ 12{,}267{,}30\frac{1}{2}$ ree op de begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1862 is voo gekomen, doch den 12den December ll. door de Tweede Kamer is ve worpen, gezegd, dat het aan de tegenwoordige Ministers van Justitie van Finantien sedert gebleken is, dat het bedoeld tekort niet het gevo is van overschrijding der toegestane uitgaven, maar daarvan, dat de or vangsten, ten gevolge van onvoorziene omstandigheden, niet aan de rami hadden beantwoord. Men meende te moeten doen opmerken, dat de M morie van Toelichting hier niets nieuws leert. Uit de stukken, tot hier in aanmerking komende speciale begrooting voor 1862 betrekkelij was reeds gebleken, dat het tekort van $f\ 12{,}267{,}30\frac{1}{2}$ was ontstaan doo dien in 1858 in de gevangenissen belangrijke bestellingen van linnen vo de dienst der marine en van tentendoek voor het leger waren uitgevoer waarvan de leverantie en betaling eerst in 1859 had kunnen geschiede Op deze onvoorziene omstandigheid werd toch zeker door de tegenwoo dige Ministers gedoeld. In eene der afdeelingen koesterde men echt daaromtrent eenigen twijfel en opperde het vermoeden, of hier ook te de ken ware aan proefnemingen tot werkverschaffing aan de gevangenen, waa bij het werk veel meer kostte dan het opbragt, en dus tegen de goe beginselen van beheer en staathuishoudkunde was gehandeld. Men ko in die afdeeling anders moeijelijk begrijpen waarom, waar eene bepaal oorzaak vroeger was aangeduid, thans in het algemeen van onvoorzie omstandigheden gesproken wierd. In elk geval scheen eenige nadere i lichting omtrent dit punt wenschelijk.

Wat nu de zaak zelve betreft, die het hier geldt, deed men opmerke dat het thans voorgestelde hulpmiddel om het tekort te dekken uit h batig slot der algemeene Staatsrekening voor 1859 eene nagenoeg ov groote onregelmatigheid vormt, als die waarom de post, toen hij op speciale begrooting voor 1862 voorkwam, is afgestemd. Nu wordt to het tekort op eene speciale administratie, waarvan afzonderlijk rekenin wordt gedaan, over 1858 uit de algemeene staatsontvangsten voor 18 gedekt. De oorspronkelijke verkeerdheid lag daarin, dat men niet vó het afsluiten der rekening wegens den arbeid der gevangenen voor 185 toen het tekort reeds bekend heeft moeten zijn, door eene suppletoire b grooting daarin getracht heeft te voorzien. Dit toch is, naar de meenin van eenige leden, hier het eenig goede beginsel. In elk geval ware he toen men dit verzuimd had, beter en natuurlijker geweest, de specia begrooting voor 1859 met het tekort te bezwaren. Wat daarvan zij mogt, men zou zich tegen het dekken van den post op de voorgesteld wijze niet verder verzetten, maar meende toch, in het belang van ee regelmatig geldelijk beheer, er op te moeten aandringen, dat, wanne zich weder dergelijke tekorten voordeden, daarin bij tijds en op eene r gelmatige wijze wierd voorzien.

Naar het gevoelen der Commissie van Rapporteurs zijn deze bedenki gen allezins vatbaar om bij de openbare beraadslaging over het wets-on werp te worden beantwoord of opgelost; weshalve zij vermeend hee te kunnen volstaan met het opnemen daarvan in het tegenwoordig Ein verslag.

EINDVERSLAG, betreffende het ontwerp van wet tot onteig ning van perceelen ten behoeve van een spoorweg van Utrech tot den IJssel.

§ 1. Bij de overweging in de afdeelingen der Kamer van het wets ontwerp tot onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg va een spoorweg van Utrecht, langs Amersfoort, Nijkerk en Harderwijk, to den IJssel, heeft men vrij algemeen den wensch geuit, dat de Regering nog vóór het in behandeling nemen van deze wet, aan de Kamer een a schrift mogt mededeelen van de concessie, voor den aanleg en exploitati van dezen weg onder dagteekening van 14 Julij 1859 verleend. Me stelde er prijs op van dit stuk vooraf inzage te kunnen nemen, om ze kerheid te hebben, dat daarin geenerlei bepaling voorkwam, die i strijd met het algemeen belang te achten ware en dus, even als bij d onteigeningswet voor den spoorweg Leiden—Woerden, een hinderpaa voor het vaststellen daarvan kon opleveren.

Ook nog om eene andere reden had men onder de medegedeelde stukken gaarne deze concessie gevonden. Welligt ware daarin het antwoord aa te treffen op de vraag, waarom het tegenwoordig wetsontwerp de onteigening beveelt ten name van den Staat, en niet van de Nederlandsche Centraal-Spoorwegmaatschappij, aan welke de oorspronkelijke concessionarissen hunne regten hebben overgedragen. Indien toch de concessie geene exceptionele bepalingen bevat, laat het zich moeijelijk verklaren, waarom hier niet, in overeenstemming met de artt. 2 en 19 van de wet van 28 Augustus 1851 (Staatsblad n°. 125), met name van de belanghebbende spoorwegmaatschappij wordt onteigend. Vroeger is dit in dergelijke gevallen geschied. Zoo heeft de onteigening voor den spoorweg Antwerpen—Breda, volgens de wet van 10 April 1854 (Staatsblad n°. 23), ten name der naamlooze maatschappij voor dat werk plaats gehad, en is iets later, bij de wet van 25 December 1854 (Staatsblad n°. 158), onteigening ten name van de Nederlandsche Rhijnspoorweg-Maatschappij bepaald voor de uitbreiding van het station te Arnhem.

§ 2. Door enkele leden werd eene andere bedenking gemaakt. De Minister van Binnenlandsche Zaken geeft in de Memorie van Toelichting te kennen, dat de handelwijze der Nederlandsche Centraal-spoorwegmaatschappij, die, vóór er eene wet tot onteigening bestond, begonnen heeft bij minnelijke overeenkomst gronden voor het door haar ondernomen werk aan te koopen, niet met zijne meening strookt. De bedoelde leden, zonder thans op dit punt in bijzonderheden te komen, wilden alleen te kennen geven, dat deze zienswijze niet de hunne is. Zelfs aannemende, dat de Staat, waar deze een openbaar werk aanlegt, altijd met de toepassing der wet van 1851 omtrent de onteigening ten algemeenen nutte moet beginnen, was het, hunnes inziens, allezins betwistbaar, dat eene particuliere maatschappij, aan wie concessie voor een werk is verleend, de daarvoor noodige eigendommen niet, zonder het in acht nemen der formaliteiten van onteigening, zou mogen aankoopen.

§ 3. Terwijl in vroegere spoorwegplannen ook de verbinding van Kampen aan Zwolle begrepen was, is die verbinding in de wet op de staatsspoorwegen niet opgenomen. Men meent echter te weten, dat de Centraal-spoorwegmaatschappij de concessie aangevraagd heeft of zal aanvragen, om van Zwolle af een zijtak van haren spoorweg naar Kampen aan te leggen. Daar die aanleg zonder geldelijk bezwaar voor den Staat zou plaats hebben, werd door eenige leden het vertrouwen uitgedrukt, dat de Regering evenzeer bereid zou zijn, om zoodanige nieuwe concessie te verleenen, als zij de concessie voor de lijn Utrecht—Zwolle heeft toegestaan

§ 4. Met het oog op het eenig artikel der wet is gevraagd, waarom het ontwerp zich beperkt tot het baanvak tusschen Utrecht en den IJssel en niet de onteigening tot Zwolle toe beveelt. In den considerans wordt reeds van het doortrekken der lijn tot Zwolle gesproken. De Memorie van Toelichting zegt wel, dat het verdere gedeelte van den weg wegens den overgang der rivier met meer bezwaren is verbonden; maar er wordt bijgevoegd, dat ook op dat vak de voorbereidende werkzaamheden met kracht worden voortgezet, terwijl tevens blijkt, dat het overgangspunt over den IJssel is bepaald, namelijk op ongeveer 950 el boven het Katerveer.

In eenig verband met dit laatste punt gaven sommige leden te kennen, dat daar de weg van Wezep af toch eene bogtige rigting volgt, het wenschelijk zou zijn, het tracé zoodanig te wijzigen, dat de lijn langs Hattem liep. Men wilde althans gevraagd hebben, of er afdoende redenen bestonden om die vrij sterk bevolkte plaats niet in de lijn te begrijpen.

Daar de afdoening der zaak, die het hier geldt, spoed eischt, heeft de Commissie van Rapporteurs gemeend te kunnen volstaan met de opneming der bovenstaande bedenkingen in het tegenwoordig Eindverslag, zich vleijende, dat er vóór het in beraadslaging komen der wet voor de leden nog genoegzame gelegenheid zal zijn, om de concessie, waarvan mededeeling is gevraagd, in te zien.

GEDRUKT TER DRUKKERIJ VAN HET ALGEMEEN HANDELSBLAD.